

Tilburg University

Drie ingangen op de geschiedenis van de Nederlandse politie in de twintigste eeuw; bibliografie, archievensgids en tijdschriftenoverzicht

Fijnaut, C.J.C.F.; Meershoek, G.; Smeets, J.; van der Wal, R.

Publication date:
2001

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Fijnaut, C. J. C. F., Meershoek, G., Smeets, J., & van der Wal, R. (2001). *Drie ingangen op de geschiedenis van de Nederlandse politie in de twintigste eeuw; bibliografie, archievensgids en tijdschriftenoverzicht*. KUB/Nederlandse Politie Academie.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

**DRIE INGANGEN
OP DE
GESCHIEDENIS VAN DE NEDERLANDSE POLITIE
IN DE
TWINTIGSTE EEUW**

**Bibliografie
Archievangids
Tijdschriftenoverzicht**

2001

Tilburg - Katholieke Universiteit Brabant,
Faculteit der Rechtsgeleerdheid,
Schoordijk Instituut
Apeldoorn - Nederlandse Politie Academie

Prof.dr. Cyrille Fijnaut
Dr. Guus Meershoek
Dr. Jos Smeets
Drs. Ronald van der Wal

Woord vooraf

Reeds enige jaren werd er in politiekringen gesproken over de wenselijkheid van een onderzoek naar de geschiedenis van de Nederlandse politie in de 20e eeuw. Deze plannen werden in de loop van 1999 op initiatief van mr. J. Wiarda, korpschef van de Politie Haaglanden, besproken in een ambtelijke werkgroep waarin ook vertegenwoordigers van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie, de Politie Amsterdam-Amstelland en de Politie Rotterdam-Rijnmond, en het Korps Landelijke Politiediensten zitting hebben. Zij kwamen in februari 2000 - aan de hand van een projectplan dat door ondergetekende was geformuleerd - tot het besluit dat dit onderzoek in het voorjaar 2000 van start kon gaan. Hierop heb ik een onderzoeksgroep geformeerd die buiten mijzelf bestaat uit de historici dr. G. Meershoek, dr. J. Smeets en drs. R. van der Wal. Deze groep is in april 2000 begonnen met haar werkzaamheden. Het onderzoek dient in 2005 te worden afgerond. Overigens hebben het Politie Onderwijs- en Kenniscentrum LSOP en de Koninklijke Marechaussee zich ondertussen gevoegd bij de oorspronkelijke initiatiefnemers.

De geschiedenis van de politie is ook in Nederland geen onderwerp dat reeds lange jaren prijkt op de onderzoeksagenda van de geschiedwetenschap. Ondanks de aanhoudende maatschappelijke belangstelling voor het doen en laten van de politie is het in de voorbije jaren gebleven bij enkele proefschriften en een aantal publikaties van amateur-historici en misdaadjournalisten. Een van de gevolgen hiervan is dat er geen goed beeld bestaat van de bronnen aan de hand waarvan deze geschiedenis kan worden bestudeerd. Hierom was een inventarisatie van de beschikbare bronnen een van de eerste taken waarvoor de onderzoeksgroep zich gesteld zag. Een groot deel van de maanden april-december 2000 is aan deze inventarisatie besteed. Dit boekwerk is het resultaat van de inspanningen die door de onderzoeksgroep in dit verband zijn geleverd. Het is een onderzoeksinstrument dat langs drie wegen - een selectieve bibliografie, een archievangids en een overzicht van tijdschriften - toegang verschaft tot de bronnen die voor de bestudering van de geschiedenis van de Nederlandse politie in de twintigste eeuw onmisbaar zijn.

Wij hebben er vanaf gezien om dit instrument officieel te publiceren omdat wij denken dat het in de loop van het onderzoek op een aantal punten nog kan worden verbeterd. Niet alleen door de onderzoeksgroep zelf maar ook door al die archivarissen, bibliothecarissen en documentalisten die ons in de voorbije maanden reeds erg behulpzaam zijn geweest. Dit is ook een van de redenen waarom deze "Drie ingangen" in hun kring ruim zal worden verspreid. De andere reden is vanzelfsprekend onze erkentelijkheid voor hun medewerking. In 2005 zal er dus een officiële uitgave van dit geschrift worden bezorgd.

Tenslotte kan worden opgemerkt dat parallel aan de vervaardiging van deze *Drie ingangen op de geschiedenis van de Nederlandse politie in de twintigste eeuw* is gewerkt aan een *Voorproeve van de geschiedenis van de Nederlandse politie* (Tilburg, 2001). Wie zich wil verdiepen in de Nederlandse politiegeschiedenis doet er goed aan beide geschriften in onderlinge samenhang te raadplegen. Zij vormen in hoge mate elkaar's complement.

Prof.dr. Cyrille Fijnaut

Tilburg, 15 mei 2001

Inhoudsopgave	pag.nr.
I. Algemene Inleiding	1
I.1. De samenstelling van de bibliografie.....	2
I.2. De gids van de archieven.....	3
I.3. Het overzicht van de tijdschriften	6
II. Bibliografie	7
II.1. Geschiedenis politie	9
II.2. Organisatie politiebestedel	9
II.3. Loopbaan en rechtspositie	23
II.4. Taken en bevoegdheden	32
II.5. Interne organisatie en beheer	37
II.6. Uitvoering van taken	39
Index	52
III. Archievgids	57
III.1. Rijksoverheid	59
III.2. Rijksveldwacht en korps rijkspolitie	71
III.3. Gemeentepolitie	75
III.4. Koninklijke marechaussee	93
III.5. Politie 1940-1945	94
III.6. Burgerwachten	99
III.7. Opleidingen	101
III.8. Arbeidsverhoudingen	104
III.9. Tijdschriften	110
III.10. Persoonlijke archieven	111
III.11. Ontspanningsverenigingen	113
Index	114
IV. Tijdschriftenoverzicht	119
IV.1. Rijksoverheid	121
IV.2. Rijkspolitiediensten tot de reorganisatie van 1993	123
IV.3. Gemeentepolitiekorpsen tot aan de reorganisatie van 1993 ...	127
IV.4. Politiediensten sinds de reorganisatie van 1993	131
IV.5. Politievakorganisaties	135
IV.6. Politieverenigingen	138
IV.7. Relevante derden	140

I

ALGEMENE INLEIDING

Cyrille Fijnaut

I. Algemene inleiding

Zoals in het voorwoord werd aangegeven gaat het in het onderhavige onderzoek om een geschiedenis van de Nederlandse politie in de 20e eeuw. Hiermee is dit onderzoek wel in tijd goed ingeperkt. Maar nog niet in ruimte en naar inhoud. De bepaling hiervan is echter zeker zo belangrijk voor de afgrenzing van het "bronnengebied" dat in een publicatie als deze in kaart moet worden gebracht. Wat het ruimtelijk aspect betreft is in het oorspronkelijke onderzoeksplan vastgelegd dat het onderzoek alleen betrekking zal hebben op de Nederlandse politie in Nederland zelf. De geschiedenis van het politiewezen in de voormalige koloniën - hoe belangrijk en interessant ook - valt dus buiten het kader van dit onderzoek, evenals bijvoorbeeld het optreden van buitenlandse politiediensten op het Nederlandse grondgebied. Naar de inhoud van het onderzoek toe wordt er in het zoëven genoemde plan vanuit gegaan dat het onderzoek zich zal beperken tot de geschiedenis van de reguliere politie en dus zal voorbijgaan aan het bijzondere politiewezen en aan het particuliere politiewezen. Dit wil niet zeggen dat er in de opeenvolgende publicaties helemaal niet zal worden verwezen naar de genoemde onderwerpen. Zo radicaal zullen de getrokken demarcatielijnen niet worden gerespecteerd. Hoe zou men bijvoorbeeld het optreden van het Duitse SS-politieapparaat op Nederlandse bodem gedurende de Tweede Wereldoorlog helemaal kunnen negeren? Maar de inhoudelijke en tijd-ruimtelijke oriëntaties van het onderzoek zullen door deze grensoverschrijdingen niet mogen worden verstoord.

Verder is het van belang om hier te onderstrepen dat het onderzoek vanuit drie invalshoeken wordt verricht. In de eerste plaats zal de geschiedenis van de Nederlandse politie worden bestudeerd via de geschiedenis van de lokale politie, zowel in de vorm van gemeentepolitie als in de vorm van veldwacht. Omdat het natuurlijk onmogelijk is om in een bestek van enkele jaren alle lokale korpsen te bestuderen is er op grond van een aantal criteria - waaronder de beschikbaarheid van een toegankelijk archief voor de gehele eeuw en de rol van het betrokken korps in de sociale geschiedenis van de Nederlandse politie - een selectie gemaakt. Tot de korpsen die worden bestudeerd behoren met name die te Amsterdam, Maastricht, Groningen, 's-Gravenhage, Tilburg, Zwolle, Enschede, Gouda, Lelystad en Oss. De tweede invalshoek is de geschiedenis van de nationale politie zoals die tot uitdrukking komt in de geschiedenis van de Koninklijke Marechaussee, de Rijksveldwacht, het Korps Rijkspolitie en de Politietroepen. En ten derde zal haar geschiedenis worden belicht vanuit het oogpunt van de onderscheiden politievakbonden en van het politievakonderwijs.

De bronnen die door de onderzoeksgroep in de loop van 2000 zijn geïnventariseerd, kunnen worden verdeeld in drie categorieën:

- boeken, brochures en rapporten
- archieven
- tijdschriften

Omdat het hier om heel verschillende bronnen gaat is het aangewezen om per categorie toe te lichten hoe de inventarisatie heeft plaatsgevonden en, zo nodig, welke criteria zijn aangehouden bij de weergave van haar resultaten. Verder past het om per categorie ook de opbouw van de verwijzingen te verduidelijken.

I.1. De samenstelling van de bibliografie

Tesamen met W. Vos publiceerde C. Fijnaut in 1992 een *Bibliografie van de politie in Nederland, 1813-1988* (Lochem, J. B. van den Brink, 1992). Het spreekt welhaast voor zichzelf dat deze bibliografie van groot nut is geweest bij de samenstelling van de hiernavolgende bibliografie. Maar deze gunstige omstandigheid neemt niet weg dat in een aantal bibliotheken niet alleen is nagegaan welke relevante boeken sinds 1988 werden gepubliceerd maar ook of de genoemde bibliografie geen belangrijke omissies vertoont. De bibliotheken waarom het hier vooral gaat zijn de Koninklijke Bibliotheek, de bibliotheek van de Nederlandse Politie Academie, de bibliotheek van het Nederlands Politiemuseum en die van het Museum van de Koninklijke Marechaussee, de bibliotheken van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie, en de particuliere bibliotheek van C. Fijnaut.

Omdat er de voorbije jaren zoveel meer over de Nederlandse politie is gepubliceerd dan in diverse decennia voordien was het noodzakelijk om een samenstel van publikatiecriteria te ontwikkelen. Het is immers niet de bedoeling een complete bibliografie van de Nederlandse politie samen te stellen, maar een bibliografie die relevant is voor het onderzoek naar haar geschiedenis. Bij de opmaak van deze selectieve bibliografie zijn in het bijzonder de volgende criteria gehanteerd.

In de eerste plaats zijn natuurlijk de meer omvangrijke geschiedkundige werken over de Nederlandse politie opgenomen. Hierbij moet vanzelfsprekend worden gedacht aan historische proefschriften en andere wetenschappelijke studies, bronnenpublicaties inbegrepen. Maar er is ook vrij ruim geput uit de geschiedenissen die in de vorige eeuw veelal door amateur-historici zijn geschreven over individuele politiekorpsen respectievelijk politievakbonden of over bepaalde facetten van het politiewerk. Bij deze selectie zijn met name die publikaties gekozen die betrekking hebben op de organisaties die in het onderzoek centraal staan.

In de tweede plaats bestrijkt deze bibliografie geschriften die hetzij in de tijd waarin zij zijn verschenen een belangrijke rol hebben gespeeld, hetzij goed documenteren wat er in hun tijd op bepaalde vlakken aan de hand was. Hierbij kan opnieuw worden gedacht aan proefschriften, maar er zijn natuurlijk ook eigentijdse boeken en brochures over het politievraagstuk, beschrijvingen van (onderdelen van) politiekorpsen, rapporten van invloedrijke commissies en meer omvangrijke leerboeken in aanmerking genomen.

In de derde plaats is er voor gekozen om de grens van 1900 niet helemaal te respecteren. Ook een beperkt aantal boeken uit de negentiende eeuw heeft in deze bibliografie een plaats verworven. Deze grensoverschrijding werd ingegeven door de gedachte dat in de discussie over het politiewezen zoals die tot Wereldoorlog II plaatsgreep, een aantal publicaties van voor de eeuwwisseling een belangrijke rol bleef spelen.

In de vierde plaats moet er de aandacht op worden gevestigd dat doelbewust is afgezien van de opname van artikelen. Een enigszins representatieve selectie hiervan viel niet alleen buiten de opzet van deze publicaties maar zou ook haar omvang al te zeer hebben vergroot.

Wat de opbouw van deze bibliografie betreft is uitgegaan van de structuur die is aangehouden in de eerder genoemde bibliografie. Dit wil zeggen dat eerst de historische geschriften - in het algemeen en naar politiekorps - zijn opgenomen.

Vervolgens komen de eigentijdse publicaties aan de beurt. Bij deze publicaties is de volgende onderverdeling aangehouden: publicaties over de organisatie van het politiebestedel, over de loopbaan en rechtspositie van politiemensen, over politietaken en -bevoegdheden, over de interne organisatie, het beheer en de middelen, en tenslotte over de taakuitvoering als zodanig.

De beschrijving van de referenties, tenslotte, is met opzet beperkt tot de meest belangrijke gegevens: de auteur(s), de titel, de plaats van uitgave, de uitgever, het jaar van uitgave en het aantal bladzijden. Voor het gemak van de gebruiker is er bovendien een auteursregister aan toegevoegd.

I.2. De gids van de archieven

Het moge duidelijk zijn dat de vervaardiging van de archievgids de meeste moeite heeft gekost. Met het oog hierop zijn inderdaad heel wat archiefbewaarplaatsen en archieven van instellingen en diensten bezocht, meestal in persoon, soms ook virtueel - via hun websites.

Om te beginnen moet hier natuurlijk worden gedacht aan het Algemeen Rijksarchief, de rijksarchieven in de provincie en de streek- en gemeentearchieven.

Verder is nagegaan over welke archieven de ministeries van Justitie, Binnenlandse Zaken en Defensie nog beschikken. In het verlengde hiervan is gecorrespondeerd met de commissarissen van de Koningin en met de hoofdadvocaten-generaal om te onderzoeken in welke mate er nog archieven bij de provincies en de ressorten zelf berusten en dus nog niet zijn gedeponereerd.

Gezien de opzet van dit onderzoek zijn ook zoveel als mogelijk de archieven van de politievakbonden en de onderwijsinstellingen van de politie in kaart gebracht.

Eveneens is geïnventariseerd over welke archieven het Nederlands Politieuseum en het Museum van de Koninklijke Marechaussee beschikken.

En tenslotte hebben de korpschefs van de nationale diensten en de regionale korpsen op ons verzoek contactpersonen aangeduid die zicht hebben op de archieven die zich momenteel nog bij de korpsen bevinden.

Hierna is niet het volledige resultaat van deze inventarisatie opgenomen. Zijn weergave is beperkt tot die collecties die niet alleen een min of meer afgesloten archief vormen maar die in beginsel ook voor derden te raadplegen zijn. Bij de ordening van deze collecties is aanvankelijk uitgegaan van een thematische indeling zoals die is gehanteerd in de bibliografie. Zowel om archivistische redenen als om praktische redenen bleek deze aanpak echter niet wenselijk en ook niet doenbaar. Grote archieven, zoals die van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Justitie of van stedelijke politiekorpsen, hebben immers betrekking op een heel scala van onderwerpen. Hierom is uiteindelijk gekozen voor een in hoofdzaak institutionele indeling waarbinnen de collecties zoveel als mogelijk in chronologische volgorde zijn gerangschikt. Door middel van een zakenregister is niettemin toch een thematische ingang op de geregistreerde archieven tot stand gebracht.

De verwijzing naar de onderscheiden archieven is gebaseerd op het volgende schema:

Naam van het archief

Periode

Omvang

Bewaarplaats

Toegang

Openbaarheid

Karakteristiek

Omdat archieven in het algemeen minder inzichtelijk zijn dan boeken en/of tijdschriftencollecties is een korte toelichting op de onderdelen van dit verwijzingsstelsel op haar plaats.

Naam van het archief

De officiële naam waaronder het archief bij de bewaarplaats of beheerder bekend staat dan wel is geregistreerd. Voor wat betreft het beschrijvende gedeelte is er voor gekozen om alleen de globale taken voor de archiefvormer weer te geven. Het zou immers te ver voeren om een compleet overzicht te geven van zijn institutionele levensloop. Dit geldt zeker voor de departementen, waar vrijwel jaarlijks organisatorische veranderingen plaatsvonden.

Periode

Het begin en eindjaar van de inhoud van het archief.

Omvang

De omvang in meters. Niet in alle gevallen is de juiste omvang te traceren. Ook kan het voorkomen dat bij grote archieven het archiefdeel dat daadwerkelijk betrekking heeft op de politie aanmerkelijk kleiner is. Een voorbeeld hiervan is het Algemeen Verbaal Archief van het Ministerie van Justitie. Daarvan behoort slechts een deel tot de Tweede Afdeling, Bureau C, Politie.

Bewaarplaats

Hierbij wordt zowel melding gemaakt van de openbare archiefbewaarplaatsen als van de huidige bewaarplaatsen. Onder deze laatste vallen de departementen, de gemeentehuizen, de regionale politiekorpsen en de provinciekantoren. De vermelding van deze bewaarplaatsen komt alleen voor wanneer er sprake is van duidelijk definieerbare archiefblokken. Uiteraard beschikken deze instanties ook over dynamische of semi-statische archieven (archieven die nog niet zijn overgedragen aan een openbare archiefbewaarplaats: rijksarchief en/of gemeente-archief of streekarchief).

De adressen zijn in deze gids niet vermeld. Bovendien zijn zij momenteel nogal aan verandering onderhevig. Veel gemeenten zijn verwickeld in reorganisaties en bundelen hun archiefwezen in een gezamenlijk streekarchivariaat. Bij de provinciale rijksarchieven is een zelfde tendens waarneembaar. Een aantal van deze

archieven is al samengegaan met gemeentearchieven en vormen nu provinciale historische centra.

De adressen en openingstijden van veel archieven zijn te vinden in het jaarlijkse archievenoverzicht van de Koninklijke Vereniging van Archivarissen en op Internet onder www.archiefnet.nl of www.medewerker.hro.nl/SmiWT

Toegang

In deze archievgids worden de termen “voldoende” en “onvoldoende” gehanteerd. Voldoende wil zeggen dat er een zekere vorm van toegankelijkheid is. Dit kan een beredeneerde en tot in details uitgewerkte inventaris zijn, dan wel een beknopte plaatsingslijst of het oorspronkelijke zoekinstrument in de vorm van klappers en indices. In ieder geval kan de onderzoeker – soms met enige hulp van de archivaris – op eigen kracht zijn weg in het archief vinden.

Onvoldoende betekent dat er geen enkele vorm van toegankelijkheid is.

Op het moment dat deze gids werd samengesteld waren een aantal van de genoemde archieven nog in bewerking. Dit hield in dat soms nog niet alle gegevens omtrent de omvang, de toegankelijkheid en de openbaarheid bekend waren. In de archiefblokken is dit aangeduid met de vermelding “in bewerking”.

Openbaarheid

Een groot deel van de archieven welke in dit overzicht zijn opgenomen is ‘nog’ niet of slechts beperkt openbaar. Deze archieven zijn in de gids aangeduid met de term “beperkte openbaarheid.” Deze kwalificatie geldt met name voor de archieven van de rijks- en gemeentepolitie. Beperkende bepalingen inzake de openbaarheid van archieven kunnen worden gesteld op grond van de Archiefwet, het Archiefbesluit, de Wet Openbaarheid Bestuur, de Wet op de Justitiële Documentatie, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, en de Wet Persoonsregistratie.

In de regel wordt een openbaarheidsbeperking van 75 jaar gehanteerd. Deze termijn wordt in ieder geval door de Rijksoverheid aangehouden en geldt in dit geval zeker voor de archieven van het departement van Justitie en van Binnenlandse Zaken. In sommige gemeentearchieven hanteert men andere termijnen; die kunnen soms wel oplopen tot honderd jaar beperkte openbaarheid.

Inzage in deze archieven kan alleen worden verleend op grond van een gemotiveerd verzoek aan de desbetreffende archiefbeheerder. Wanneer dit verzoek wordt ingewilligd, krijgt de bezoeker in de regel een verklaring voor ondertekening, waarin hij/zij zich verplicht om niets uit het desbetreffende archief te zullen publiceren of op andere wijze openbaar te zullen maken, waardoor de belangen van nog levende personen of rechtspersonen, dan wel die van de staat onevenredig worden geschaad. Vaak is publicatie alleen mogelijk nadat de archiefbeheerder toestemming heeft verleend. Dit houdt in dat de publicatie ter beoordeling aan de archiefbeheerder moet worden overlegd.

Particuliere archieven vallen buiten het regime van de Archiefwet. Desalniettemin wijkt de praktijk van raadpleging en onderzoek doorgaans niet af van de bovengeschetste procedure inzake overheidsarchieven. Zo kan ook de particuliere archiefvormer bepaalde eisen stellen ten aanzien van de openbaarheid. Dit is

bijvoorbeeld gedaan door de Nederlandse Politiebond, die haar archieven inzake de individuele belangenbehartiging tot 2066 gesloten houdt.

Ook de musea hanteren een procedure waarbij vooraf een gemotiveerd verzoek om raadpleging moet worden ingediend bij de directie.

Karakteristiek

Hieronder vallen bijzondere inhoudelijke mededelingen. In het geval van grote archieven wordt iets over de inhoud verteld. Daar waar geen bijzonderheden te vermelden zijn, is het kopje weggelaten.

I.3. Het overzicht van de tijdschriften

Naast boeken, rapporten, brochures en natuurlijk archieven vormen ook tijdschriften een belangrijke bron van informatie over de geschiedenis van de verschillende geleidingen van het politiewezen. Zowel via de collecties in de eerder genoemde bibliotheken als via de archieven van politiekorpsen en politievakbonden is getracht zoveel mogelijk relevante tijdschriften te traceren. Bij de vervaardiging van dit overzicht is dus geen selectie toegepast. Elk tijdschrift dat relevant is voor het onderhavige onderzoek, is opgenomen.

Gelet op het andersoortige karakter van deze bron is dit overzicht anders gestructureerd dan de bibliografie. De onderscheiden tijdschriften zijn in de volgende rubrieken ondergebracht: tijdschriften van de rijksoverheid, tijdschriften van de rijkspolitiediensten tot de reorganisatie van 1993, tijdschriften van de gemeentepolitiekorpsen tot aan de reorganisatie van 1993, tijdschriften van de politiediensten sinds de reorganisatie van 1993, tijdschriften van de politievakorganisaties, tijdschriften van de politieverenigingen en tijdschriften van relevante derden.

Hierbij moet wel worden aangetekend dat binnen elke rubriek een chronologische volgorde is aangehouden. Dit wil zeggen dat per rubriek de tijdschriften naar datum van hun verschijning zijn gerangschikt.

Van elk tijdschrift zijn zoveel als mogelijk de volgende gegevens opgenomen: zijn titel, de uitgever, het jaar van verschijnen, zijn looptijd en de eerste drie plaats(en) waar het kan worden geraadpleegd. Omdat het al bij al niet om zoveel tijdschriften gaat is er afgezien van het opmaken van een register.

II

BIBLIOGRAFIE

Cyrille Fijnaut
Jos Smeets

II. Bibliografie	pag.nr.
II.1. Geschiedenis politie.....	9
II.1.1. Algemeen.....	9
II.1.2. Gemeentepolitie.....	14
II.1.3. Koninklijke marechaussee.....	18
II.1.4. Korps politietroepen.....	19
II.1.5. Rijksveldwacht.....	19
II.1.6. Korps rijkspolitie.....	19
II.1.7. Vakbonden.....	20
II.1.8. Memoires en herinneringen.....	22
II.2. Organisatie politiestel.....	23
II.2.1. Algemeen.....	23
II.2.2. Commissies.....	28
II.2.3. Gemeentepolitie.....	29
II.2.4. Koninklijke marechaussee.....	29
II.2.5. Bijzondere en particuliere politie.....	29
II.3. Loopbaan en rechtspositie.....	31
II.4. Taken en bevoegdheden.....	32
II.4.1. Algemeen.....	32
II.4.2. Verzameling van wetten, koninklijke besluiten, circulaires en dienstvoorschriften.....	34
II.4.3. Handleidingen en studieboeken voor politie- Ambtenaren.....	35
II.5. Interne organisatie en beheer.....	37
II.6. Uitvoering van taken.....	39
II.6.1. Algemeen.....	39
II.6.2. Commissies.....	41
II.6.3. Algemene dienst, surveillance, teampolitie, wijk- agenten, rayonagenten.....	42
II.6.4. Handhaving van openbare orde, bestrijding van Terreur.....	43
II.6.5. Dienstverlening, hulpverlening, slachtofferhulp, voorkoming misdrijven.....	45
II.6.6. Werking van recherche, opsporing en zedenpolitie.....	45
II.6.7. Ordening van verkeer en verkeersveiligheid.....	48
II.6.8. Grensbewaking en toezicht op vreemdelingen.....	48
II.6.9. Jeugdpolitie.....	49
II.6.10. Inlichtingendienst.....	49
II.6.11. Politie en publiek, politie en bevolking.....	50
II.6.12. Klachten over politieoptreden.....	51
II.6.13. Internationalisering.....	51
Index.....	52

II.1. Geschiedenis Politie

II.1.1. Algemeen

- 1 1864
Alstorpius Grevelink, P.W.
De politie in Nederland; denkbeelden en beschouwingen
's-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1864, 154 pag
- 2 1872
Beijma, P.J. Jhr van
De rijks-politie in Nederland; haar geschiedenis en tegenwoordige inrigting
Sneek, Van Druten & Bleeker, 1872, 76 pag
- 3 1883
Heyligers, J.C.Th.
Het politiewezen in Nederland; beschouwingen over het politiewezen in Nederland en proeve van een ontwerp van wet op de organisatie en het beleid der politie
's-Gravenhage, Gebr. Belinfante, 1883, 205 pag
- 4 1913
Koor, J.
Het politieleven
Leiden, N.V. Snelpersdrukkerij 'Hermandad', 1913, 480 pag
- 5 1922
Haarman, J.W.
Geschiedenis en inrichting der politie in Nederland; met eenige aantekeningen omtrent de politie in andere landen
Alphen aan den Rijn, N. Samsom, 1922, 168 pag
- 6 1929
Westerhuis, A.
De ontwikkeling van het politietoezicht op de groote waterwegen
's-Gravenhage, Drukkerij Mouton & Co, 1929, 131 pag
- 7 1930
Gedenkboek
Gedenkboek 100 jaar politiewerk in Nederland 1830-1930, samengesteld door politieautoriteiten
's-Gravenhage, N.V. Haagsche Drukkerij en Uitgevers-Maatschappij, 1930, 168 pag

- 8 1933
Basting, A.
Opbouw en geschiedenis van het Nederlandsche politiewezen volgens officieele bescheiden
Maastricht, s.n., 1933, XI, 329 pag
- 9 1939
Schön, C.J., Ploeg, M. van de (red.)
20 jaar model politie-vakschool
Amsterdam, Drukkerij 'Grafica', 1939, div. pag
- 10 1946
Afwikkelingsbureau militair gezag
Overzicht der werkzaamheden van het militair gezag gedurende de bijzondere staat van beleg 14 september 1944 - 4 maart 1946
s.l., s.n., 1946, 643 pag
- 11 1946
Rijksen, R.
Politieorganisatie en voorbereidend onderzoek
Amsterdam, W.L. Salm & Co, 1946, 263 pag
- 12 1949
Bureau criminele voorlichting
Geschiedenis en organisatie
's-Gravenhage, Ministerie van Justitie, 1949, 101 pag
- 13 1950
Verslag
Verslag van de commissie ter bestudering van het politievraagstuk, ingesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van 1 oktober 1948
's-Gravenhage, Staatsdrukkerij en Uitgeverijbedrijf, 1950, 588 pag
- 14 1951
Lignac, T.E.W.
De kinderpolie in Nederland en daarbuiten
's-Gravenhage, Uitgeverij 'Excelsior', 1951, 275 pag
- 15 1957
Kloosterman, S..
De Politiewet
Alphen aan den Rijn, Samsom, 1957, 207 pag
- 16 1961
Burg, F.H. van der
Preventieve politie en plaatselijke politie
Arnhem, Vuga-Boekerij/C.W. van der Wiel, 1961, 114 pag

- 17 1968
Perrick, F.
Naar een nieuw politiebestedel; een pleitnota
Arnhem, N.V. Uitgeversmij S. Gouda Quint, 1968, 100 pag
- 18 1972
Charité, J.
De Sociaal-democratische Bond als orde en gezags-probleem voor de overheid (1880-1888)
Den Haag, 1972
- 19 1976
Groeneweg, N.
Van nachtwacht tot computermacht; vijftig eeuwen politie en justitie
Zaltbommel, Europese Bibliotheek, 1976, 420 pag
- 20 1976
Suyver, J.J.H.
De zeggenschap over het politieorgaan naar Nederlands recht
Arnhem, Gouda Quint, 1976, 221 pag
- 21 1976
Veld, N.K.C.A. in 't
De SS en Nederland; documenten uit SS-archieven, 1935-1945
's-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1976, 2 dln., XII, 908+706 pag
- 22 1979
Fijnaut, C.J.C.F.
Opdat de macht een toevlucht zij? Een historische studie van het politieapparaat als een politieke instelling
Antwerpen/Arnhem, Kluwer Rechtswetenschappen/Gouda Quint, 1979, 2dln., XXVII, 628+573 pag
- 23 1980
Doolaard, A. den
Londen en de zaak Van 't Sant
Amsterdam, Querido, 1980, 112 pag
- 24 1981
Bommels, B.
Het blauwe leger; de politie in Nederland
Haarlem, De Haan, 1981, 160 pag
- 25 1981
Koops, L.
40 jaar politieverbindingsdienst
Bilthoven, Politieverbindingsdienst, 1981, 269 pag

- 26 1982
Perrick, F.
Politie in Nederland; een inleiding tot haar geschiedenis, organisatie en taak
Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1982, 162 pag
- 27 1983
Lochem, P. van, Fijnaut, C.J.C.F., Reenen, P. van
Theoretische opstellen rondom de politie
Apeldoorn, Nederlandse Politie Academie, 1983, 83 pag
- 28 1985
Vrouwen
Vrouwen bij de politie 1912-1985; bibliografie ter gelegenheid van de studieconferentie 'De vrouw binnen de politie-organisatie'
's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1985, 20 pag
- 29 1985
Blom, J.C.H., Eland, J.R., 't Hart, A.C. e.a. (red.)
Redenen van wetenschap; opstellen over de politie veertig jaar na het Politiebesluit 1945
Arnhem, Gouda Quint, 1985, VII, 308 pag
- 30 1986
Huizing, B., Aartsma, K.
De zwarte politie, 1940-1945
Weesp, De Haan, 1986, 280 pag
- 31 1986
Kraaijenbrink, H.
Politierapport 1940-1945; dagboek van een politie-officier
Zutphen, Walburg Pers, 1986, 495 pag
- 32 1989
Eversdijk, M.
70 jaar spoorwegpolitie
Utrecht, NV Nederlandse Spoorwegen, 1989, 56 pag
- 33 1992
Graaff, B. de, Wiebes, C.
Gladio der vrije jongens; een particuliere geheime dienst in Koude Oorlogstijd
's-Gravenhage, Sdu Uitgeverij, 1992, 124 pag

- 34 1992
30 jaar
**30 jaar eer, waarheid en menselijkheid; verslag van het symposium
gehouden op 23 oktober 1992 ter gelegenheid van het dertig-jarig bestaan
van de Rechterschool**
Zutphen, Rechterschool, 1992, 72 pag
- 35 1993
Luyckx, S-M.
Spiegel van de tijd; 40 jaar vrouwen bij de politie (1953-1993)
Utrecht, s.n., 1993, 71 pag
- 36 1995
Emich, A.M.C.
**Gezag in wording; een studie over de organisatie van de politie tussen 1795
en 1825**
Apeldoorn, Nederlandse Politie Academie, 1995, 144 pag
- 37 1996
Aalders, G., Hilbrink, C.
De affaire Sanders; spionage en intriges in herrijzend Nederland
Den Haag, Sdu Uitgevers, 1996, 312 pag
- 38 1997
Bunt, H.G. van de ,Niemeijer, E. (red.)
Honderd jaar rijksrecherche; terugblik en toekomst
Amsterdam, s.n., 1997, 191 pag
- 39 1998
Graaff, B. de, Wiebes, C.
Villa Maarheze; de geschiedenis van de inlichtingendienst buitenland
Den Haag, Sdu Uitgevers, 1998, 535 pag
- 40 2000
Joor, J.
**De adelaar en het lam; onrust, opruiing en onwilligheid in Nederland ten
tijde van het Koninkrijk Holland en de Inlijving bij het Franse Keizerrijk
(1806-1813)**
Amsterdam, De Bataafsche Leeuw, 2000, 864 pag
- 41 (s.a.)
Dijk, C. van, Voskamp-Voestermans, R.
Van hoogaars tot kustwacht; 150 jaar politietoezicht te water
Schiedam, Uitgeverij Scriptum, s.a., 143 pag

- 42 2000
Kruimel, J.P., Vermathen, E.A.M.
Gouden koorden; reserve- en vrijwillige politie 1948-1998
 Apeldoorn, Studiekring Ridderorden en Onderscheidingen, 2000, 224 pag
- 43 2000
Onink, E. (red.)
Dienen in de polder; 60 jaar politie in Flevoland
 Almere, Politie Flevoland, 2000, 92 pag

II.1.2. Gemeentepolitie

- 44 1911
Batelt, C.
Duister Amsterdam; een kijkje achter de schermen
 Amsterdam, Allert de Lange, 1911, 238 pag
- 45 1925
Versteeg, H.J.
Van schout tot hoofdcommissaris; de politie voorheen en thans
 Amsterdam, Van Holkema & Warendorf, 1925, VIII, 262 pag
- 46 1937
Slobbe, van J.F.
Bijdrage tot de geschiedenis en de bestrijding der prostitutie te Amsterdam
 Amsterdam, Scheltema & Holkema, 1937, 172 pag
- 47 1951
Exel, G.L. van
Na de hoofdstad de hofstad; ervaringen van een Haags politiemans
 's-Gravenhage, D.A. Daamen's Uitgeversmaatschappij N.V., 1951, 236 pag
- 48 1964
Dien, T.J. van, Schultz, P.
Vijftig jaar bereden brigade 1914-1964
 's-Gravenhage, Gemeentepolitie 's-Gravenhage, 1964, div. pag
- 49 1982
Helden, W. van
Politie 1930-1940; zo ging dat toen
 Rotterdam, Futile, 1982, 98 pag

- 50 1985
Vernooij, A.
Grenzen aan gehoorzaamheid; houding en gedrag van de Utrechtse politie tijdens de Duitse bezetting
Utrecht, Trezoor, 1985, 152 pag
- 51 1986
Brouwer, J.
175 jaar diender aan het Spaarne
Scherpenzeel, Politie Publikaties Biermann & Co, 1986, 96 pag
- 52 1986
Leur, A. van de
60 (zestig) jaar verkeerspolitie in Groningen
Groningen, Gemeentepolitie Groningen, 1986, 46 pag
- 53 1986
Raalte-Van der Tak, I.
Reserve gemeentepolitie 1946-1986
Amsterdam, 1-2-3-Offset, 1986, 37 pag
- 54 1987
Leur, A. van de, Walters, W., Zwerver, J.
Vier eeuwen gemeentepolitie in Groningen
Groningen, Gemeentepolitie Groningen, 1987, 119 pag
- 55 1987
Nip, R.A.
Politie vroeger en nu in Haren
Haren, Boomker, 1987, 48 pag
- 56 1987
Smeets, J.
Tussen plicht en geweten: een dilemma van de Utrechtse politie 1940-1945
Utrecht, Gemeentepolitie Utrecht, 1987, 65 pag
- 57 1987
Technische en ongevallendienst
40 jaar technische en ongevallendienst 1947-1987
Amsterdam, Gemeentepolitie Amsterdam, 1987, div. pag
- 58 1988
Wattenberg, B.
De dienders van Oss; 1699-1924
Oss, s.n., 1988, 141 pag

- 59 1990
Dam, J.P.A. van den, Toebak, P.M.
Speuren naar sporen; politie in Breda, 1500-1990
Breda, Gemeentelijke Archiefdienst, 1990, 94 pag
- 60 1991
Koning, M.E.L. de, Mijnlieff, F.M.
De visie van de pers op politiek in Nederland, 1965-1975; onlusten in Amsterdam, 1965-1967
Den Haag, Sdu Uitgeverij, 1991, 156 pag
- 61 1993
Dongelmans, M-J.
Acht eeuwen politie in Nijmegen
Zutphen, Walburg Pers, 1993, 159 pag
- 62 1993
Manneke, N.
Uit oogpunt van politie; zorg en repressie in Rotterdam tussen 1870 en 1914
Arnhem, Gouda Quint, 1993, XI, 193 pag
- 63 1993
Manneke, N.
Korps zonder kapsones; geschiedenis van de Rotterdamse gemeentepolitie, 1340-1993
Bussum, Uitgeverij Thoth, 1993, 119 pag
- 64 1993
Baarle, B. van, Akker, S.E. van den, Grasmaijer, P. e.a.
Beelden; terugblik op politiewerk in Utrecht
Utrecht, Politie Regio Utrecht, 1993, 120 pag
- 65 1993
Buurmans, P.C.
De laatste 100 jaar van de gemeentepolitie Breda
Breda, s.n., 1993, 208 pag
- 66 1993
Zwerver, J.
50 jaar bereden politie te Groningen
Groningen, Uitgeverij Noorderboek, 1993, 118 pag
- 67 1993
Over en uit; Gemeentepolitie Tilburg
Tilburg, Rendier Producties, 1993, 112 pag

- 68 1994
Hartendorf, G.E.
Politieverzet in Haarlem tijdens de Tweede Wereldoorlog
Haarlem, Uitgeverij De Vrieseborch, 1994, 253 pag
- 69 1994
Wewer, R. e.a.
De Winterwijkse politie; geschiedenis van het Winterwijkse politiekorps, 1811-1993
Winterswijk, SDO, 1994, 222 pag
- 70 1995
Manneke, N.
Dienders te water; honderd jaar rivierpolitie
Rotterdam, Phoenix & den Oudsten, 1995, 131 pag
- 71 1997
Kersbergen, M.
Politie te paard! honderd jaar bereden brigade in Rotterdam
Bussum, Uitgeverij Thoth, 1997, 129 pag
- 72 1997
Kroon, W.
De Apeldoornse politie tot 1994
Alphen aan den Rijn, Canaleto/Repro-Holland, 1997, 107 pag
- 73 1997
Wilbrink, Ch.
De historie van de Schiedamse politie, 1800-1995
Schiedam, Drukkerij Mercator, 1997, 184 pag
- 74 1998
Geelof, A.
Rijnmonds blauw; vijftig jaar politie in de regio Rotterdam-Rijnmond in beeld
Rotterdam, Politie Rotterdam-Rijnmond, 1998, 107 pag
- 75 1998
Harlaar, M., Hengeveld, R., Koster, J.P.
Stille getuigen; foto's uit het archief van de Amsterdamse politie
Bussum, Uitgeverij Thoth, 1998, 141 pag
- 76 1999
Meershoek, G.
Dienaren van het gezag; de Amsterdamse politie tijdens de bezetting
Amsterdam, Van Gemep, 1999, 488 pag

- 77 2000
Koring, C.
Bureau Warmoestraat
 's-Gravenhage, Uitgeverij BZZTöH, 2000, 224 p

II.1.3. Koninklijke marechaussee

- 78 1892
Egter van Wissekerke, F.J.D.C.
De marechaussee
 Leiden, P. Somerwil, 1892, 109 pag
- 79 1923
Bolomey, F.G.E.
4e divisie koninklijke marechaussee
 Leeuwarden/Sneek, Kooij & Visser, 1923, 55 pag
- 80 (s.a.)
Stoffels
Beknopt overzicht van de geschiedenis der 2e divisie koninklijke marechaussee
 s.l., s.n., s.a., 94 pag
- 81 1949
Koninklijke Marechaussee
De koninklijke marechaussee: 1814- 26 Oct. - 1949
 Thom, Vereeniging van Leden, behorende tot het Wapen der Koninklijke Marechaussee, beneden den Rang van Officier, 1949, 80 pag
- 82 1963
Hoek, W. van den
De geschiedenis van het wapen der koninklijke marechaussee
 Apeldoorn, Stichting OnsWapen, 1963, 471 pag
- 83 1981
Oele, A.J.
Een eeuw koninklijk gezag; de geschiedenis van de brigade koninklijke marechaussee Ossendrecht/Putte
 Willemstad, Archiveriaat "Nassau-Brabant", 1981, 136 pag
- 84 1987
Dekkers, C.A., Kasbergen, J.M. van
Oranje marechaussee 'Zonder vrees en zonder blaam!': marechaussee tijdens de Tweede Wereldoorlog en ondergronds verzet tegen de nazi-onderdrukking
 Naarden, Lunet, 1987, 237 pag

- 85 1989
Jonge, J.A. de
Zonder vrees en zonder blaam; 175 jaar koninklijke marechaussee
 Amsterdam, De Bataafsche Leeuw, 1989, 232 pag
- 86 1995
Crul, J.F.
Koninklijke marechaussee; district Noord Brabant; brigade 's-
Hertogenbosch, 1818-1995
 's-Hertogenbosch, s.n, 1995, div.pag

II.1.4. Korps politietroepen

- 87 1934
Schrieck, F.N.F van der
Korps politietroepen 1919-26 juni-1934; gegevens betreffende de
geschiedenis van het korps politietroepen
 s.l., s.n., 1934, 112 pag
- 88 1997
Smeets, J.
Korps politietroepen, 1919-1940; de politie-militair als steunpilaar van het
wettig gezag
 Soest, Klomp, 1997, 232 pag

II.1.5. Rijksveldwacht

- 89 1941
Rijksveldwacht
Drie en tachtig jaren rijksveldwacht, 1 jan. 1858 - 1 maart 1941;
veertig jaren rijkspolitie-vereening 17 nov. 1900 - 12 maart 1941
 Rijksveldwacht, 1941, 44 pag

II.1.6 Korps rijkspolitie

- 90 1958
Tien
10 jaren reserve-rijkspolitie 1948-1958
 's-Gravenhage, Korps Rijkspolitie, 1958, 39 pag

- 91 1970
Jubileumuitgave
Jubileumuitgave korps rijkspolitie 1945-1970
 Dokkum, Schaafsma & Brouwer, 1970, 160 pag
- 92 1985
Geelof, A. et al.
Korps rijkspolitie: 40 jaar; jubileumboek
 Voorburg, Stichting Evenementen Korps Rijkspolitie, 1985, 79 pag
- 93 1993
Reijgersberg, L.
Rijkspolitie Overijssel: punt er achter
 Zutphen, Sypro Media, 1993, 115 pag
- 94 1994
Gerritsen, J.D.
45 jaar bereden ere-escorte korps rijkspolitie
 Den Haag, SDU Opleidingen, 1994, 70 pag
- 95 1993
Harmsen, J.
Ingehaald door de tijd; 17.000 dagen rijkspolitie 's-Hertogenbosch
 Zutphen, Sypro Media, 1993, 107 pag
- 96 2000
Altena, L.
De bewakers van het water; politievaartuigen, 1945-2000
 Driebergen, Korps Landelijke Politiediensten, 2000, 216 pag

II.1.7. Vakbonden

- 97 (s.a.)
Politie
Politie en revolutie, een woord tot de Nederlandsche politie
 s.l., Algemeene Bond van Politiepersoneel, s.a., 12 pag
- 98 (s.a.)
Volk
Aan volk en volksvertegenwoordiging; een woord ter waarschuwing
 s.l., Amsterdamsche Politiebond, s.a., 69 pag

- 99 1927
Putten, G. van
De algemeene bond v. politiepersoneel in Nederland 1902-1927; een beknopte geschiedenis van den bond over de eerste 25 jaren van zijn bestaan
s.l., Algemeene Bond van Politiepersoneel, 1927, 211 pag
- 100 1937
Algemeene Nederlandsche Politiebond
Gedenkboek 1887-1937
Dokkum, Schaafsma & Brouwer, 1937, 144
- 101 1955
Reeder, B., Rook, D.
Crescendo; gedenkboek uitgegeven ter gelegenheid van het veertigjarig bestaan van de bond van christelijke politie-ambtenaren in Nederland 1915-1955
Hoorn, Bond van Christelijke Politie-Ambtenaren, 1955, 160 pag
- 102 1965
Gedenkboek
Gedenkboek 1915-1965 Katholieke Politiebond 'St. Michael', afdeling 's-Hertogenbosch gemeentepolitie
's-Hertogenbosch, Drukkerij St. Jan, 1965, 52 pag
- 103 1982
Hoofdbestuur marechausseevereniging
Vijfenzeventig jaar marechausseevereniging; jubileumnummer 1907-1982
Roermond, Drukkerij Hub. Tonnaer B.V., 1982, 48 pag
- 104 1987
Veen, D.J. van der, Zandbergen, M.A.
Honderd jaar politievakorganisatie in Nederland, 1887-1987
Utrecht, Histosearch, 1987, 117 pag
- 105 1999
Regt, P. de
Duidelijk anders; een geschiedenis van de NPB en zijn invloed op de maatschappelijke positie van de politie
Amsterdam, Nederlandse Politie Bond, 1999, 80 pag

II.1.8. Memoires en herinneringen

- 106 1945
Ledden Hulsebosch, C.J. van
Veertig jaren speurderswerk; losse schetsen
 Utrecht, Kemink en Zoon N.V., 1945, XII, 320 pag
- 107 1945
Köster Henke, W.L.H.
Herinneringen uit mijn politie-loopbaan
 Harderwijk, Drukkerij Wedding, 1945, 101 pag
- 108 1949
Voordewind, H.
De commissaris vertelt; veertig jaar bij de Amsterdamse politie
 's-Gravenhage, D.A. Daamen's Uitgeversmaatschappij, 1949, 259 pag
- 109 1964
Nie, L. van
Recherche zedenpolitie; ervaringen van een vrouwelijk rechercheur bij de kinder- en zedenpolitie
 Amsterdam, A.J.G. Strengholt's Uitgeversmaatschappij, 1964, 276 pag
- 110 1974
Eindhoven, L.
Tegen de stroom in; levende vissen zwemmen tegen de stroom in, alleen de dooie drijven mee
 Apeldoorn, Semper Agendo, 1974, VIII, 272 pag
- 111 1987
Politie
Ondergedoken politie gestraft - Vught 1943; herinneringen van oud-gevangenen 407, 408, 409, 410, 7056, 7058, 7059 en 7060; met de hand geschreven door 7058
 s.l., s.n., 1987, 101 pag
- 112 1993
Blaauw, J.A.
Boeven, dienders en Rotterdammers
 Baarn, Fontein, 1993, 179 pag

II.2. Organisatie Politiebestel

II.2.1. Algemeen

- 113 1819
Neumark, S.
Over het wezen en den omvang van de staats-politie
 Groningen, W. van Boekeren, 1819, 94 pag
- 114 1849
Provó Kluit, H.
De hervorming der politie in Nederland
 Amsterdam, L. van Bakkenes, 1849, VI, 70 pag
- 115 1887
Bool, J.
De politie, haar wezen en organisatie in Frankrijk, Duitsland, Engeland en Nederland
 's-Gravenhage, Mouton & Co, 1887, 229 pag
- 116 1893
Heyligers, J.C.Th.
Welke behooren de grondslagen te zijn voor de samenstelling eener algemeene politiewet, zowel ten aanzien van de bevoegdheden als van de organisatie der politie?
 's-Gravenhage, Gebr. Belinfante, 1893 (Handelingen der Nederlandsche Juristen-Vereeniging 1893, pag. 1-73)
- 117 1893
Kist, H.J.
Welke behooren de grondslagen te zijn voor de samenstelling eener algemeene politiewet, zoowel ten aanzien van de bevoegdheden als van de organisatie der politie?
 's-Gravenhage, Gebr. Belinfante, 1893 (Handelingen der Nederlandsche Juristen Vereeniging 1893, pag. 193-251)
- 118 1900
Waning, J. van
Handboek voor de politie; haar plichten en rechten (3e dr.)
 Alfen aan den Rijn, N. Samsom, 1900, X, 307 pag

- 119 1901
Verslag
Verslag der commissie door den Minister van Justitie benoemd om advies uit te brengen nopens de maatregelen welke tot verbetering van de politie kunnen strekken
's-Gravenhage, Departement van Justitie, 1901, 96 pag
- 120 1907
Oort, P. van
De organisatie eener algemeene veiligheidspolitie
Haarlem, De Erven F. Bohn, 1907, 92 pag
- 121 1908
Gewin, B.
Het politievraagstuk
Leiden, Boekhandel en Drukkerij v/h E.J. Brill, 1908, X, 212 pag
- 122 1911
Broederschap van commissarissen van politie in Nederland
Ontwerp van politieorganisatie
s.l., s.n., 1911, 16 pag
- 123 1912
Köster Henke, W.L.H.
Overdenkingen op politiegebied, 50 verspreide opstellen
Dockum, Schaafsma & Brouwer, 1912, 202 pag
- 124 1923
Haeften, G.A. van
Politie-organisatie; het politie-vraagstuk kort en scherp belicht
Alphen aan den Rijn, N. Samsom, 1923, 55 pag
- 125 1930
Basting, A.
Mijn gedachten omtrent de plaats en de taak van de Nederlandsche politie zoals deze worden beheerscht door de inrichting van den staat
Borgharen, Boek- en Handelsdrukkerij Wijnands & Stegen, 1930, 318 pag
- 126 1935
Vijver, M.H. van der
Politie-reorganisatie in Nederland
Zwolle, De Erven J.J. Tijl N.V., 1935, 63 pag
- 127 1936
Elsen, Th.P.J.
Het rijkspolitiebesluit
IJmuiden/Hoorn, Vermande Zonen, 1936, 45 pag

- 128 1937
Elsen, Th.P.J.
Is wijziging der organisatie van het politiewezen ten plattelande gewenscht en, zoo ja, waarin zou deze dan moeten bestaan?
s.l., s.n., 1937, (Mededelingen van de Nederlandse Vereeniging voor Gemeentebelangen, pag. 2-60)
- 129 1937
Schreuder, W.H.
Is wijziging der organisatie van het politiewezen ten plattelande gewenscht en, zoo ja, waarin zou deze dan moeten bestaan?
s.l., s.n., 1937, pag 61-133
- 130 1939
Deventer, G.J. van
Politie als zelfbestuur; eene studie over de bestuurlijke functie der politie in Nederland
Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1939, 80 pag
- 131 1940
Broekhoff, K.H.
Het politievraagstuk in het algemeen en dat der gemeentepolitie in het bijzonder
s.l., s.n., 1940 (Gemeentebestuur, pag. 234-259)
- 132 (s.a.)
Angeren, J.R.M. van
Inleiding over de vraag welke plaats in de rechtsstaat de politie behoort in te nemen en de invloeden daarvan op de organisatie der politie
s.l., s.n., s.a., 15 pag
- 133 1945
Broekhoff, K.H.
Enkele aspecten van het politievraagstuk
Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1945, X, 97 pag
- 134 1946
Asch Van Wijck, L.H.K.C. van
Het vraagstuk van de politie-organisatie
Zwolle, N.V. Uitgevers-Maatschappij W.E.J. Tjeenk Willink, 1946, 24 pag
- 135 1950
Verslag
Verslag van de commissie ter bestudering van het politievraagstuk, ingesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van 1 oktober 1948
's-Gravenhage, Staatsdrukkerij en Uitgeverijbedrijf, 1950, 588 pag

- 136 1957
Kloosterman, S.
Nederlandse politie-organisatie; commentaar politiewet
Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1957, 207 pag
- 137 1964
Crince Le Roy, R.
De burgemeester en de handhaving van de openbare orde in buitengewone omstandigheden
Arnhem, Vuga-Boekerij, 1964, 155 pag
- 138 1982
Perrick, F.
Politie in Nederland; een inleiding tot haar geschiedenis, organisatie en taak
Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1982, 162 pag
- 139 1986
Mulder, R.P.
Samenhang in de politiezorg
Rijswijk, Sociaal Cultureel Planbureau, 1986, 155 pag
- 140 1987
Reenen, P. van (red.)
Het politiebested; opstellen over het Nederlandse politiebested
Arnhem, Gouda Quint, 1987, 430 pag
- 141 1987
Rosenthal, U. et al.
Politiemanagement; een politiek-bestuurlijke visie
Arnhem, Gouda Quint, 1987, 151 pag
- 142 1992
Fijnaut, C.J.C.F.
Wetgeving op het Nederlandse politiewezen
Arnhem, Gouda Quint, 1992, 515 pag
- 143 1992
Cachet, A., Rosenthal, U. (red.)
Reorganisatie van de politie: een tussenbalans
Arnhem, Gouda Quint, 1992, XIV, 144 pag
- 144 1993
Kluiters, F.A.C.
De Nederlandse inlichtingen- en veiligheidsdiensten
's-Gravenhage, Sdu Uitgeverij, 1993, 460 pag

- 145 1994
Cachet, A., Muller, E.R., Torre, E.J. van der, e.a.
Politiebestel in verandering; verhoudingen tussen politie, bestuur, justitie en gemeenteraad onder de oude en de nieuwe Politiewet
Arnhem, Gouda Quint, 1994, XIV, 293 pag
- 146 1994
Hoogenboom, A.B.
Het politiecomplex; over de samenwerking tussen politie, bijzondere opsporingsdiensten en particuliere recherche
Arnhem, Gouda Quint, 1994, X, 467 pag
- 147 1995
Gooren, W.A.J., Zwaan, B.C. de
De reorganisatie; wat een organisatie; een analyse van het management van het project reorganisatie politie
Tilburg, IVA, 1995, 205 pag
- 148 1997
Michiels, F.C.M.A., Naeyé, J., Blomberg, A.B. e.a.
Artikelsgewijs commentaar Politiewet 1993
's-Gravenhage, VUGA Uitgeverij, 1997, 421 pag
- 149 1998
Gunther Moor, L., Bakker, I., Brummelkamp, G.
Evaluatie Politiewet 1993; een breedte-onderzoek
's-Gravenhage, Vuga, 1998, 171 pag
- 150 1998
Koopman, J.
De democratische inbedding van de regionale politie
Deventer, Kluwer, 1998, 235 pag
- 151 1998
Rosenthal, U., Bruinsma, G.J.N., Muller E.R. e.a.
Evaluatie Politiewet 1993; een diepte-onderzoek
's-Gravenhage, Vuga, 1998, 310 pag
- 152 1999
Fijnaut, C.J.C.F., Muller, E.R., Rosenthal, U. (red.)
Politie; studies over haar werking en organisatie
Alphen aan den Rijn, Samsom, 1999, XXIV, 674 pag

II.2.2. Commissies

- 153 1901
Verslag
Verslag der commissie door den Minister van Justitie benoemd om advies uit te brengen nopens de maatregelen welke tot verbetering van de politie kunnen strekken
's-Gravenhage, Departement van Justitie, 1901, 96 pag
- 154 1932
Rapport
Rapport van de staatscommissie voor de verlaging van de rijksuitgaven (commissie Welter)
's-Gravenhage, Algemeene Landsdrukkerij, 1932, 456 pag
- 155 1950
Verslag
Verslag van de commissie ter bestudering van het politievraagstuk, ingesteld bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van 1 oktober 1948
's-Gravenhage, Staatsdrukkerij en Uitgeverijbedrijf, 1950, 588 pag
- 156 1967
Commissie van onderzoek Amsterdam
Onderzoek naar de ordeverstoringen te Amsterdam op 13 en 14 juni 1966
's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1967, 29 pag
- 157 1967
Commissie van onderzoek Amsterdam
Onderzoek naar de gedragslijnen van de autoriteiten m.b.t. het Amsterdamse politiekorps; de gezagsverhoudingen t.a.v. de handhaving van de openbare orde in Amsterdam; de organisatie en structuur van het Amsterdams korps
's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1967, 83 pag
- 158 1967
Commissie van onderzoek Amsterdam
Onderzoek naar de achtergronden van de ordeverstoringen te Amsterdam, september 1965-september 1966
's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1967, 147 pag

II.2.3 Gemeentepolitie

- 159 1932
Beaumont, J.J.A.M.
**Een pleidooi voor behoud van gemeentelijke politie; kritische beschouwingen
aangaande het rapport-Welter**
Amhem, G.W. van der Wiel & Co, 1932, 45 pag
- 160 1998
Beumer, R.J., Oude Hengel, B.J.A., Hogenhuis, P.P.H.
**“Leermomenten”; een evaluatief onderzoek naar de problemen die in 1996
en 1997 zijn ontstaan rond de korpschef van het politiekorps Rotterdam-
Rijnmond**
’s-Gravenhage, Inspectie Politie, 1998, 116 pag

II.2.4. Koninklijke marechaussee

- 161 1913
Haeften, G.A. van
**Het beheer, de belangen en de dienst der koninklijke marechaussee; eene
studie**
’s-Gravenhage, Boekhandel v/h Gebr. Belinfante, 1913, 238 pag
- 162 1945
Waning, J. van
De taak van een militair politie-orgaan
Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1945, 24 pag

II.2.5. Bijzondere en particuliere politie

- 163 **Transparantie en samenhang in de bijzondere opsporing; rapportage van het
project regeerakkoord 1998 en bijzondere opsporingsdiensten**
’s-Gravenhage, Ministerie van Justitie, 1999, 78 pag
- 164 2000
Hoogenboom, A.B., Kamerlingh, R.N.J, Kuijl, J.G. e.a.
Privatisering van toezicht en opsporing
Lelystad, Koninklijke Vermande, 2000, 165 pag

165 2000

Bunt, H.G. van de, Nelen, J.M. (red.)

De toekomst van de bijzondere opsporingsdiensten

's-Gravenhage, Ministerie van Justitie, Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum,
2000, 112 pag

II.3. Loopbaan en Rechtspositie

- 166 1912
Beaujon, C.M.
Die Mitarbeit der Frau bei der Polizei
Den Haag, Martinus Nijhoff, 1912, 136 pag
- 167 1983
Poel, S. van de
Bij gebrek aan beter; de moeizame integratie van vrouwelijke agenten bij de Amsterdamse politie
Amsterdam, De Arbeiderspers, 1983, 244 pag
- 168 1985
Gunther Moor, L., Viersen, D.J. van
Integratie politie-opleidingsbestel: nu of nooit
Nijmegen, Instituut voor Toegepaste Sociologie, V, 124 pag
- 169 1985
Ott, M.
Assepoesters en kroonprinsen; een onderzoek naar de minderheidspositie van agentes en verplegers
Amsterdam, Socialistische Uitgeverij Amsterdam, 1985, 192 pag
- 170 1989
Vierssen, D.J. van, Oosterum, J.J. van, Stulen, E.
Master of police administration; een nieuwe managementopleiding
Nijmegen, ITS, 1989, VIII, 230 pag

II.4. Taken en bevoegdheden

II.4.1. Algemeen

- 171 1890
Valkenburg, M.M. van
De gerechtelijke politie, naar haar wezen en in hare regeling bij het wetboek van strafvordering
 Leeuwarden, Coöperatieve Handelsdrukkerij, 1890, 143 pag
- 172 1893
Westhoff, J.F.G. jr
Lokbeambten (agents provocateurs)
 Amsterdam, Roeloffzen & Hübner, 1893, 57 pag
- 173 1904
Bakker, R.V.
De bevoegdheid der politie in het Nederlandsche recht
 's-Gravenhage, N.V. Drukkerij Trio, 1904, 146 pag
- 174 1905
Os, W.A.E. van
Het recht der politie
 Groningen, Scholtens & Zoon, 1905, 141 pag
- 175 1956
Berg, A.J. van den
Politie; vormen van haar maatschappelijke taak; de opleiding; een centraal advies-orgaan
 Leiden, N.V. Dubbeldeman's Boekhandel, 1956, 32 pag
- 176 1980
Vijver, C.D. van der
Geweldgebruik door de politie; een juridische beschouwing
 Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1980, X, 147 pag
- 177 1982
Aler, G.P.A.
De politiebevoegdheid bij opsporing en controle; enige aspecten van de regeling van de dwangmiddelen in het wetboek van strafvordering en in de bijzondere wetten
 Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1982, 447 pag

- 178 1985
Hennekens, H.P.J.A.M.
De handhaving van de openbare orde in de gemeente
Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1985
(Handelingen 1985 der Nederlandse Juristen Vereniging, pag. 1-142)
- 179 1986
Balkema, J.P., Fijnaut, C.J.C.F. (red.)
De politieke handhaving van strafwetgeving; inleidingen en discussies op het symposium ter gelegenheid van 'Honderd jaar Wetboek van Strafrecht' op 30 mei 1986 te Maastricht
Lochem, J.B. van den Brink & Co, 1986, 214 pag
- 180 1987
Geweldgebruik
Geweldgebruik door de politie; rapport van de commissie bezinning op het geweldgebruik door de politie
's-Gravenhage, Ministerie van Justitie, 1987, 62 pag
- 181 1990
Hennekens, H.P.J.A.M.
Handhaving van de openbare orde; taken en bevoegdheden van de burgemeester
's-Gravenhage, Vuga, 1990, 576 pag
- 182 1993
Buruma, Y.
De strafrechtelijke handhaving van bestuurswetten
Arnhem, Gouda quint, 1993, 430 pag
- 183 1994
Elzinga, D.J., Rest, P.H.S. van, Valk, J. de
Het Nederlandse politierecht
Zwolle, W.E.J. Tjeenk Willink, 1994, XII, 408 pag
- 184 1995
Boek, J.L.M.
Organisatie, functie en bevoegdheden van politie in Nederland; juridische beschouwingen over het politiebureau in historisch perspectief
Arnhem, Gouda Quint, 1995, 441 pag
- 185 1996
Enquêtecommissie
Enquêtecommissie opsporingsmethoden
Inzake opsporing
's-Gravenhage, Sdu Uitgevers, 1996, 487 pag

II.4.2. Verzameling van wetten, koninklijke besluiten, circulaires en dienstvoorschriften

- 186 1857
(s.n.)
Verzameling van koninklijke besluiten en ministeriële aanschrijvingen betreffende onderwerpen van politie (1852-1857) benevens een aanhangsel, bevattende eene korte aanwijzing van datgene wat bij enkele wetten en koninklijke besluiten strafbaar is gesteld
Deventer, J. de Lange, 1857
- 187 1902
Dienstregelingen
Dienstregelingen van blijvend belang van den hoofdcommissaris van politie te 's-Gravenhage; dienstregelingen meer speciaal voor het superieur personeel
's-Gravenhage, Boek- en Kunst drukkerij v/h Mouton & Co, 1902, 192 + 34 pag
- 188 (s.a.)
Köster Henke, W.L.H., Beunder, D.
Verzameling van de in het Koninkrijk der Nederlanden nog van kracht zijnde wetten, die uitgebracht zijn na 1813 en die ter handhaving werden opgedragen aan de politie of waar de politie belang bij heeft, met de koninklijke besluiten en de ministeriële beschikkingen genomen ter uitvoering van die wetten (2e dr.)
Dokkum, Schaafsma & Brouwer, s.a., 290, IX pag
- 189 1923
Koninklijke Marechaussee
Koninklijke marechaussee; dienstvoorschriften
Breda, De Koninklijke Militaire Academie, 1923, 342 pag
- 190 1930
Verzameling
Verzameling koninklijke besluiten, ministeriële beschikkingen, missives, circulaires, enz. ten dienste van de rijksveldwacht
s.l., Rijkspolitie-Vereeniging, 1930, 78 pag
- 191 1935
Schreuder, W.H.
Handboek voor de politie
Leiden, A.W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N.V., 1935, 2413 pag

- 192 1940
Schreuder, W.H.
Wetgeving voor het bezette Nederlandsche gebied in Duitschen en Nederlandschen tekst; met toelichting
 Leiden, A.W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N.V., 1940, 558 pag
- 193 (s.a.)
Verzameling
Verzameling van koninklijke besluiten ten dienste der politie (deel A) en verordeningen en lastgevingen van het militair gezag ten dienste der politie (deel B)
 Eindhoven: Drukkerij H.W. van Griensven, s.a., losbladig
- 194 1946
Kloosterman, S.
Nederlandsche politie-organisatie; het politiebesluit 1945 met uitvoeringsvoorschriften en toelichtingen
 Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1946, 265 pag
- 195 1946
Schepenaar, P.
Handleiding voor politieke opsporingsambtenaren
 Wageningen, N.V. Gebr. Zomer en Keuning's Uitgeversmij, 1946, 127 pag
- 196 1966
Meulen, J.D. van der
Beschouwingen over het wapengebruik van de politie in Nederland
 Alphen aan den Rijn, N.Samsom N.V., 1966, 139 pag

II.4.3. Handleidingen en studieboeken voor politieambtenaren

- 197 1907
Prins, C.A.
Handboek ten dienste van het wapen der koninklijke marechaussee (4e dr.)
 Oosterbeek, W. de Jonge Mz, 1907, IV, 820 pag
- 198 1914
Sabron, F.H.A.
Het vorderen en het verleenen van militairen bijstand tot handhaving of tot herstel der openbare orde
 's-Gravenhage, Martinus Nijhoff, 1914, III, 139 pag

- 199 1926
Stapel, P., Koning, J.J.A. de
Leerboek voor de politie (8e dr.)
s.l., s.n., 1926, 2028 pag
- 200 1934
Schreuder, W.H.
Leidraad bij de politievakstudie
Leiden, A.W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N.V., 1934, 1066 pag
- 201 1936
Haarman, J.W.
Politiebevoegdheid; in het algemeen en meer in het bijzonder tot het binnentreden van woningen, vrijheidsbeneming en inbeslagneming (4e dr.)
Purmerend, J. Muusses, 1936, 492 pag
- 202 (s.a.)
Moolenaar, S.W.
Criminele tactiek; leerboek voor opsporingsambtenaren (2e dr.)
Dokkum, Schaafsma & Brouwer, s.a., 184 pag
- 203 1959
Greeve, L.J.
De hulpofficier van justitie (8e dr.)
Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1959, 229 pag

II.5. Interne organisatie en beheer

- 204 1931
Dietz, J.J.
Politie-arbeid in een groote stad (Rotterdam)
 Amsterdam, H.J. Paris, 1931, 226 pag
- 205 1932
Gemmeke, M.J.M.
New York en politie
 Amsterdam, N.V. Drukkerij Jacob van Campen, 1932, 101 pag
- 206 1977
Projectgroep organisatiestructuren
Politie in verandering; een voorlopig theoretisch model
 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1977, 587 pag
- 207 1979
Projectgroep organisatiestructuren
Sterkte van de politie; hoe de projectgroep organisatiestructuren in opdracht van de Minister van Binnenlandse Zaken onderzoek verrichtte in gemeentelijke politiekorpsen inzicht verwierf in de organisatieproblemen de tijd besteed aan politiewerk analyseerde en tot het voorstel komt de sterkte van de politie voorlopig te bevrozen en op een andere wijze te verdelen en de veranderingen bij de politie in gang te zetten
 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1979, 259 pag
- 208 1987
Boorsma, P.B. et al.
Verbetering bedrijfsvoering politie; 100 maatregelen
 Enschede, Universiteit Twente, 1987, 174 pag
- 209 1987
Dijkink, G.
Politie en omgeving; kennis en beleid rond de criminaliteit in Amsterdam
 Utrecht, Van Arkel, 1987, IV, 184 pag
- 210 1988
Project kwantificering politiewerk
Eenentwintig politiekorpsen met gelijke maat gemeten
 Utrecht, Andersson, Elffers & Felix, 1988, 135 pag

- 211 1989
Cozijnsen, A.J.
Het innovatievermogen van politie-organisaties; onderzoek naar de mogelijkheden van een non-profit organisatie om complexe vernieuwingen succesvol door te voeren
Deventer, Kluwer Bedrijfswetenschappen, 1989, 182 pag
- 212 1993
Kamerbeek, E.
Medezeggenschap bij de politie: een streepje voor blijven
Tilburg, IVA, 1993, VI, 143 pag
- 213 (s.a.)
Braun, D.
Sturingsperikelen in de politieorganisatie; een verkennende anthropologische studie
s.l., Ernst & Young, s.a.
- 214 1998
Cachet, A., Torre, E.J. van der, Natijne, W. van (red.)
De blijvende betekenis van Politie in verandering
's-Gravenhage, Elsevier, 1998, 213 pag
- 215 1998
Treur, H.
Centralisatie en decentralisatie bij de Nederlandse politie; over contractuele aansturing en resultaatverantwoordelijkheid bij de Nederlandse politie
Lelystad, Koninklijke Vermande, 1998, XII, 220 pag
- 216 1999
Fijnaut, C.J.C.F., Muller, E.R., Rosenthal, U. (red.)
Politie; studies over haar werking en organisatie
Alphen aan den Rijn, Samsom, 1999, XXIV, 674 pag

II.6. Uitvoering van taken

II.6.1. Algemeen

- 217 1912
Köster Henke, W.L.H.
Overdenkingen op politiegebied; 50 verspreide opstellen
 Dockum, Schaafsma & Brouwer, 1912 , 202 pag
- 218 1936
Waning, J. van
De zedelijke taak der politie
 Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1936, XV, 128 pag
- 219 1978
Cachet, A., Punch, M. (red.)
Sociologie en politie
 Meppel, Boom, 1978 (Themanummer Sociologische Gids, pag. 445-570)
- 220 1981
Dijkhuis, G.
Politie en automatisering
 Oegstgeest, Foss, 1981, 191 pag
- 221 1981
Corver, C.J.M., Klok, J.A.
Inventarisatie politie-onderzoek, sociaal-wetenschappelijk onderzoek naar het intern en extern functioneren van de politie, van 01-01-1975 tot 01-01-1980
 Amsterdam, Stichting Interuniversitair Instituut voor Sociaal- Wetenschappelijk Onderzoek, 1981, 69 pag
- 222 1985
Fijnaut, C.J.C.F., Nuijten-Edelbroek, E.G.M., Spickenheuer, J.L.P.
Politiële misdaadbestrijding; de ontwikkeling van het Amerikaanse, Engelse en Nederlandse onderzoek aangaande politieke misdaadbestrijding sedert de jaren '60
 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij/Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum van het Ministerie van Justitie, 1985, 226 pag
- 223 1985
Punch, M.
Conduct unbecoming; the social construction of police deviance and control
 London, Tavistock Publications, 1985, 249 pag

- 224 1985
Visinescu-Voskamp, E.C.
Over grenzen van de politiële informatievoorziening; een verkennende studie tegen de achtergrond van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de maatschappelijke aanvaardbaarheid van politieautomatisering
's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1985, 105 pag
- 225 1985
Tulder, F. van
Criminaliteit, pakkans en politie; schattingen met een macromodel
's-Gravenhage, Distributiecentrum Overheids Publicaties, 1985, 180 pag
- 226 1985
Veldhuijzen, J.R.
Bibliografie (politie)geweld
's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1985, 151 pag
- 227 1986
Mulder, R.P.
Samenhang in de politiezorg
Rijswijk, Sociaal Cultureel Planbureau, 1986, 155 pag
- 228 1987
Immel, F. et al.
Politiewerk: mensenwerk, maatschappelijke thema's voor de politie
Alphen aan den Rijn, Samsom, 1987, 192 pag
- 229 1988
Project kwantificering politiewerk
Eenentwintig politiekorpsen met gelijke maat gemeten
Utrecht, Andersson, Elffers & Felix, 1988, 135 pag
- 230 1988
Rosenthal, U., Pop, J.J.H. (red.)
Aan de orde van de dag; opstellen over orde en veiligheid
's-Gravenhage, Raad voor het Binnenlands Bestuur, 1988, 288 pag
- 231 1979
Studiegroep Warnsveld
Politieorganisatie bij grootschalig optreden
Warnsveld, Studiecentrum voor Hogere Politieambtenaren, 1979, div. pag
- 232 1993
Eikenaar, L.
"Dat hoort er nu eenmaal bij..."; aard en omvang van ongewenste omgangsvormen bij de Nederlandse politie
's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1993, 138 pag

- 233 1994
Carlier, V.E., Lamberts, R.D., Gersons, B.P.R.
Ingrijpende gebeurtenissen in het politiewerk; een onderzoek naar de risicofactoren voor verwerkingsproblemen en het effect van een behandelingsprogramma bij politiemensen met een verwerkingsstoornis
 Arnhem, Gouda Quint, 1994, XVIII, 235 pag
- 234 1996
Stol, W.Ph.
Politie-optreden en informatietechnologie; over sociale controle van politiemensen
 Lelystad, Koninklijke Vermande, 1996, XVI, 229 pag
- 235 1998
Beleidsplan
Beleidsplan Nederlandse politie, 1999-2002
 's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 1998, 78 pag
- 236 1999
Fijnaut, C.J.C.F., Muller, E.R., Rosenthal, U. (red.)
Politie; studies over haar werking en organisatie
 Alphen aan den Rijn, Samsom, 1999, XXIV, 674 pag
- 237 1999
Torre, E.J. van der
Politiewerk; politiestijlen, community policing, professionalisme
 Alphen aan den Rijn, Samsom, 1999, X, 231 pag
- 238 2000
Sandfort, T., Vanwesenbeeck, I.
Omgangsvormen, werkbeleving en diversiteit bij de Nederlandse politie
 Delft, Eburon, 2000, 186 pag

II.6.2. Commissies

- 239 1987
Adviescommissie beleidsplanning politie
Politiebeleid volgens plan, eindrapport adviescommissie beleidsplanning politie
 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1987, 126 pag
- 240 1994
Rapport van de bijzondere onderzoekscommissie IRT; commissie Wierenga
 's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken/Ministerie van Justitie, 1994, 2 dln., 203 en 624 pag

II.6.3. Algemene dienst, surveillance, teampolitie, wijkagenten, rayonagenten

- 241 1976
Punch, M.
Fout is fout; gesprekken met de politie in de binnenstad van Amsterdam
 Meppel, Boom, 1976, 200 pag
- 242 1979
Schettters, F.
Halt ... !Politie; wildstroperij in Nederland
 Zundert, Vorrsselmans, 1979, 244 pag
- 243 1983
Muller, A.
De Haagse rayonagent, een proeve van systeemtheoretische analyse
 Leiden, Rijksuniversiteit te Leiden, 1983, XI, 279 pag
- 244 1983
Punch, M.
De Warmoesstraat; politiewerk in de binnenstad; etnografische studie van politiewerk in Amsterdam
 Deventer, Van Loghum Slaterus, 1983, 185 pag
- 245 1987
Broer, W., Schreuder, C.C., Vijver, C.D. van der
Organisatieverandering politie Haarlem; eindbalans; resultaten na drie jaar werken met wijkteams
 's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1987, 63 pag
- 246 1987
Muller, A. et al.
Teampolitie; teampolitie en organisatieveranderingen in korpsen
 Lochem, J.B. van den Brink & Co, 1987, 151 pag
- 247 1997
Beumer, R.J.
Gebiedsgebonden politiewerk; een verkenning
 's-Gravenhage, Inspectie Politie, 1997, 134 pag

II.6.4. Handhaving van openbare orde, bestrijding van terreur

- 248 1964
Remarque, P.H. (red.)
Slaags met de politie; een documentaire
 Amsterdam, Uitgeverij De Bezige Bij, 1964, 143 pag
- 249 1966
Buikhuisen, W.
Achtergronden van nozemgedrag (2e dr.)
 Assen, Van Gorcum & Comp. N.V., 1966, 374 pag
- 250 1973
Kielich, W.
Anatomie van de gummiknuppel; de politie houdt het establishment in stand ... wat doen we daaraan?
 Leiden, Sijthoff, 1973, 156 pag
- 251 1979
Naeyé, J.
De sterke arm; tekstboek behorende bij het video-onderzoek naar de rol van de Amsterdamse politie en justitie in het Nieuwmarktconflict over de periode 1973-1978
 Amsterdam, VU Boekhandel, 1979, 275 pag
- 252 1979
Reenen, P. van
Overheidsgeweld; een sociologische studie van de dynamiek van het geweldsmonopolie
 Alphen a/d Rijn, Samsom, 1979, 357 pag
- 253 1980
Blom, J. et al.
De Vondelstraat; verslagen van radio stad 29 februari - 3 maart 1980
 Amsterdam, Van Genneep, 1980, 199 pag
- 254 1980
Zwartboekgroep metro demonstratie
De METRO-demonstratie en hoe 't gezag er een rel van maakte; met bijlage over de Grote Wetering
 Amsterdam, Lont, 1980, 102 pag
- 255 1981
Chorus, B., Houcke, S. van, Verrijn Stuart, H.
De colonne eenmaal in beweging; oproerpolitie in Nederland
 Leeuwarden, Pamflet, 1981, 132 pag

- 256 1981
Nuijten-Edelbroek, E.G.M.
Amsterdam, 30 april 1980, een onderzoek naar de ervaringen van ME-ers
 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij/Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum van het
 Ministerie van Justitie, 1981, 52 pag
- 257 1982
Bros, L. et al.
... Of geweld zal worden gebruikt; repressie in Nederland
 Nijmegen, de Haktol, 1982, 136 pag
- 258 1982
Dijkhuis, G.
Niet alleen met stok en steen
 Oegstgeest, Foss, 1982, 166 pag
- 259 1984
Rosenthal, U.
Rampen, rellen, gijzelingen; crisisbesluitvorming in Nederland
 Amsterdam, De Bataafsche Leeuw, 1984, 592 pag
- 260 1993
Rosenthal, U., Muller, E.R., Duin, M.J. van e.a.
Jongerendemonstratie in Den Haag: onderzoek en evaluatie van de
gebeurtenissen van 8 mei 1993
 Leiden, Crisis Onderzoek Team, Rijks Universiteit Leiden, 1993, IX, 126 pag
- 261 1998
Baijens, P.A.A., Oude Hengel, B.J.A.
Paraatheid "alleen een kwestie van opschalen"?
 Den Haag, Inspectie Politie, 1998, 112 pag
- 262 1998
Muller, E.R., Otten, M.H.P., Rosenthal, U. e.a.
Incident en ongeregelheden Amsterdam West, 23 april 1998; Marokkaanse
jongeren, politie en bestuur
 Alphen aan den Rijn, Samsom, 1998, 98 pag
- 263 1999
Torre, E.J. van der, Rosenthal, U., Ruitenbergh, A.G.W. e.a.
Voetbal en geweld; onderzoek naar aanleiding van rellen en plunderingen
bij een huldiging in Rotterdam (25 april 1999)
 Leiden, Crisis Onderzoek Team, Universiteit Leiden, 1999, VI, 151 pag

264 1999
Denkers, F., Hoogen van, Wackernagel, Ch. e.a.
Begrepen onbehagen; politie en Rote Armee Fraktion verzoend
 Lelystad, Koninklijke Vermande, 1999, VIII, 328 pag

265 2000
Bootsma, P.
De Molukse acties; treinkapingen en gijzelingen 1970-1978
 Amsterdam, Boom, 2000, 398 pag

II.6.5. Dienstverlening, hulpverlening, slachtofferhulp, voorkoming misdrijven

266 1987
Winkel, F.W.
Politie en voorkoming misdrijven; effecten en neveneffecten van voorlichting
 Amsterdam, Mens en Recht, 1987, 201 pag

II.6.6. Werking van recherche, opsporing en zedenpolitie

267 1904
Koning, J.J.A. de
De misdadiger en de misdaad; schetsen ten dienste der politie
 Heusden, L.J. Veerman, 1904, 93 pag

268 1910
Rothpletz, J.P.A.
De politiehond; zijn dressuur, voeding, verzorging, huisvesting en dienst, benevens eenige wenken bij het fokken en voor de behandeling van zieke honden
 Soest, s.n., 1910, 157 pag

269 (s.a.)
Schreuder, W.H.
Eerste optreden op de plaats eens misdrijfs
 Bilthoven, Centrale Plattelanders Postschool, s.a., 82 pag.

270 1946
Regenboog, H.J.
Dactyloscopie; het Amsterdamsche systeem (3e dr.)
 Purmerend, J. Muusses, 1946, 218 pag

- 271 1949
Nagel, W.H.
De criminaliteit van Oss
's-Gravenhage, Daamen N.V., 1949, 427 pag
- 272 1951
Schreuder, W.H. (red.)
Wetenschappelijke speurkunst
Leiden, A.W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N.V., 1951, 161 pag
- 273 1952
Schreuder, W.H. (red.)
Wetenschappelijk opsporingsonderzoek (2e dr.)
Leiden, A.W. Sijthoff's Uitgeversmaatschappij N.V., 1952, 676 pag
- 274 1953
Kallenborn, J.W.
Strijd tegen internationale misdadigers; een historisch document
Amsterdam, Uitgeverij Keesing, 1953, XVI, 253 pag
- 275 (s.a.)
Boxtel, H.J.G. van
Op vingers gevangen
Amsterdam, Uitgeverij 'Elmar', s.a., 248 pag
- 276 1984
Sterk, C.
'Vieze kereltjes'; zedenpolitie en vrouwen
IJmuiden, Vermande, 1984, 98 pag
- 277 1985
Rapport
Rapport inzake het functioneren van de centrale recherche informatiedienst
's-Gravenhage, Algemene Rekenkamer, 1985, 38 pag
- 278 1985
Fijnaut, C.J.C.F., Kuijvenhoven, A. (red.)
De recherche onder de loupe; inleidingen voor het recherchecongres op 14 en 15 oktober 1985 te Zutphen
Lochem, J.B. van den Brink & Co, 1985, 238 pag
- 279 1987
Fijnaut, C.J.C.F.
De toelating van raadsliden tot het politieële verdachtenverhoor
Antwerpen/Amhem, Kluwer Rechtswetenschappen/Gouda Quint, 1987, 561pag

- 280 1988
Nuijten-Edelbroek, E.G.M., Slothouwer, A.
Een blik op de toekomst van de CRI; verslag van een onderzoek bij politie en openbaar ministerie
's-Gravenhage, SDU Uitgeverij/Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum van het Ministerie van Justitie, 1988, 91 pag
- 281 1994
Meel, J.W. van
The dynamics of business engineering; reflections on two case studies within the Amsterdam municipal police force
Delft, University of Technology Delft, 1994, X, 236 pag
- 282 1994
Middelburg, B., Es, K. van
Operatie Delta; hoe de drugsmafia het IRT opblies
Amsterdam, L.J. Veen, 1994, 205 pag
- 283 1995
Hoogenboom, A.B., Mul, V., Peski, W.L. van (red.)
Financieel rechercheren
's-Gravenhage, VUGA, 1995, 117 pag
- 284 1996
Enquêtecommissie
Enquêtecommissie opsporingsmethoden
Inzake opsporing
's-Gravenhage, Sdu Uitgevers, 1996, 487 pag
- 285 1996
Haenen, M., Meeus, T-J.
Het IRT moeras; grote ego's en hun vuile oorlog
Amsterdam, Balans, 1996, 160 pag
- 286 1998
Langendoen, K., Vierboom, A.
Het koningskoppel; Klaas Langendoen en de oorlog rond zijn criminele inlichtingendienst (CID)
Amsterdam, Balans, 1998, 293 pag
- 287 1998
Fortuin, J.S.K., Grijsen, M.E., Winnubst, C.A.
Arrestatieteams onder de loep; studie naar de taakstelling, organisatie, politiekbestuurlijke inbedding, sturing en verdeling over Nederland
Deventer, Gouda Quint, 1998, XI, 129 pag

- 288 1998
Gelder, J.C.F. van
De politieke zedezorg in Nederland
 's-Gravenhage, Inspectie Politie, 1998, 2 dln., 168 en 264 pag
- 289 1999
De opsporing in de militaire politietoek; een evaluatie van de theorie en de praktijk van de opsporingsfunctie van de koninklijke marechaussee bij de uitvoering van de militaire politietoek
 's-Gravenhage, Ministerie van Justitie, 1999, 94 pag
- 290 1999
Visser, B., Wilhelm, S.
Luisterrijk; een gids over afluisteren
 Amsterdam, Jansen & Janssen, 1999, 187 pag
- 291 2000
Klerks, P.P.H.M.
Groot in de hasj; theorie en praktijk van de georganiseerde criminaliteit
 Alphen aan den Rijn, Samsom, 2000, X, 501 pag

II.6.7. Ordening van verkeer en verkeersveiligheid

- 292 1969
Ooijen, D. van
Verkeer en alcohol; een criminologische studie over deelname aan het verkeer onder invloed van alcohol
 Assen, Van Gorcum & Comp. N.V., 1969, X, 189 pag

II.6.8. Grensbewaking en toezicht op vreemdelingen

- 293 1966
Norel, K.
Politie te water; wakers over Europoort
 Zwolle, La Rivière & Voorhove, 1966, 222 pag
- 294 1988
Brand-Koolen, M.J.M., Zoete, F.M.E.
Het functioneren van de vreemdelingendiensten
 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij/Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatie Centrum van het Ministerie van Justitie, 1988, 64 pag

- 295 1990
Aalberts, M.M.J.
Politie tussen discretie en discriminatie; operationeel vreemdelingtoezicht in Nederland
 Arnhem, Gouda Quint, 1990, VIII, 308 pag

II.6.9. Jeugdpolitie

- 296 1951
Lignac, T.E.W.
De kinderpollitie in Nederland en daarbuiten
 's-Gravenhage, Uitgeverij Excelsior, 1951, 275 pag
- 297 1976
Andriessen, M.E
Kijken bij de kinderpollitie; een onderzoek naar het afhandelingsbeleid van de kinderpollitie
 IJmuiden, Vermande Zonen BV, 1976, 181 pag
- 298 1985
Jong-Wieth, F. de
Jeugd (en) politie; over de rol van de (jeugd)politie bij psycho- sociale hulpverlening en criminele preventie
 Arnhem, Gouda Quint/D. Brouwer & Zn, 1985, IX, 385 pag

II.6.10. Inlichtingendienst

- 299 1978
Meurs, R. van
De BVD; samenzwering tegen ambtenaren, studenten, journalisten, dominees en andere democraten
 Amsterdam, Van Gennep, 1978, 212 pag
- 300 1986
Stille nacht heilige vracht
Speuren bij de bespieders; politie-observatie in Nederland
 Amsterdam, Stille Nacht HeiligeVracht, 1986, 257 pag
- 301 1992
Ontwikkelingen
Ontwikkelingen op het gebied van de binnenlandse veiligheid; taakstelling en werkwijze van de BVD
 's-Gravenhage, Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1992, 35 pag

II.6.11. Politie en publiek, politie en bevolking

- 302 1967
Onderzoek
Een tweezijdig onderzoek naar de verhouding publiek-politie, gehouden onder burgers en politieambtenaren afkomstig uit de drie grote gemeenten 's-Gravenhage, Rijkspsychologische Dienst, 1967, 5 pag
- 303 1970
Nordholt, E.E., Valkenburgh, P.
Enige aspecten van de verhouding burgerij-politie; verslag van een Gronings onderzoek
 Alphen aan den Rijn, N. Samsom N.V., 1970, 75 pag
- 304 1971
Bos, B., Jong, A. de, Jungschleger, I. et al.
Praten met politie
 Utrecht/Antwerpen, A.W. Bruna & Zoon, 1971, 144 pag
- 305 1976
Luning, M.
Politie en Surinamers; een attitude-onderzoek bij de Amsterdamse geüniformeerde politie in 1974-1975
 Amsterdam, Universiteit van Amsterdam, 1976, 102 pag
- 306 1983
Aalberts, M.J., Kamminga, M.E.
Politie en allochtonen
 's-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1983, 182 pag
- 307 1983
Denkers, F.A.C.M.
Daar pakken ze je op; emoties tussen rechtsstaat en politie
 IJmuiden, Vermande, 1983, 208 pag
- 308 1999
Bovenkerk, F., San, M. van, Vries, S. de
Politiewerk in een multiculturele samenleving
 Apeldoorn, LSOP, 1999, 203 pag

II.6.12. Klachten over politieoptreden

309 1978
Klachtenburo politieoptreden
Een jaar Amsterdamse doofpot
Amsterdam, Klachtenburo Politieoptreden, 1978, 323 pag

310 1981
Klachtenburo politieoptreden
Uw rechtsorde is de onze niet
Amsterdam, Klachtenburo Politieoptreden, 1981, 199 pag

II.6.13. Internationalisering

311 1953
Kallenborn, J.W.
Strijd tegen internationale misdadigers; een historisch document
Amsterdam, Uitgeverij Keesing, 1953, XVI, 253 pag

312 1993
Hofstede, G., Claus, F., Wel, J. van der
Grensoverschrijdende politiesamenwerking tussen België, Duitsland en Nederland met speciale aandacht voor de Euregio Maas-Rijn
Maastricht, Universitaire Pers Maastricht, 1993, 84, IV pag

313 1994
Internationalisering door grenzenloze samenwerking; een tweedaags congres over grensoverschrijdende samenwerking tussen politie, justitie en bestuur van buurlanden georganiseerd door de stichting Transpol
Lelystad, Koninklijke Vermande, 1994, X, 209 pag

INDEX

..... boeknr.	..... boeknr.		
Aalberts, M.J.	306	Brummelkamp, G.	149
Aalberts, M.M.J.	295	Buikhuisen, W.	249
Adviescommissie beleidsplanning	239	Bunt, H.G. van de	38, 165
Afwikkelingsbureau militair gezag	10	Bureau criminele voorlichting	12
Akker, S.E. van den	64	Burg, F.H. van der	16
Aler, G.P.A.	177	Buruma, Y.	182
Algemeene Bond van Politiepersoneel	97	Buurmans, P.C.	65
Algemeene Nederlandsche Politiebond	100	Cachet, A.	143, 145, 214, 219
Algemene Rekenkamer	277	Carlier, V.E.	233
Alstorpius Grevelink, P.W.	1	Charité, J.	18
Altena, L.	96	Chorus, B.	255
Amsterdamsche Politiebond	98	Claus, F.	312
Andriessen, M.E.	297	Commissie Amsterdam	156, 157, 158
Angeren, J.R.M. van	132	Commissie bezinning geweldgebruik	180
Asch Van Wijck, L.H.K.C. van	134	Commissie Welter	154
Baarle, B. van	64	Commissie Wierenga	240
Baijens, P.A.A.	261	Commissieverslag 1901	119, 155
Bakker, I.	149	Commissieverslag 1950	13, 135, 153
Bakker, R.V.	173	Congres internationalisering	313
Balkema, J.P.	179	Corver, C.J.M.	221
Basting, A.	8, 125	Cozijnsen, A.J.	211
Batelt, C.	44	Crince Le Roy, R.	137
Beaujon, C.M.	166	Crul, J.F.	86
Beaumont, J.J.A.M.	159	Dam, J.P.A. van den	59
Beijma, P.J. Jhr van	2	Dekkers, C.A.	84
Beleidsplan 1999-2000	235	Denkers, F.	264
Berg, A.J. van den	175	Denkers, F.A.C.M.	307
Beumer, R.J.	160, 247	Deventer, G.J. van	130
Beunder, D.	188	Dien, T.J. van	48
Bijzondere opsporingsdiensten	163	Dienstregelingen 's-Gravenhage	187
Binnenlandse veiligheidsdienst	301	Dietz, J.J.	204
Blaauw, J.A.	112	Dijk, C. van	41
Blom, J.	253	Dijkhuis, G.	220, 258
Blom, J.C.H.	29	Dijkink, G.	209
Blomberg, A.B.	148	Dongelmans, M-J.	61
Boek, J.L.M.	184	Doolaad, A. den	23
Bolomey, F.G.E.	79	Duin, M.J. van	260
Bommels, B.	24	Egter van Wissekerke, F.J.D.C.	78
Bool, J.	115	Eikenaar, L.	232
Boorsma, P.B.	208	Eindhoven, L.	110
Bootsma, P.	265	Eland, J.R.	29
Bos, B.	304	Elsen, Th.P.J.	127, 128
Bovenkerk, F.	308	Elzinga, D.J.	183
Boxtel, H.J.G. van	275	Emich, A.M.C.	36
Brand-Koolen, M.J.M.	294	Enquêtecommissie	284
Braun, D.	213	Enquêtecommissie opsporingsmethoden	185
Broederschap van commissarissen	122	Es, K. van	282
Broekhoff, K.H.	131, 133	Eversdijk, M.	32
Broer, W.	245	Exel, G.L. van	47
Bros, L.	257		
Brouwer, J.	51		
Bruinsma, G.J.N.	151		

..... boeknr.	..... boeknr.
Fijnaut, C.J.C.F. 22, 27, 142, 152, 179	Kasbergen, J.M. van 84
..... 216, 222, 236, 278, 279	Katholieke Politiebond 102
Fortuin, J.S.K. 287	Kersbergen, M. 71
Gedenkboek..... 7	Kielich, W..... 250
Geelof, A. 74, 92	Kist, H.J. 117
Gelder, J.C.F. van..... 288	Klachtenburo politieoptreden 309, 310
Gemeentepolitie Tilburg..... 67	Klerks, P.P.H.M..... 291
Gemmeke, M.J.M..... 205	Klok, J.A..... 221
Gerritsen, J.D. 94	Kloosterman, S. 15, 136, 194
Gersons, B.P.R. 233	Kluiters, F.A.C..... 144
Gewin, B..... 121	Koning, J.J.A. de..... 199, 267
Gooren, W.A.J..... 147	Koning, M.E.L. de 60
Graaff, B. de 33, 39	Koninklijke Marechaussee 81, 189
Grasmaijer, P..... 64	Koopman, J. 150
Greeve, L.J. 203	Koops, L. 25
Grijsen, M.E. 287	Koor, J. 4
Groeneweg, N..... 19	Koring, C. 77
Gunther Moor, L. 149, 168	Korps rijkspolitie 91
Haarman, J.W..... 5, 201	Köster Henke, W.L.H. 107, 123, 188, 217
Haeften, G.A. van..... 124, 161	Koster, J.P..... 75
Haenen, M. 285	Kraaijenbrink, H. 31
Harlaar, M. 75	Kroon, W. 72
Harmsen, J. 95	Kruimel, J.P. 42
Hart, A.C.'t..... 29	Kuijl, J.G. e.a. 164
Hartendorf, G.E..... 68	Kuijvenhoven, A. 278
Helden, W. van..... 49	Kwantificering politiewerk 210, 229
Hengeveld, R..... 75	Lamberts, R.D..... 233
Hennekens, H.P.J.A.M. 178, 181	Langendoen, K..... 286
Heyligers, J.C.Th..... 116	Ledden Hulsebosch, C.J. van..... 106
Heyligers, J.C.Th..... 3	Leur, A. van de 52, 54
Hilbrink, C..... 37	Lignac, T.E.W 14
Hoek, W. van den..... 82	Lignac, T.E.W. 296
Hofstede, G. 312	Lochem, P. van 27
Hogehuis, P.P.H. 160	Luning, M. 305
Hoofdbestuur marechausseevereniging 103	Luyckx, S-M. 35
Hoogen van 264	Manneke, N..... 62, 63, 70
Hoogenboom, A.B..... 146, 164, 283	Meel, J.W. van..... 281
Houcke, S. 255	Meershoek, G..... 76
Huizing, B. 30	Meeus, T-J. 285
Immel, F. 228	Metro demonstratie 254
Jong, A. de..... 304	Meulen, J.D. van der..... 196
Jonge, J.A. de 85	Meurs, R. van..... 299
Jong-Wieth, F. de 298	Michiels, F.C.M.A. 148
Joor, J. 40	Middelburg, B..... 282
Jungschleger, I..... 304	Mijnlieff, F.M. 60
Kallenborn, J.W. 274, 311	Militaire politietaak 289
Kamerbeek, E. 212	Moolenaar, S.W..... 202
Kamerlingh, R.N.J..... 164	Mul, V..... 283
Kamminga, M.E. 306	Mulder, R.P..... 139, 227
	Muller E.R. 151
	Muller, A. 243, 246
	Muller, E.R. 145, 152, 216, 236, 260, 262

..... boeknr.	..... boeknr.
Naeyé, J..... 148, 251	Sabron, F.H.A..... 198
Nagel, W.H..... 271	San, M. van..... 308
Natijne, W. van..... 214	Sandfort, T..... 238
Nelen, J.M..... 165	Schepenaar, P..... 195
Neumark, S..... 113	Schetters, F. 242
Nie, L. van..... 109	Schön, C.J..... 9
Niemeijer, E. 38	Schreuder, C.C..... 245
Nip, R.A..... 55	Schreuder, W.H. .... 129, 191, 192, 200 ..... 269, 272, 273
Nordholt, E.E..... 303	Schrieck, F.N.F van der 87
Norel, K..... 293	Schultz, P..... 48
Nuijten-Edelbroek, E.G.M. 222, 256, 280	Slobbe, van J.F..... 46
Oele, A.J..... 83	Slothouwer, A. 280
Onink, E. 43	Smeets, J. 56, 88
Ooijen, D. van 292	Spickenheuer, J.L.P. 222
Oort, P. van 120	Stapel, P..... 199
Oosterum, J.J. van 170	Sterk, C. 276
Os, W.A.E. van..... 174	Stille nacht 300
Ott, M..... 169	Stoffels..... 80
Otten, M.H.P. 262	Stol, W.Ph..... 234
Oude Hengel, B.J.A..... 160, 261	Studiegroep Warnsveld..... 231
Oud-gevangenen..... 111	Stulen, E..... 170
Perrick, F..... 17, 26, 138	Suyver, J.J.H..... 20
Peski, W.L. van 283	Technische en ongevallendienst..... 57
Ploeg, M. van de..... 9	Toebak, P.M. 59
Poel, S. van de..... 167	Torre, E.J. van der 145, 214, 237, 263
Pop, J.J.H. 230	Treur, H. 215
Prins, C.A..... 197	Tulder, F. van..... 225
Projectgroep organisatiestructuren 206, 207	Valk, J. de..... 183
Provó Kluit, H. 114	Valkenburg, M.M. van..... 171
Punch, M. 219, 223, 241, 244	Valkenburgh, P. 303
Putten, G. van..... 99	Vanwesenbeeck, I. 238
Raalte-Van der Tak, I. 53	Veen, D.J. van der..... 104
Rechercheschool..... 34	Veld, N.K.C.A. in 't 21
Reeder, B..... 101	Veldhuijzen, J.R..... 226
Reenen, P. van..... 140, 252	Vermathen, E.A.M..... 42
Reenen, P. van..... 27	Vernooij, A. 50
Regenboog, H.J. 270	Verrijn Stuart, H. 255
Regt, P. de 105	Versteeg, H.J..... 45
Reijgersberg, L. 93	Verzameling s.a. 193
Remarque, P.H. 248	Verzameling 1857..... 186
Reserve-rijkspolitie 90	Verzameling 1930..... 190
Rest, P.H.S. van..... 183	Vierboom, A. 286
Rijksen, R..... 11	Viersen, D.J. van..... 168
Rijkspsychologische Dienst..... 302	Vierssen, D.J. van 170
Rijksveldwacht 89	Vijver, C.D. van der..... 176, 245
Rook, D. 101	Vijver, M.H. van der..... 126
Rosenthal, U. .... 141, 143, 151, 152, 216 ..... 230, 236, 259, 260, 262, 263	Visinescu-Voskamp, E.C. 224
Rothpletz, J.P.A..... 268	Visser, B. 290
Ruitenbergh, A.G.W..... 263	Voordewind, H. 108
	Voskamp-Voestermans, R. 41
	Vries, S. de..... 308

..... boeknr.

Vrouwen.....	28
Wackernagel, Ch.	264
Walters, W.....	54
Waning, J. van.....	118, 162, 218
Wattenberg, B.	58
Wel, J. van der.....	312
Westerhuis, A.	6
Westhoff, J.F.G. jr.....	172
Wewer, R.....	69

..... boeknr.

Wiebes, C.....	33, 39
Wilbrink, Ch.	73
Wilhelm, S.	290
Winkel, F.W.	266
Winnubst, C.A.	287
Zandbergen, M.A.	104
Zoete, F.M.E.....	294
Zwaan, B.C. de	147
Zwerver, J.	54, 66

III

ARCHIEVENGIDS

Guus Meershoek
Jos Smeets
Ronald van der Wal

III. Archievengids	pag.nr.
III.1. Rijksoverheid	59
III.1.1. Ministerie van Binnenlandse Zaken.....	59
III.1.2. Commissies ressorterende onder het ministerie van Binnenlandse Zaken	61
III.1.3. Ministerie van Justitie	62
III.1.4. Commissies ressorterende onder het ministerie van Justitie	65
III.1.5. Ministerie van Justitie (bijzondere rechtspleging)	67
III.1.6. Ministerie van Financiën	68
III.1.7. Ministerie van Defensie	69
III.1.8. Militair Gezag	69
III.2. Rijksveldwacht en korps rijkspolitie	71
III.2.1. Rijksveldwacht	71
III.2.2. Korps rijkspolitie	72
III.3. Gemeentepolitie	75
III.3.1. Provincie Friesland	75
III.3.2. Provincie Groningen.....	77
III.3.3. Provincie Drente	78
III.3.4. Provincie Overijssel	79
III.3.5. Provincie Flevoland	80
III.3.6. Provincie Gelderland	80
III.3.7. Provincie Utrecht	83
III.3.8. Provincie Noord-Holland	84
III.3.9. Provincie Zuid-Holland	86
III.3.10. Provincie Zeeland	89
III.3.11. Provincie Noord-Brabant	90
III.3.12. Provincie Limburg	91
III.4. Koninklijke marechaussee	93
III.5. Politie 1940-1945	94
III.5.1. Ministerie van Justitie	94
III.5.2. Landwacht	97
III.5.3. Ordedienst	98
III.6. Burgerwachten	99
III.7. Opleidingen	101
III.8. Arbeidsverhoudingen	104
III.8.1. Personeelsaangelegenheden	104
III.8.2. Georganiseerd overleg	105

III.8.3. Politiebonden	106
III.9. Tijdschriften	110
III.10. Persoonlijke archieven	111
III.11. Ontspanningsverenigingen	113
Index	114

III.1. Rijksoverheid

III.1.1. Ministerie van Binnenlandse Zaken

- **Kabinet van de Minister van Binnenlandse Zaken**

Periode	1817 – 1949
Omvang	71,15 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Bevat stukken betreffende de handhaving van de openbare orde en andere politio- nele aangelegenheden, stukken betreffende personeelsaangelegenheden: benoe- ming, bezoldiging en ontslag van politieambtenaren.

- **Afdeling Binnenlands Bestuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken**

De Afdeling Binnenlands Bestuur was aanvankelijk belast met het toezicht op en de zorg voor het bestuur van de provincie en gemeente en de armenzorg. Later kwamen hier onder andere de volgende taken bij:

- de gemeentepolitie, 1878 – 1945
- het brandweerwezen, 1908 – 1945
- de luchtbescherming, 1923 – 1945
- openbare orde en veiligheid, 1938 – 1946
- zuiveringen en rechtsherstel

Periode	(1870) 1879 – 1950 (1957)
Omvang	149 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Bevat stukken betreffende de gemeentepolitie, de handhaving van de openbare orde en andere politio- nele aangelegenheden, stukken betreffende benoeming, bezoldiging en ontslag van politieambtenaren en zuiveringen.

- **Ministeries van Binnenlandse Zaken en Algemene Zaken te Londen, 1940-1945 (1946)**

Periode	1940 – 1945 (1946)
Omvang	7,50 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Directie Openbare Orde en Veiligheid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken,**

Directie Politie, 1945 - 1979

De Directie Openbare Orde en Veiligheid (DGOV) werd eind 1945 ingesteld. De directie werd in 1945 ingesteld als afdeling. In 1954 bereikte zij de status van hoofdafdeling en twee jaar later van directie. De directie bestond van begin af aan uit een Afdeling Politie, een Afdeling Brandweer en een Afdeling Bescherming Bevolking.

Ten aanzien van de politie hield de directie zich bezig met de behandeling van de aangelegenheden van algemene legislatieve en juridische aard, voor zover de

directie regarderend, de behandeling van aangelegenheden met betrekking tot de rechtspositie van het personeel en de vrijwilligers van de (reserve)gemeentepolitie.

De taken van de Afdeling Politie bestonden uit de behandeling van aangelegenheden betreffende de uitoefening van de politiezorg en de uitvoering van de Politiewet 1945, de Wet buitengewone bevoegdheden burgerlijk gezag en de daarop steunende voorschriften, voor zover deze het ministerie van Binnenlandse Zaken betrof.

Periode	1945 – 1979
Omvang	Ca. 35 meter
Bewaarplaats	Ministerie van Binnenlandse Zaken
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archiefbeheerder
Karakteristiek	Het archief is opgedeeld in een vijftal blokken. DGOV Bureau Politie 1945 – 1949, 3 meter DGOV Bureau / Afdeling Politie 1950 – 1959, 10 meter DGOV (Hoofd)Afdeling Politie 1970 – 1969, 6,50 meter DGOV 1970 – 1979 Hoofdafdeling / Directie Politie, 6 meter DGOV Directie Politie 1980 - Wordt nog bewerkt

- **Landelijk Automatiseringsbureau Politie**

Periode	In bewerking
Omvang	6 meter
Bewaarplaats	Ministerie van Binnenlandse Zaken
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	In bewerking

- **Ministerie van Binnenlandse Zaken – Afdeling Armwezen, (1866) 1918 – 1947 (1966)**

Periode	(1866) 1918 – 1947 (1966)
Omvang	27,5 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Bevat briefwisseling met grenscommissarissen van rijkspolitie inzake fraude met ondersteuningsgelden door in Duitsland woonachtige armlastige Nederlanders

- **Nationaal Instituut Steun Wettig Gezag**

Het Nationaal Instituut Steun Wettig Gezag, kwam tot stand door samenwerking van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, Volksweerbaarheid, de voormalige Binnenlandse Strijdkrachten, Nationale Bijstand, Organisatie Nationale Hulp en de Vereniging van Vrijwillig Politiepersoneel. Het instituut streefde er naar de toetreding te bevorderen tot- en steun te verlenen aan – de door de regering, ter handhaving van de openbare orde en veiligheid te vormen organen van vrijwilligers, en had tot taak de regering te adviseren omtrent de opbouw en functionering van deze organen; ook met betrekking tot de maatschappelijke en sociale belangen van de vrijwilligers.

De kosten van de werkzaamheden van het instituut, dat zowel landelijk als provinciaal en plaatselijk optrad, werden bestreden uit een subsidie van de Regering, alsmede door giften en bijdragen van derden.

De provinciale en plaatselijke commissies werden ingesteld door het hoofdbestuur, dat tevens coördinerend en toezichhoudend optrad.

Periode	1945 -
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Volledig openbaar

III.1.2. Commissies ressorterende onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken

- **Commissie Handhaving Openbare Orde, 1939 - 1940**

De commissie werd ingesteld bij beschikking van 23 november 1939 nr. 25443 afdeling BB van de ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie. Haar opdracht was een onderzoek instellen naar de vraag, of de bepalingen van de Gemeentewet en andere voorschriften met betrekking tot de handhaving van de openbare orde voldeden aan de eisen, die te dien aanzien dienden te worden gesteld en in het bijzonder ook, of ze wel in het belang van een juiste regeling van bevoegdheden en verhoudingen de voor de bestuursorganen weggelegde taak voldoende scherp tot uitdrukking brachten.

De commissie kwam op 18 januari 1940 voor het eerst in vergadering bijeen. De tweede vergadering, gepland op 9 mei, werd tot nader order uitgesteld.

Periode	1939 - 1940
Omvang	0,10 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Staatscommissie tot Herziening der Gemeentewet, 1918 - 1920**

Ingesteld bij Koninklijk Besluit van 6 december 1918 nr. 7.

Periode	1918 - 1920
Omvang	0,10 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Volledig openbaar

- **Commissie Burgerbevolking en Bureau Afvoer Burgerbevolking van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1939 - 1946**

De commissie werd ingesteld krachtens het "Voorschrift betreffende de ingeval van oorlog, bij een inval des vijands, voor de afvoer van afwijkende, verdreven of in onveilig gebied wonende burgerbevolking te nemen maatregelen" van 26 maart 1935, geheim litt. D 52, vastgesteld door de minister van Oorlog met instemming van Binnenlandse Zaken. Dit voorschrift bepaalde dat de commissie moest worden ingesteld na de vóór-mobilisatie. Op 30 augustus 1939 werd de commissie officieel geïnstalleerd.

De commissie bestond uit 8 leden: 3 leden benoemd door de minister van Binnenlandse Zaken, 3 door de minister van Oorlog, 1 door het hoofdbestuur van het Rode Kruis en een secretaris.

In 1943 waren alle departementen vertegenwoordigd, aangevuld met deskundigen op het gebied van het brandweerwezen, de luchtbescherming, de voedsel-

voorziening, de volksgezondheid, de volkshuisvesting, de politie en de bevolkingsboekhouding.

Periode	1939 – 1946
Omvang	2 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Diverse Commissies inzake de Opleiding van Politiepersoneel**

Periode	1958 – 1973
Omvang	1,40 meter
Bewaarplaats	Ministerie van Binnenlandse Zaken
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.1.3. Ministerie van Justitie

- **Verbaal Archief van het Ministerie van Justitie, 1876 – 1914; Kabinets- en Geheim Archief, 1823 – 1914**

Het ministerie van Justitie was verantwoordelijk voor het toezicht op de politie. Politiezaken vielen onder de Tweede Afdeling, Bureau C. Politie.

Dit bureau behandelde onder meer de volgende zaken: personeel der rijksveldwacht, uitgave van het Algemeen Politieblad, uitvoering van artikel 36 der Wet tot regeling van de jacht en visscherij.

Periode	1876 – 1914
Omvang	810 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

Karakteristiek Het merendeel van dit archief bestaat uit personeelszaken van de rijksveldwacht. Hiervan hebben de aanstellingsbesluiten met de soms ingesloten proefprocessen-verbaal betekenis voor genealogisch onderzoek. Verder bevat het archief onder de rubriek Politie Varia rapporten en verslagen van verschillende politiewerkzaamheden waaronder meldingen van misdrijven, verstoringen van de openbare orde, activiteiten van subversieve bewegingen et cetera. Naast de verballen bevat het archief ook het geheim archief.

- **Algemeen Verbaal Archief van het Ministerie van Justitie, (1853) 1915 – 1955 (1963); Kabinetsarchief, (1907) 1915 – 1940**

De stukken betreffende de politie zijn te vinden onder de Tweede afdeling, *Bureau C. Politie*: personeel der rijksveldwacht, uitgave van het Algemeen Politieblad, uitvoering van artikel 36 der Wet tot regeling van de jacht en visscherij.

Rijkspolitie

Het ministerie was verantwoordelijk voor de rijkspolitie. Daaronder viel in de eerste plaats de rijksveldwacht. Het ministerie was verantwoordelijk voor de organisatie en het beheer. In de tweede plaats maakte ook de koninklijke marechaussee deel uit van de rijkspolitie. Wat het materieel en de discipline betrof behoorde het korps onder het departement van Oorlog, doch voor wat betreft de handhaving van de

openbare rust en het uitoefenen van de algemene en rechterlijke politie onder het departement van Justitie.

Rijksbureau betreffende de bestrijding van den vrouwenhandel en van den handel in ontuchtige uitgaven

Bureau Vreemdelingendienst

Bureau Grensbewaking

In 1934 werd bij de reorganisatie van het departement de politie onder de V^e afdeling gevoegd. In dat jaar werd ook de functie van inspecteur rijksveldwacht ingevoerd.

Periode	1860 - 1963
Omvang	1068,10 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat naast de algemeen verballen ook de geheim verballen

• **Ministerie van Justitie te Londen, 1940-1945 (1947)**

Periode	1940 - 1945 (1947)
Omvang	49,20 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Rijksvreemdelingendienst (en voorgangers), 1918 - 1956**
Bureau Vreemdelingendienst en Grensbewaking, 1927 - 1956

Bureau Vreemdelingendienst

In 1918 werd een aparte Vreemdelingendienst aan het departement toegevoegd. De dienst kwam tot stand op grond van art 2 van de Wet van 17 juni 1918 (Stb. 410) en van het KB van 16 augustus 1918 (Stb. 521). De inspecteur der koninklijke marechaussee was belast met de opperleiding van het vreemdelingtoezicht. De taak van het bureau bestond uit het algemeen toezicht op vreemdelingen, het houden van centrale registers, van identiteitskaarten en controlepassen, en de zorg dat door de hoofden van politie behoorlijk toezicht op vreemdelingen werd uitgeoefend. Verder berustte bij het bureau de beslissing over aanwijzing van bepaalde verblijfplaatsen, ontzegging van verblijf en over uitreiking van controlepassen. De inspecteur werd bijgestaan door een commissie van advies.

Bureau Grensbewaking

Op grond van de Wet van 10 januari 1920 (Stb. 11) en het KB van 11 februari 1920 (Stb. 65) werd de inspecteur der koninklijke marechaussee belast met de dienst der grensbewaking. De werkzaamheden bestonden uit de regeling van de toegang tot, het verkeer binnen en het verlaten van de bewakingsgebieden overeenkomstig de bepalingen van het bewakingsvoorschrift (beschikking van de minister van Justitie van 21 februari 1920, 2^e afd. A. nr. 858, nr. 904, Staatscourant van 6 september

1920 nr. 172, 1^e bijvoegsel)

In 1927 gingen de Bureaus Vreemdelingendienst en Grensbewaking samen in het *Bureau Grensbewaking en Vreemdelingendienst*.

Periode	1918 – 1956
Omvang	11,5 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief / CAS
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Rijksbureau betreffende de Bestrijding van de Handel in Vrouwen en Kinderen en van de Handel in Ontuchtige Uitgaven, 1914-1940**

Het Rijksbureau werd ingesteld bij K.B. van 1 mei 1914 (Stb. 191) houdende aanwijzing van de autoriteit, bedoeld in de bij de Wetten van 31 december 1906 (Stb. 369) en 30 maart 1912 (Stb. 132) goedgekeurde internationale regelingen. In 1928 werd het bureau gereorganiseerd en kreeg het de naam *Rijksbureau, betreffende de bestrijding van den handel in vrouwen en kinderen en van den handel in ontuchtige uitgaven*

Periode	(1910) 1914 – 1940 (1962)
Omvang	2,50 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Onbekend

- **Geheim archief van de Minister van Justitie, 1940 – 1948**

Periode	1940 – 1948
Omvang	Is in bewerking
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Bevat stukken omtrent disciplinaire straffen, klachten over politieoptreden en gratieverzoeken (na mei 1945).

- **Ministerie van Justitie: Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking: Afdeling Algemene en Juridische Zaken, 1956-1976**

Periode	(1938) 1956 – 1976 (1981)
Omvang	Is in bewerking
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief // CAS
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Directoraat-Generaal van de Politie, 1940 – 1946**

Periode	(1937) 1940 – 1946 (1948)
Omvang	59,60 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Bureau Kabinet van de Afdeling Justitie, 1946 -**

Het Bureau Kabinet werd ingesteld in 1946. Het had de volgende taken: behandeling van zaken van vertrouwelijke aard; aangelegenheden van rijkspolitiezorg welke niet onder de andere bureaus vallen; verdeling van de ingekomen post over de ande-

re bureaus der afdeling; inwendige dienst van het dienstgebouw der afdeling; personeelszaken van de Afdeling Politie. Tevens droeg het bureau zorg voor de coördinatie van de bureauwerkzaamheden. Onder het bureau ressorteerden de bijzondere ambtenaren der rijkspolitie. Het bureau omvatte: kabinet, secretarie en inwendige dienst.

Periode	1940 – 1967
Omvang	12 meter
Bewaarplaats	Ministerie van Justitie
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Rijksrecherchecentrale/Interpol**

Periode	Vooroorlogs
Omvang	Ca. 20 meter
Bewaarplaats	Ministerie van Justitie
Toegang	Nauwelijks toegankelijk
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Centrale Recherche Informatiedienst**

Knipselarchief.

Periode	1960 – 1989
Omvang	5,5 meter
Bewaarplaats	Nederlands Politiemuseum
Toegang	Geen
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat krantenknipsels op onderwerp

- **Commissaris van Rijkspolitie, belast met de Afdoening van de Zaken van het Directoraat-Generaal van Politie te Nijmegen, 1944 - 1946**

De commissaris werd benoemd op grond van het besluit van 20 november 1944 van het Militair Gezag in de provincie Gelderland. De werkzaamheden met betrekking tot de afdoening bestonden uit de afwikkeling van personele en financiële aangelegenheden. De commissaris was begin 1946 gereed met zijn werkzaamheden.

Periode	1944 – 1946
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.1.4. Commissies ressorterende onder het Ministerie van Justitie

- **Adviescommissie voor de Rijksveldwacht, 1932 - 1940**

Deze commissie werd ingesteld op grond van ministerieel besluit van 12 mei 1932 2^e Afdeling C nr. 884. De commissie adviseerde de minister omtrent beroepszaken van ontslagen politieambtenaren.

Periode	1932 – 1940
Omvang	0,10 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende

Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Beroepszaken en bezwaarschriften, instructies en dienstreglementen van de rijksveldwacht

- **Commissie voor de Reorganisatie en Dislocatie der Rijkspolitie (Commissie Donner), (1899) 1935 – 1939**

De commissie werd ingesteld op grond van een gemeenschappelijke beschikking van de ministers van Justitie en Defensie van 18 maart /10 april 1935. De commissie had tot taak om na te gaan “op welke wijze de dislocatie en de taakverdeling van de rijkspolitie ware te herzien, teneinde – zolang de gewenste totstandkoming van een eenheidskorps nog niet heeft plaatsgehad – een zo doeltreffend en economisch mogelijk gebruik van het thans tweeledig gezagsinstrument te verkrijgen, waarbij als richtlijn is aan te nemen, dat het militaire karakter, hetwelk thans meer bepaaldelijk de koninklijke marechaussee bezit, dit wapen voorshands nog in het bijzonder geschikt maakt om te worden gebruikt op plaatsen, waar krachtdadig moet worden opgetreden, met name bij onlusten en bij het beteugelen van de smokkelarij en voorts ter bewaking van kust- en andere werken, welke mede uit defensieoogpunt van bijzonder belang zijn, terwijl voorts in aanmerking zal moeten worden genomen, de door artikel 225 van de Gemeentewet geopende mogelijkheid van overneming van der gemeentelijke politiezorg door de rijkspolitie; na te gaan op welke wijze tussen de beide delen van de rijkspolitie - zijnde de koninklijke marechaussee en de rijksveldwacht – tot een nauw verband en een vruchtdragende samenwerking kan worden gekomen, waarbij het verkrijgen van eenheid, in de vorm van één korps Rijkspolitie wordt gesteld als einddoel, hetwelk spoedig ware te bereiken.”

Periode	(1899) 1935 – 1939
Omvang	0,3 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Ministerie van Justitie, Archieven van Commissies en Werkgroepen**

Periode	1945 -
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Ministerie van Justitie
Toegang	Variërend
Openbaarheid	Gezien de diversiteit van de verschillende archieven van commissies en werkgroepen is raadpleging alleen mogelijk na toestemming van het ministerie van Justitie
Karakteristiek	Het totale archiefdeel bevat meer dan 100 deelarchieven van commissies, werkgroepen, stuurgroepen et cetera. De onderwerpen lopen evenzeer uiteen en variëren van personeelskwesities, functiewaarderingen, opleidingen, selectie tot infiltratie, openbare orde, et cetera.

III.1.5. Ministerie van Justitie (bijzondere rechtspleging)

- **Ministerie van Binnenlandse Zaken: Zuivering Ambtenaren en Nederlandse Ridderorden, 1945-1959**

Periode	(1940) 1945 – 1958 (1984)
Omvang	109 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat dossiers van politieambtenaren, van zowel de gemeentepolitie, de rijkspolitie en de marechaussee

- **Ministerie van Justitie, Directoraat-Generaal Bijzondere Rechtspleging (DGBR), 1945-1952**

Het directoraat-generaal werd ingesteld bij besluit van de minister van Justitie van 19 december 1945 (Stcrt. 1945, nr. 140). De werkzaamheden werden aangevangen per 1 januari 1946.

Het DGBR ressorteerde onder het ministerie van Justitie. Zijn taken bestonden uit de voorbereiding van alle wettelijke maatregelen en de behandeling van alle zaken de bijzondere rechtspleging betreffende; het adviseren van de minister en het leiden van het toezicht op de opsporing, aanhouding, bewaring, invrijheidstelling, buitenvervolginstelling en vervolging van personen, verdacht van een strafbaar feit waarop het Besluit Buitengewoon Strafrecht was en van personen, genoemd in artikel 1 van het Tribunaalbesluit; het houden van toezicht op de executie van straffen, opgelegd door de Bijzondere Gerechtshoven en de Bijzondere Raad van Cassatie, en op de tenuitvoerlegging van bijzondere maatregelen opgelegd door de Tribunaalbesluit; het zorg dragen voor de materiële, geestelijke en sociale verzorging van personen wie internering was opgelegd; het voorbereiden van verzoeken om gratie van straffen opgelegd door de Bijzondere Gerechtshoven en de Bijzondere Raad van Cassatie; het houden van toezicht op de reclassering van politieke delinquenten.

Het DGBR werd opgeheven met ingang van 1 januari 1949. Zijn opvolger was het Bureau Bijzondere Rechtspleging.

Periode	1945 – 1952 (1983)
Omvang	62, 60 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging (CABR), 1945-1952 (1983)**

Periode	1945 – 1952
Omvang	3800 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Bureau Juridische Zaken/Zuivering van de Afdeling Politie, 1944 - 1965**

Het bureau werd ingesteld als uitvoerend orgaan op grond van het Zuiveringsbesluit 2 augustus 1945 Stb. F 132. Het hield zich bezig met de beoordeling van politie-ambtenaren.

Periode	(1941) 1944 – 1965 (1983)
Omvang	65, 60 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Beperkte openbaarheid
Openbaarheid	Voor raadpleging van de niet openbare stukken (zie toegang) is tot 2025 schriftelijke toestemming van de directeur van het Algemeen Rijksarchief vereist

- **Bureau Opsporing Oorlogsmisdadigers (BOOM), 1945-1951**

Het bureau werd ingesteld bij Koninklijk Besluit F 85. Het BOOM was het uitvoerend orgaan van de Nederlandse Commissie Oorlogsmisdrijven. Het was van 1945 tot 1948 een zelfstandig bureau onder het ministerie van Justitie. Vanaf 1948 ressorteerde het onder het DGBR. De taken bestonden uit het opsporen van oorlogsmisdrijven, het verzamelen van alle daaromtrent verkrijgbare gegevens en het gereedmaken en inzenden van dossiers bij de United Nations War Crimes Commission.

Periode	1945 – 1951
Omvang	63 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Politieke Opsporingsdienst Goes**

Periode	1945 – 1948
Omvang	1 meter
Bewaarplaats	Zeeuws Archief Middelburg
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Politieke Opsporingsdienst Zwolle**

Periode	1945 – 1947
Omvang	25 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Zwolle
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.1.6. Ministerie van Financiën

- **Geheim Archief van het Ministerie van Financiën**

Het ministerie van Financiën was belast met de volgende taken: beoordeling en goedkeuring van de begroting (politie/marechaussee/politietroepen), grensbewaking, bestrijding van de smokkelhandel en controle op de distributiemaatregelen (1914 – 1918).

Periode	1886 – 1935
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief

Toegang	Klappers en indices
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Het geheim archief bevat stukken betreffende de begrotingen, de samenwerking tussen douane en politie, marechaussee en politietroepen bij de grensbewaking en de bestrijding van de smokkelhandel en berichten over de smokkel van opiaten

III.1.7. Ministerie van Defensie

- **Koninklijke Landmacht, Generale Staf, 1914 - 1940**

Periode	(1906) 1914 – 1940 (1941)
Omvang	62,20 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Bevat onder anderen stukken van GS III. Dit onderdeel was actief betrokken bij het inwinnen van inlichtingen over subversieve bewegingen. Voorts bevat het archief stukken over de verlening van militaire bijstand onder uiteenlopende omstandigheden

- **Korps Politietroepen, 1919 – 1940**

De officiële oprichtingsdatum van dit korps is 26 juni 1919. De taken van het korps bestonden uit het uitoefenen van militaire politietaken, grensbewaking en verlening van militaire bijstand bij de handhaving en het herstel van de openbare orde. Het korps werd in 1940 ontbonden.

Periode	1918 – 1941
Omvang	15 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	In bewerking
Openbaarheid	Volledig openbaar

III.1.8. Militair Gezag

- **Bureau Militair Gezag te Londen**

Bij Koninklijk Besluit van 19 juli 1944 werd door de regering in Londen het Militair Gezag ingesteld. Op 14 september, toen de eerste grote Nederlandse gemeente werd bevrijd, begon het Militair Gezag zijn werkzaamheden onder leiding van generaal-majoor H.G. Kruls. Het Militair Gezag had tot taak handhaving van de openbare orde, het onderhouden van contacten tussen de plaatselijke en de geallieerde autoriteiten en het ter hand nemen van de noodzakelijke bestuursaangelegenheden in afwachting van de terugkeer van de Nederlandse regering.

Doordat de bevrijding van Nederland in fasen verliep moest het Militair Gezag langer aanblijven dan aanvankelijk was voorzien. Taken waar het Militair Gezag zich voor geplaatst zag, waren de arrestaties van collaborateurs, (voorlopige) zuivering van belangrijke overheidsorganen, de voedsel- en brandstofvoorziening van het bevrijde zuiden en het herstel van de infra-structuur.

Het Militair Gezag was onderverdeeld in 14 secties, vergelijkbaar met de de-

partementale indeling, die alle overheidstaken bestreken. De staf van het Militair Gezag delegerde zijn bevoegdheden voorts aan Provinciale en Districts Militaire Commissarissen. Het omvangrijke apparaat van het Militair Gezag werd bemand door militairen en onder de wapenen geroepen burgers.

Het Militair Gezag werd op 4 maart 1946 opgeheven.

Periode	1941 – 1945
Omvang	14,40 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Chef Staf Militair Gezag**

Periode	1941 – 1945
Omvang	1,50 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Archief van luitenant-generaal mr. H.J. Kruls betreffende onder meer zuivering, politie, Vrouwelijk Hulp Korps, Inlichtingendienst en Ordedienst

- **Militair Gezag Sectie II – Juridische Zaken**

Periode	1939 – 1946
Omvang	7 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Bevat onder anderen stukken betreffende de juridische advisering van de Sectie III – Politie, toezicht op provinciale en gemeentelijke verordeningen, toezicht op de interneringskampen en de opsporing, berechting en inbewaringstelling van politieke delinquenten

- **Militair Gezag Sectie III – Politie**

Periode	1943 – 1946
Omvang	5 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Bevat onder anderen wekrapporten van de Sectie III, rapporten van officieren ingedeeld bij de Sectie III, stukken betreffende de organisatie van de Sectie III, personeelsdossiers, de grensbewaking, de voorlopige organisatie van de politie, inzet en optreden van de politie en de zuivering van het politieapparaat

- **Militair Gezag Korps Grensbewaking**

Periode	1943 – 1948
Omvang	12,25 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.2. Rijksveldwacht en korps rijkspolitie

III.2.1. Rijksveldwacht

De rijksveldwacht werd ingesteld bij Koninklijk Besluit van 11 november 1856 (Stb. 114) en op 1 januari 1858 ingevoerd. De rijksveldwacht was ingedeeld in brigades. Iedere brigade vormde een bewakingskring welke zich uitstreckte over één of meerdere rechterlijke kantons. De rijksveldwacht werd in 1945 opgeheven. In haar plaats kwam het korps rijkspolitie.

- **Brigade Rijksveldwacht 2e district – Zaltbommel**

Periode	1886 – 1936
Omvang	0,5 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Gelderland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Registers en lijsten van onbezoldigde rijksveldwachters in de gemeenten**

Periode	1857 – 1914
Omvang	0,20 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Overijssel
Toegang	Index
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Registers van rijksveldwachters met hun standplaatsen**

Periode	1858 – 1941
Omvang	1 mter
Bewaarplaats	Rijksarchief Overijssel
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Rijksveldwacht Brigade Zierikzee**

Periode	1858 – 1934
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Zeeuws Archief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Rijksveldwacht Noord-Brabant**

Periode	1878-1881
Omvang	0,50 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Noord-Brabant
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

III.2.2. Korps Rijkspolitie

Het korps rijkspolitie werd gevormd op grond van het politiebepsluit 1945, dat bepaalde dat de politie in Nederland zou bestaan uit gemeentepolitie in bij Koninklijk Besluit aangewezen gemeenten en uit een korps rijkspolitie in de overige gemeenten. Het korps rijkspolitie bestond uit de algemene inspectie, een variërend aantal districten te land en een aantal diensten. De algemeen inspecteur was belast met de dagelijkse leiding van het korps. Ieder district kende een staf en een aantal groepen of posten. Vanaf 1947 kon ieder district tevens beschikken over één of meer verkeersgroepen en onderzoeksgroepen. In de loop der jaren werden de districten aangevuld met parketgroepen. Zij verrichtten werkzaamheden ten dienste van de rechterlijke macht, onder anderen het vervoer van voorlopig gehechten van en naar de gerechtshoven en de huizen van bewaring, het betekenen van gerechtelijke stukken en de ordehandhaving tijdens gerechtelijke activiteiten.

Aanvankelijk had elk district een eigen verkeersgroep. In 1956 werd een regionale verkeerssurveillance ingesteld. Op 1 april 1962 werd de sectie bijzondere verkeerstaken opgericht, met als onderdeel onder meer de Surveillance Autosnelwegen (SAS). De Algemene Verkeersdienst Rijkspolitie werd ingesteld bij Wet van 20 december 1968 (Stb. 1968, 734). De hoofdtak van deze dienst was het houden van een doelmatige controle op het verkeer op de grote wegen.

De Rijkspolitie te Water was verantwoordelijk voor de uitoefening van de politietak op de vaarwateren, in het bijzonder voor wat betreft de scheepvaart, visserij en watersport. Bij Wet van 20 december 1968 (Stb. 1968, 734) werd de Rijkspolitie te Water in artikel 14 sub b in de Politiewet opgenomen als onderdeel van het korps rijkspolitie.

De Dienst Luchtvaart Rijkspolitie werd ingesteld op 1 maart 1953 bij beschikking van de minister van Justitie van 26 februari 1953 (Stcrt. 1953, 45). De dienst was in hoofdzaak belast met de opsporing van strafbare feiten op burgerluchtvaartterreinen of burgerluchtvaartuigen. Daarnaast had de dienst een ondersteunende taak ten opzichte van verkeersregeling en -geleiding.

Verder kon het korps rijkspolitie beschikken over een aantal ondersteunende diensten waaronder de intendance voor de politie, de politieverbindingsdienst (1966), de politietechnische dienst en de dienst levende have.

• Algemene Inspectie Rijkspolitie

Periode	1952 – 1988
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Korps Landelijke Politie Diensten
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Moet nog worden geselecteerd

• Rijkspolitie, Post Ruurlo

Periode	1959 – 1986
Omvang	9 meter
Bewaarplaats	Streekarchivariaat Regio Achterhoek
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archivaris

- **Groepscommandant Rijkspolitie, Groep Zevenaar**

Periode	1957 – 1975
Omvang	4 meter
Bewaarplaats	Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archivaris

- **Rijkspolitie Barneveld**

Periode	1944 – 1958
Omvang	1 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Barneveld
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archivaris

- **Rijkspolitie, District Alkmaar**

Periode	1948 – 1992
Omvang	7,50 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Noord-Holland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat met name stukken uit de periode 1985 – 1992

- **Rijkspolitie, Groep Gouda**

Periode	1955 – 1990
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Streekarchief Hollands Midden
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archivaris

- **Rijkspolitie, District Zeeland**

Periode	1946 – 1994
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Zeeuws Archief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Rijkspolitie te Water, Groep Wemeldinge**

Periode	1939 – 1977
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Zeeuws Archief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Grenscommissarissen van Rijkspolitie te Heerlen**

Periode	1911 – 1948
Omvang	1,70 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Limburg
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Grenscommissaris van Rijkspolitie te Venlo**

Periode	1907 – 1944
Omvang	6,30 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Limburg
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.3. Gemeentepolitie

De hiernavolgende selectie van gemeenten is gebaseerd op de regeling, neergelegd in de Wet van 4 juli 1957 (Stb. 1957, 244) houdende een regeling met betrekking tot de gemeente- en rijkspolitie, beter bekend als de Politiewet. Op grond van deze wet was er in gemeenten met meer dan 25.000 inwoners en in een aantal in de wet genoemde kleinere gemeenten gemeentepolitie. In de gemeenten met minder dan 10.000 inwoners, alsook in enkele in de wet genoemde grotere gemeenten zorgde het korps rijkspolitie voor de uitoefening van de politietaak.

De samenstellers van deze archievensgids zijn uitgegaan van de situatie in het jaar 1970. In 1968 werd namelijk de Wet tot opschorting van de overgang van rechtswege van gemeenten van rijks- naar gemeentepolitie en omgekeerd (Stb. 1968, 733) aangenomen waarmee een eind gemaakt werd aan de groei van het aantal gemeenten met een eigen gemeentepolitie. Het jaar 1970 geeft daarom een vrijwel compleet beeld van de situatie met betrekking tot de gemeentepolitie in Nederland.

In 1994 zijn de korpsen van gemeentepolitie en het korps rijkspolitie samengevoegd. Het merendeel van de voormalige gemeentepolitiearchieven wordt door de gemeenten zelf bewaard en beheerd, vaak in een apart archief. In een enkel geval zijn de archieven verloren gegaan. De inhoud van de archieven verschilt enorm. Sommige bevatten slechts dag- en nachtrappen, processen-verbaal en correspondentie. Andere, met name die van de grote steden, bergen veel interessant beleidsmatig materiaal.

Ook het archief van de burgemeester bevat over het algemeen veel waardevols over de politie. Als hoofd van de politie is de burgemeester verantwoordelijk voor het beheer van de gemeentepolitie en voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente.

III.3.1. Provincie Friesland

Kabinet van de Commissaris der Koningin

Periode	1923 – 1961
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Rijksarchief Friesland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Bevat stukken betreffende het politietoezicht op verenigingen en organisaties, stukken betreffende de openbare orde en stukken betreffende het personeelsbeleid van zowel de rijkspolitie als de gemeentepolitie

• **Gemeentepolitie Ameland**

Burgemeester als hoofd van de politie

Periode	1878 – 1885
Omvang	0,10 meter
Bewaarplaats	Streekarchief Noord-Oost Friesland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Gemeentepolitie Dokkum**

Periode	1855 – 1945
Omvang	1,50 meter
Bewaarplaats	Streekarchief Noord-Oost Friesland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief is verdeeld in de volgende blokken: Burgemeester als hoofd van de politie, 1855 – 1869 Gemeentepolitie, 1855 – 1922 Gemeentepolitie, 1823 – 1943 Gemeentepolitie, 1924 – 1945

- **Gemeentepolitie Franeker**

Periode	1862 – 1958
Omvang	Ca. 4 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Franekeradeel
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Harlingen**

Periode	1814 – 1924
Omvang	1,50 meter
Bewaarplaats	Gemeente Harlingen
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Het archief bestaat uit archieven van de commissaris van politie, 1814 – 1919, en de waterschout, 1858-1924. De archieven van na 1924 worden beheerd door de regiopolitie Friesland

- **Gemeentepolitie Heerenveen**

Periode	1856 – 1994
Omvang	9,20 meter
Bewaarplaats	Gemeente Heerenveen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	De gemeente Heerenveen bestond voor 1 juli 1934 uit drie gemeenten: Ængwirden, Schoterland en Haskerland. Van die drie gemeenten zijn de archieven samengevoegd in het archief van de gemeente Heerenveen

- **Gemeentepolitie Leeuwarden**

Periode	1861 – 1946
Omvang	50 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Leeuwarden
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archivaris

- **Gemeentepolitie Opsterland**

Periode	1920 – 1985 (1994)
Omvang	13 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Opsterland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	De periode 1939 – 1945 ontbreekt

- **Gemeentepolitie Sneek**

Periode	1939 – 1990
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Gemeentearchief Sneek
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	De periode 1940 – 1945 is deels verloren gegaan

- **Gemeentepolitie Weststellingwerf**

Periode	1913 – 1992
Omvang	Is in bewerking
Bewaarplaats	Gemeentearchief Weststellingwerf
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Smallingerland**

Periode	1926 – 1992
Omvang	12 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Smallingerland
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.3.2. Provincie Groningen

- **Kabinet van de Commissaris der Koningin**

Periode	Onbekend
Omvang	In bewerking
Bewaarplaats	Rijksarchief Groningen
Toegang	In bewerking
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Groningen**

Periode	1917-1980
Omvang	88 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Groningen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Haren**

Periode	1946 – 1992
Omvang	10 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Haren
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Hoogezand**

Periode	1932 – 1994
Omvang	15 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Hoogezand
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Stadskanaal**

Periode	1947 – 1994
Omvang	20 meter
Bewaarplaats	Gemeentehuis Stadskanaal
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Veendam**

Periode	1910 – 1994
Omvang	16 meter
Bewaarplaats	Gemeente Veendam
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Vlagtwedde**

Periode	(1923) 1947 – 1994
Omvang	Ca. 2,5 meter
Bewaarplaats	Gemeente Vlagtwedde
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Winschoten**

Periode	1936 – 1993
Omvang	20 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Winschoten
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.3.3. Provincie Drente

- **Gemeentepolitie Assen**

Periode	1919 – 1993
Omvang	25 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Assen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Emmen**

Periode	1930 – 1990
Omvang	20 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Emmen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Hoogeveen**

Periode	1947 – 1994
Omvang	15 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Hoogeveen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Meppel**

Periode	1897 – 1990
Omvang	Ca. 3 meter
Bewaarplaats	Gemeentehuis Meppel
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.3.4. Provincie Overijssel

- **Gemeenteveldwachters en politie**

Periode	1838 – 1943
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Rijksarchief Overijssel
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Bevat diverse registers van gemeenteveldwachters en politieagenten, instructies, stukken betreffende de procedure bij benoeming van gemeenteveldwachters en politieagenten en lijsten van tijdelijk aangestelde onbezoldigde gemeenteveldwachters voor de handhaving van het uitvoerverbod van vee in de periode 1894 – 1897

- **Gemeentepolitie Almelo**

Periode	1940 – 1950
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Gemeentehuis Almelo
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Deventer**

Periode	1860 – 1994
Omvang	50 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Deventer
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid.

- **Gemeentepolitie Enschede**

Periode	1934 – 1946
Omvang	7 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Enschede
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Hengelo**

Periode	1920 – 1994
Omvang	20 meter
Bewaarplaats	Gemeentehuis Hengelo
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Kampen**

Periode	1900 – 1957
Omvang	10 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Kampen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat ook rapporten en inkomende stukken van de waterschout

- **Gemeentepolitie Zwolle**

Periode	1825 – 1979
Omvang	116 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Zwolle
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.3.5. Provincie Flevoland

- **Openbaar Lichaam Flevoland**

Periode	1955 – 1995
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Rijksarchief Flevoland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	De archieven van het openbaar lichaam Flevoland, hebben dezelfde status als die van het kabinet van de Commissaris der Koningin en bevatten dus eveneens gegevens betreffende de openbare orde en veiligheid

III.3.6. Provincie Gelderland

- **Kabinet van de Commissaris des Konings/der Koningin**

Periode	1813 – 1950
Omvang	210 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Gelderland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bestaat uit het archief van de Gouverneur/Commissaris der Koningin, 1813 – 1950, en het archief van het Kabinet van de gouverneur 1825 – 1949

- **Gemeentepolitie Aalten**

Periode	1932 – 1943
Omvang	3,00 meter
Bewaarplaats	Streekarchivariaat Regio Achterhoek
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Apeldoorn**

Periode 1894 – 1992
 Omvang 90 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Apeldoorn
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Arnhem**

Periode 1915 – 1979
 Omvang 35,5 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Arnhem
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Het archief bevat een apart bestanddeel Politiepost Johannaplein 1938 – 1958

- **Gemeentepolitie Barneveld**

Periode 1958 – 1994
 Omvang 43 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Barneveld
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Culemborg**

Periode 1878 – 1993
 Omvang 48 meter
 Bewaarplaats Streekarchivariaat Tiel, Buren, Culemborg
 Toegang Geen
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Didam**

Periode 1936 – 1946
 Omvang 1 meter
 Bewaarplaats Raadhuis Didam
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Doesburg**

Periode 1898 – 1945
 Omvang 1 meter
 Bewaarplaats Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Doetinchem**

Periode 1920 – 1945
 Omvang 6 meter
 Bewaarplaats Streekarchivariaat Regio Achterhoek
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Ede**

Periode 1916 – 1994
 Omvang 70 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Ede
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Epe**

Periode 1966 – 1994
 Omvang 22 meter
 Bewaarplaats Streekarchivariaat Noord Veluwe
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Groesbeek**

Periode 1818 – 1943
 Omvang 4 meter
 Bewaarplaats Raadhuis Groesbeek
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Harderwijk**

Periode 1940 – 1993
 Omvang 10 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Harderwijk
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Nijkerk (sedert 1945 Rijkspolitie, groep Nijkerk)**

Periode 1830 – 1950
 Omvang 1 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Nijkerk
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Nijmegen**

Periode 1944 – 1984
 Omvang 37,50 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Nijmegen
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Renkum**

Periode 1916 – 1993
 Omvang 27,5 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Renkum
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Uit de periode voor 1945 zijn alleen dagrapportenboeken en persoonsdossiers bewaard gebleven

- **Gemeentepolitie Rheden**

Periode 1914 – 1993
 Omvang 72 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Rheden
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Tiel**

Periode 1911 – 1993
 Omvang 30,5 meter
 Bewaarplaats Streekarchivariaat Tiel, Buren, Culemborg
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Wageningen**

Periode 1902 – 1991
 Omvang 20,5 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Wageningen
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Winterswijk**

Periode 1811 – 1998
 Omvang 30 meter
 Bewaarplaats Streekarchivariaat Regio Achterhoek
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Zutphen**

Periode 1945 -
 Omvang 10 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Zutphen
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

III.3.7. Provincie Utrecht

- **Kabinet van de Commissaris van de Koningin**

Periode 1820-1920
 Omvang Onbekend
 Bewaarplaats Rijksarchief Utrecht
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Gemeentepolitie Amersfoort**

Periode 1811 – 1993
 Omvang 36 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Amersfoort
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Het archief bestaat uit twee blokken: 1811 – 1929, 1929 – 1993

- **Hoofd van Politie Soest**

Periode	1894 – 1928
Omvang	2 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Soest
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Gemeentepolitie Utrecht**

Periode	1814 – 1946
Omvang	5 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Utrecht
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Veenendaal**

Periode	1929 – 1994
Omvang	13,10 meter
Bewaarplaats	Gemeente Veenendaal
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bestrijkt de volgende periodes: 1929 – 1941 (0,12 meter), (1940) 1942 – 1993 (1994) (13 meter)

- **Gemeentepolitie Zeist**

Periode	1940 – 1193
Omvang	20 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Zeist
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.3.8. Provincie Noord-Holland

- **Commissaris der Koningin**

Periode	1814 – 1976
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Rijksarchief Noord-Holland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Alkmaar**

Periode	1849 – 1982
Omvang	44 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Alkmaar
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Amsterdam**

Periode 1814 – 1993
 Omvang onbekend
 Bewaarplaats Gemeentearchief Amsterdam
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Bergen**

Periode 1900 – 1966
 Omvang 0,10 meter
 Bewaarplaats Regionaal Archief Alkmaar
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Bloemendaal**

Periode 1900 - 1990
 Omvang 37 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Bloemendaal
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Bussum**

Periode 1910 - 1994
 Omvang 7 meter
 Bewaarplaats Streekarchief Naarden, Muiden, Bussum
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Haarlem**

Periode 1811 – 1993
 Omvang 60 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Haarlem
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Hilversum**

Periode 1890 – 1992
 Omvang 15,5 meter
 Bewaarplaats Streekarchief voor het Gooi en de Vechtstreek
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Betreft uitsluitend dag- en nachtrappen

- **Gemeentepolitie Koog aan de Zaan**

Periode 1849 – 1920
 Omvang 0,20 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Zaanstad
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Krommenie**

Periode 1917 – 1958
 Omvang 0,40 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Zaanstad
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Laren**

Periode 1940 – 1992
 Omvang 1,25 meter
 Bewaarplaats Streekarchief Gooi en Vechtstreek
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Naarden**

Periode 1938 – 1992
 Omvang 20 meter
 Bewaarplaats Streekarchief Naarden, Muiden, Bussum
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Velsen**

Periode 1912 – 1972
 Omvang Ca. 3 meter
 Bewaarplaats Streekarchief Kennemerland
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Wormerveer**

Periode 1923 – 1973
 Omvang 3,30 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Zaanstad
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek De periode 1940 – 1945 ontbreekt

- **Gemeentepolitie Zaandam**

Periode 1814 – 1973
 Omvang 19 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Zaandam
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

III.3.9. Provincie Zuid-Holland

- **Kabinet van de Gouverneur, na 1850 Commissaris des Konings/der Koningin**

Periode 1819 – 1950
 Omvang 23 meter
 Bewaarplaats Algemeen Rijksarchief
 Toegang Voldoende

Openbaarheid Volledig openbaar
 Karakteristiek Archiefbescheiden betreffende de politie zijn te vinden onder twee hoofdstukken: militaire zaken politie en openbare orde en veiligheid

• **Gemeentepolitie Alphen aan den Rijn**

Periode 1929 – 1990
 Omvang 19 meter
 Bewaarplaats Streekarchief Rijnlands Midden
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Den Haag**

Periode 1825 – 1982
 Omvang 182 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Den Haag
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Delft**

Periode 1823 – 1994
 Omvang 148,55 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Delft
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Het archief is in drie blokken verdeeld: 1823 – 1942, 1942 – 1948, 1948 – 1980

• **Gemeentepolitie Dordrecht**

Periode 1908 – 1989
 Omvang 44 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Dordrecht
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Gouda**

Periode 1816 – 1990
 Omvang 93 meter
 Bewaarplaats Streekarchief Hollands Midden
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Gorinchem**

Periode 1861 – 1994
 Omvang 80 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Gorinchem
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Leiden**

Periode 1853 – 1993
 Omvang 286 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Leiden
 Toegang Geïnteriseerd tot 1942
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

Gemeentepolitie Maassluis

Periode	1931 – 1988
Omvang	14 meter
Bewaarplaats	Gemeente Maassluis
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Naaldwijk**

Periode	1813 – 1928
Omvang	0,30 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Naaldwijk
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Oegstgeest**

Periode	1813-1930
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Gemeente Oegstgeest
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	De stukken betreffende de politie zijn terug te vinden in het oud-archief van de gemeente Oegstgeest

• **Gemeentepolitie Rijswijk**

Periode	1916 – 1994
Omvang	53 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Rijswijk
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Rotterdam**

Periode	1845 – 1949
Omvang	100 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Rotterdam
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Schiedam**

Periode	1819 – 1965
Omvang	55 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Schiedam
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Gemeentepolitie Vlaardingen**

Periode	1825 – 1993
Omvang	60,50 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Vlaardingen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat onder meer de monsterrollen van vissersschepen; deze werden door de politie gecontroleerd

- **Gemeentepolitie Voorburg**

Periode 1919-1975
 Omvang 5 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Voorburg
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Wassenaar**

Periode 1812-1994
 Omvang 7 meter
 Bewaarplaats Gemeentehuis Wassenaar
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Het archief is in vier blokken verdeeld:
 - Stukken betreffende de politiedienst/veldwachter, 1812-895 (1935)
 - Archief van politie, 1896-1960
 - Dossiers met betrekking tot de politie, 1961-1984
 - Archief van de gemeentepolitie van Wassenaar, (1942) 1961-1994

- **Gemeentepolitie Woerden**

Periode 1924 – 1994
 Omvang 35 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Woerden
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

III.3.10. Provincie Zeeland

- **Gemeentepolitie Goes**

Periode 1880 – 1990
 Omvang 60 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Goes
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Middelburg**

Periode 1860 – 1993
 Omvang
 Bewaarplaats Zeeuws Archief
 Toegang In voorbereiding
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Vlissingen**

Periode 1808 – 1814 – 1901 – 1993
 Omvang 77,50 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Vlissingen
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Het archief is verdeeld in de volgende blokken:
 - 1808 – 1814 Archief van de Commissaris van politie

- 1901 – 1937 Gemeentepolitie
- 1930 – 1980 Gemeentepolitie
- 1938 – 1993 Gemeentepolitie
- 1991 – 1993 Gemeentepolitie

III.3.11. Provincie Noord-Brabant

- **Gemeentepolitie Bergen op Zoom**

Periode	1830 – 1992
Omvang	33 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Bergen op Zoom
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief van voor 1944 is gedeeltelijk verloren gegaan.

- **Gemeentepolitie Breda**

Periode	1948 – 1978
Omvang	90 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Breda
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Helmond**

Periode	1892 – 1968
Omvang	7,50 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Brabant Noord-Oost
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie 's-Hertogenbosch**

Periode	1816 – 1964
Omvang	13 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief 's-Hertogenbosch
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Oosterhout**

Periode	1920 – 1993
Omvang	20 meter
Bewaarplaats	Regionaal Archief West-Brabant
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Oss**

Periode	1853 – 1992
Omvang	120 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Oss
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Roosendaal en Nispen**

Periode	1915 – 1993
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Gemeentearchief Roosendaal
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Tilburg**

Periode	1811 – 1994
Omvang	222,25 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Tilburg
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bestaat uit drie archiefblokken: 1811 – 1947, 1948 – 1967, 1968 – 1994

- **Reservepolitie Tilburg**

Periode	1947 – 1968
Omvang	3 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Tilburg
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Vught**

Periode	Onbekend
Omvang	30 meter
Bewaarplaats	Streekarchief Langs Aa en Dommel
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Waalwijk**

Periode	1940 – 1970
Omvang	30 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Waalwijk
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.3.12. Provincie Limburg

- **Kabinet van de Commissaris der Koningin**

Periode	1914 – 1939
Omvang	24 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Limburg
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Maastricht**

Periode	1814 – 1994
Omvang	163 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Maastricht
Toegang	Voldoende

Openbaarheid   Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Kerkrade**

Periode   1795 - 1950
 Omvang   2,5 meter
 Bewaarplaats   Gemeente Kerkrade
 Toegang   Voldoende
 Openbaarheid   Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Roermond**

Periode   1841 – 1994
 Omvang   70 meter
 Bewaarplaats   Gemeentearchief Roermond
 Toegang   Voldoende
 Openbaarheid   Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Venlo**

Periode   1843 – 1960
 Omvang   157,50 meter
 Bewaarplaats   Regionaal Archief Venlo
 Toegang   Voldoende
 Openbaarheid   Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Venray**

Periode   1969 – 1993
 Omvang   2 meter
 Bewaarplaats   Gemeentearchief Venray
 Toegang   Voldoende
 Openbaarheid   Beperkte openbaarheid

- **Gemeentepolitie Weert**

Periode   1883 – 1993
 Omvang   4 meter
 Bewaarplaats   Gemeentearchief Weert
 Toegang   Voldoende
 Openbaarheid   Beperkte openbaarheid

- **Oranje Nassamijnen; Beveiliging en Ordebewaking**

Periode   1893 – 1981
 Omvang   2,40 meter
 Bewaarplaats   Rijksarchief Limburg
 Toegang   Voldoende
 Openbaarheid   Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek   De Oranje Nassamijnen hadden hun eigen politie.

III.4. Koninklijke marechaussee

De koninklijke marechaussee is een politiekorps met militaire status. Het wapen werd opgericht bij besluit van 26 oktober 1814. In eerste instantie werden alleen brigades uitgezet in de Zuidelijke Nederlanden: de provincies Noord-Brabant, Limburg en Zeeuws-Vlaanderen. Pas aan het einde van de 19^e eeuw werd het korps uitgebreid met brigades in het Oosten en Noorden van het land. Tenslotte werden ten tijde van de Eerste Wereldoorlog ook brigades in het Westen gevestigd.

De taak van de marechaussee bestond enerzijds uit de (civiele) rijkspolitiedienst en anderzijds uit de militaire politiedienst. Daarbij werd de rijkspolitiedienst uitgeoefend in de gebieden waar de marechaussee was gestationeerd. De rijkspolitiedienst liet zich onderscheiden in de gewone en de buitengewone dienst. De gewone dienst omvatte: patrouilles, inwinnen van inlichtingen, opsporing en arrestatie van verdachten, bescherming van douanepersoneel, opmaken van processen verbaal van geconstateerde of vermoede misdrijven, vervoer van gevangenen, bestrijding van landloperij, et cetera. De buitengewone dienst kwam neer op het 'verlenen van de sterke hand' op verzoek van het bevoegd gezag, tot handhaving van de openbare orde, tot ondersteuning van de uitvoering van wetten en verordeningen en bij de uitvoering van vonnissen.

Na 1945 werd de taak van de marechaussee ingrijpend gewijzigd. Op grond van het besluit van de minister van Justitie van 1 augustus 1945 werd bepaald dat de marechaussee als militair politiekorps het verlenen van militaire bijstand aan de burgerlijke politie, verzorging van de grensbewaking en de uitoefening van de militaire politiezorg in engere zin tot taak zou hebben.

• Algemeen Toezicht op de Koninklijke Marechaussee

Periode	(1815) 1841 – 1941 (1959)
Omvang	9,80 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

• Collectie Koninklijke Marechaussee

Periode	1814 -
Omvang	45 meter
Bewaarplaats	Marechausseemuseum
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het museumarchief bevat vele interessante stukken van alle aspecten van de geschiedenis van de koninklijke marechaussee

III. 5. Politie 1940 –1945

III.5.1. Ministerie van Justitie

- **Generale Inspectie der Nederlandse Politie, 1940 – 1942**

De Generale Inspectie werd eind 1940 ingesteld. Hoogste functionaris was de inspecteur-generaal van de Nederlandse Politie A.W. de Koningh. De Generale Inspectie bestond uit vier afdelingen: Eerste Afdeling, Algemene Zaken; Tweede Afdeling, Marechaussee; Derde Afdeling, Stedelijke Rijkspolitie en Gemeentepolitie; Vierde Afdeling, Vakonderwijs.

De inspecteur generaal had de leiding over de gehele geüniformeerde Nederlandse politie. Zijn taak bestond uit:

- Het voortdurend algemeen toezicht op de geüniformeerde politie voor wat betreft de juiste uitvoering van alle aan haar opgedragen werkzaamheden;
- Het samentrekken en het gebruiken in gesloten verband van politie bij bijzondere gebeurtenissen, wanneer de plaatselijke sterkte niet voldoende was;
- De uitvoering en het inspecteren, naast de gevolmachtigde, van de opleiding der officieren, onderofficieren en manschappen van de geüniformeerde Nederlandse politie en in dagelijkse dienst;
- Het verhogen van de arbeidsvreugde en de ontwikkeling van de besluitvaardigheid alsmede de versterking van het verantwoordelijkheidsgevoel in het officierskorps;
- Het voortdurend op de hoogte houden van de secretaris-generaal van bijzondere gebeurtenissen op politiegebied in Nederland.

De inspecteur-generaal kon tevens voorstellen doen aan de Gevolmachtigde betreffende de organisatie van de Nederlandse geüniformeerde politie. Eind 1942 hield de Generale Inspectie der Nederlandse Politie op te bestaan.

Periode	1940 – 1942
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Bepaalde openbaarheid
Karakteristiek	Personeelsdossiers, numerieke dossiers, verbalen en correspondentie geordend op agendanummer

- **Bureau van de Gevolmachtigde voor de Reorganisatie van de Nederlandse Politie, 1941 - 1943**

De Gevolmachtigde werd op 1 juli 1941 benoemd bij het Directoraat-Generaal van Politie. Zijn taak bestond uit de behandeling van alle aangelegenheden, welke deel uitmaakten of een rechtstreeks uitvloeisel waren van de reorganisatie van de Nederlandse politie, alsmede van die aangelegenheden, welke betrekking hadden op de verenigingen, bonden en fondsen van politieambtenaren.

Na de opheffing van het Directoraat-Generaal van Politie, met ingang van 1 december 1941, werd de taak van de Gevolmachtigde uitgebreid met:

- De behandeling van aangelegenheden betreffende de wetgeving en recht ten aanzien van de Nederlandse politie;
- De werving van personeel;
- De organisatie en toezicht op de opleiding van het politiepersoneel;
- Het benoemen bevorderen, verplaatsen, detacheren, op wachtgeld stellen, pensione-

- ring en ontslaan van politiepersoneel;
- De aanschaf en het gebruik van motorrijtuigen, vaartuigen en overig materieel;
- De technische verbindingdienst der Nederlandse politie;
- De geneeskundige verzorging van politiepersoneel;
- De veterinaire dienst der Nederlandse politie;
- De kleding, uitrusting en bewapening van de Nederlandse politie;
- De huisvesting en verzorging der Nederlandse politie;
- Huishoudelijke en comptabele aangelegenheden van de Nederlandse politie.

De Gevolmachtigde kon beschikken over een breed opgezet ondersteunend apparaat. Het Bureau van de Gevolmachtigde was vanaf 16 februari 1943 gevestigd te Hoog Soeren. Met ingang van 1 maart 1943 werd het Bureau van de Gevolmachtigde voor de reorganisatie van de Nederlandse Politie opgeheven.

Periode	1941 – 1943
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Directoraat-Generaal van Politie, 1940 - 1941**

Het Directoraat-Generaal werd eind 1940 ingesteld, tegelijkertijd met de Generale Inspectie van de Nederlandse Politie. Het Directoraat-Generaal was belast met de behandeling van tot het departement van Justitie behorende aangelegenheden van politionele aard, met in het bijzonder de organisatie, het beheer, de huishouding en de taak van de bestuursrechtelijke politie en van de opsporingspolitie (recherche), alsmede de zaken die onder bemoeienissen van de inspecteur-generaal der Nederlandse politie vielen.

Het Directoraat-Generaal bestond uit de volgende afdelingen:

- Algemene Dienst; alle aangelegenheden niet behorende tot de andere afdelingen;
- Rijksvreemdelingendienst; aangelegenheden betreffende de rijkspolitiezorg met betrekking tot vreemdelingen, het toezicht op de hier vertoevende vreemdelingen, de toelating, verwijdering en internering.
- Rijksidentificatiedienst; alle zaken betreffende de identificatie van verdachte, veroordeelde en vermiste personen en onbekende lijken;
- Rijksrecherchecentrale; alle criminele aangelegenheden;
- Rijksopsporingsdienst; treincontroles.

Het Directoraat-Generaal werd op 1 december 1941 opgeheven.

Periode	(1937) 1940 – 1946 (1948)
Omvang	59,60 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

• **Directoraat-Generaal van Politie, 1943 - 1945**

Met ingang van 1 maart 1943 werd het Directoraat-Generaal van Politie ingesteld. Dit orgaan was qua taakhoud een voortzetting van het in 1943 opgeheven Bureau van de Gevolmachtigde vóór de reorganisatie van de Nederlandse Politie. Het Directoraat-Generaal bestond naast het Stafbureau en de Adjudantuur uit de volgende afdelingen:

- Hoofdafdeling Uitvoerende Dienst, waaronder de Staatspolitie, Marechaussee,

Politie te Water en de Gemeentepolitie;

- Hoofdafdeling Personeel, waaronder Personeelsvoorschriften, Werving en Strafen tuchtzaken;
- Hoofdafdeling Bestuursdienst, waaronder Wetgeving, Comptabiliteit, Huisvesting en Organisatie;
- Hoofdafdeling Rijksrecherchecentrale;
- Hoofdafdeling Brandweer;
- Hoofdafdeling Luchtbescherming.

De werkzaamheden van het Directoraat-Generaal van Politie werden tot en met de bevrijding van het Zuiden van Nederland, eind september 1944, uitgevoerd. Daarna hield het zich tot mei 1945 nog bezig met de afhandeling van personele en financiële zaken. Het Directoraat-Generaal was laatstelijk gevestigd te Nijmegen. De operationele taken werden overgenomen door de Commandogroep van het Directoraat-Generaal van Politie.

Periode	1943 – 1945
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Commandogroep van het Directoraat-Generaal van Politie te Zwolle, Groningen en Amsterdam, 1944 - 1945**

Deze commandogroep werd ingesteld in september 1944. Vanwege de oorlogshandelingen op Nederlands grondgebied achtte de waarnemend directeur-generaal van politie het nodig een speciale commandogroep te vormen. Zij moest het contact onderhouden tussen het Directoraat-Generaal van Politie en de Befehlshaber der Ordnungspolizei. Omdat in de nieuwe structuur de werkzaamheden grotendeels werden neergelegd bij de gewestelijke politiepresidenten, en dezen moesten rapporteren aan de Commandogroep, kreeg de laatste vooral een controlerende taak. De Commandogroep bestond naast het Stafbureau en de Adjudantuur uit de volgende hoofdafdelingen:

- Uitvoerende Dienst;
  - Personeel;
  - Bestuursdienst;
  - Recherche;
  - Luchtbescherming;
  - Brandweer.
- De Commandogroep werd in mei 1945 opgeheven.

Periode	1944 – 1945
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Höhere SS- und Polizeiführer, Generalkommissar für das Sicherheitswesen**

Als Generalkommissar für das Sicherheitswesen en Höhere SS- und Polizeiführer was H.A. Rauter (1892 – 1949) belast met de openbare orde en veiligheid. Zowel de SS en de Sicherheitspolizei als het totale Nederlandse politieapparaat ressorteerden onder hem. Rauter was daarmee feitelijk de eerste verantwoordelijke voor het poli-

tiebewind, dat tegen het einde van de oorlog leidde tot ware terreur. In tegenstelling tot de andere Generalkommissare had Rauter geen bestuursapparaat onder zich. Er was dan ook in feite geen sprake van een Generalkommissariat.

Rauter was als Generalkommissar ondergeschikt aan Seyss-Inquart, maar in zijn hoedanigheid van Höhere SS- und Polizeiführer, waardoor hij rechtstreeks in contact stond met Reichsführer SS Heinrich Himmler, wist hij een zelfstandige positie te verwerven. Rauter was tevens betrokken bij de Duitse rechtspraak van de SS- und Polizeigerichtbarkeit, die de gehele bezetting onder toezicht van de Rijkscommissaris stond. Deze rechtbank veroordeelde behalve leden van de SS en de Duitse politie die zich aan delicten hadden schuldig gemaakt ook Nederlanders die zich tegen de SS of de Duitse politie hadden verzet.

Periode	(1938) 1940 – 1945
Omvang	33 meter
Bewaarplaats	NIOD
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief is samengesteld uit de volgende onderdelen: Höhere SS- und Polizeiführer und Generalkommissar für das Sicherheitswesen, Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD, Befehlshaber der Ordnungspolizei, Technische Nothilfe, Befehlshaber der Waffen SS, later Germaansche SS in Nederland, Nederlandsche Landwacht en Landstorm Nederland, Volksche Werkgemeenschap, Uitgeverij Storm en Reichsschule Valkenburg

- **Wehrmachtkommandantur Feldgendarmerie – Hilversum**

Periode	1940 – 1945
Omvang	0,15 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Noord Holland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.5.2. Landwacht

- **Nederlandsche Landwacht – Drente**

Gewapende hulppolitie onder Duitse leiding; de leden behoorden tot de NSB.

Periode	1940 – 1945
Omvang	0,25 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Drente
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Nationaal Socialistische Beweging – Zwolle**

Periode	1940 – 1945
Omvang	1,00 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Zwolle
Toegang	Geen
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat onder andere stukken betreffende de Nederlandsche Landwacht

III.5.3. Ordedienst

- **Ordedienst, Bevelhebber der Binnenlandse Strijdkrachten en Binnenlandse Strijdkrachten**

De Ordedienst (OD) werd in augustus 1940 opgericht door luitenant-generaal b.d. jhr. W. Roëll en de reserve luitenant-kolonel J.H. Westerveld. Het was een militaire verzetsorganisatie. De OD stelde zich onder andere tot doel de handhaving van de orde en rust na de bevrijding en de vorming van een voorlopig bewind. Na een aantal veranderingen in samenstelling van de leiding werd in augustus 1942 jhr. P.J. Six als chef-staf met deze taak belast. In september 1944 werd de OD, samen met de LKP en de RVV, opgenomen in de Nederlandse Binnenlandse Strijdkrachten (NBS). Six werd ondercommandant bij de NBS.

Periode	1940 – 1958
Omvang	Ca. 25 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief (vanaf 2001)
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van archiefbeheerder Defensie

- **Ordedienst – Helvoirt**

Periode	1944 – 1946
Omvang	0,50 meter
Bewaarplaats	Streekarchief Langs Aa en Dommel
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III. 6. Burgerwachten

Bij de mobilisatie van 1914 werden de gemeentebesturen geadviseerd om indien noodzakelijk met het oog op het behoud van de openbare orde en veiligheid burgerwachten te formeren. Het toezicht op die burgerwachten was in handen van het ministerie van Binnenlandse Zaken. De hieronder genoemde archieven vormen hoogstwaarschijnlijk slechts een klein gedeelte van wat er aan archieven over deze burgerwachten bestaat. Vermeld zijn hier de archieven die als apart bestanddeel in de overzichten zijn genoemd.

- **Ministerie van Binnenlandse Zaken, Inspecteur der Burgerwachten**

Periode	1922 – 1940
Omvang	0,70 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Bevat onder anderen lijsten van verboden verenigingen voor burgerwachten, advies betreffende de opleidingen, notulen van districtsvergaderingen

- **Burgerwacht Arnhem**

Periode	1934 – 1940
Bewaarplaats	Geen
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Vrijwillige Burgerwacht Huissen**

Periode	1919 – 1920
Omvang	0,5 meter
Bewaarplaats	Raadhuis Huissen
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Burgerwacht Koog aan de Zaan**

Periode	1918 – 1919
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Gemeentearchief Zaanstad
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Burgerwacht Leeuwarden**

Periode	1919 – 1941
Omvang	0,80 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Leeuwarden
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Vereniging De Burgerwacht Rheden**

Periode	1927 – 1945
Omvang	0,5 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Rheden
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Burgerwacht Tilburg**

Periode 1918 – 1940
Omvang 0,5 meter
Bewaarplaats Gemeentearchief Tilburg
Toegang Voldoende
Openbaarheid Volledig openbaar

- **Burgerwacht Weert**

Periode 1919 – 1940
Omvang 0,25 meter
Bewaarplaats Gemeentearchief Weert
Toegang Voldoende
Openbaarheid Volledig openbaar

- **Vrijwillige Burgerwacht Wehl**

Periode 1931 – 1940
Omvang 0,5 meter
Bewaarplaats Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
Toegang Voldoende
Openbaarheid Volledig openbaar

III.7. Opleidingen

Het Nederlands politieonderwijs is pas sedert de bezetting 1940-1945 in overheids- handen. Voor die tijd verzorgden de politiebonden de vorming van de Nederlandse politieambtenaar. Het moderne politievakonderwijs dateert van na 1945 en was voor- alsnog opgesplitst in aparte opleidingen voor de rijkspolitie en voor de gemeentepoli- tie. De rechterschool vormde de enige uitzondering. Het toezicht op het politieon- derwijs lag bij het ministerie van Justitie. In 1993 werden de verschillende opleidin- gen samengevoegd in het Landelijk Selectie en Opleidingsinstituut Politie (LSOP).

- **Commissie Afneming Politie-examens, Gemeentepolitie Delft**

Periode	1917 – 1921
Omvang	0,04 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Delft
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Instituut voor de Basis Politiefunctie, Lokatie Amsterdam**

Het Instituut voor de Basis Politiefunctie verzorgt de beroepsopleiding voor alle me- dewerkers in de uitvoerende politiefunctie.

Periode	1971 – 1999
Omvang	12 meter
Bewaarplaats	IBP Amsterdam
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat correspondentie, notulen van directie en bestuur en archief van de dienstcommissie

- **Instituut voor de Basis Politiefunctie, Lokatie Heerlen**

Eerst gevestigd in Politiebureau Heerlen en Kasteel Doenrade.

Periode	1958 – 1999
Omvang	15 meter
Bewaarplaats	IBP Heerlen
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat stukken betreffende de oprichting, notulen van directie en bestuur en het archief van de dienstcommissie

- **Instituut voor de Basispolitiefunctie, Lokatie Leusden**

Voortzetting van de in 1954 gestichte Politie school Wassenaar.

Periode	1954 – 1999
Omvang	15 meter
Bewaarplaats	IBP Leusden
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat stukken betreffende de oprichting, notulen van de directie en het bestuur en het archief van de dienstcommissie

- **Instituut voor de Basispolitiefunctie, Lokatie Lochem**

Periode	1959 – 1999
Omvang	3,50 meter
Bewaarplaats	IBP Lochem
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat stukken betreffende de oprichting, de notulen van de directie en het bestuur en het archief van de dienstcommissie

- **Rijksinstituut tot Opleiding van Hogere Politieambtenaren (1947 – 1968) en de Nederlandse Politieacademie (1968 -)**

Periode	1947 – 1999
Omvang	5 meter
Bewaarplaats	Nederlandse Politieacademie
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat onder meer bestuursnotulen, stukken van het curatorium, correspondentie en het archief van de dienstcommissie

- **Raad van Bestuur van het Rijksinstituut tot Opleiding van Hogere Politieambtenaren (1950 – 1967) en de Nederlandse Politieacademie (1968 –)**

Periode	1950 – 1973
Omvang	0,40 meter
Bewaarplaats	Ministerie van Binnenlandse Zaken
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Politie Instituut voor Verkeer en Milieu, Verkeersschool Rijkspolitie, Verkeersschool Gemeentepolitie**

De Verkeersschool Rijkspolitie werd opgericht in 1949 en was daarmee de oudste school van het Korps Rijkspolitie. De school was gevestigd te Bilthoven. De Verkeersschool Gemeentepolitie begon in 1967. De school was gevestigd te Zandvoort en later te Noordwijkerhout. Bij de reorganisatie van de jaren negentig werden beide opleidingen samengevoegd.

Periode	1949 -
Omvang	3 meter
Bewaarplaats	LSOP Lokatie Apeldoorn
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Verkeersschool Gemeentepolitie**

Periode	In bewerking
Omvang	Ca. 1 meter
Bewaarplaats	Nederlands Politiemuseum
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Rechercheschool**

Deze school werd opgericht op 16 juli 1962. De cursussen werden eerst gegeven in Hotel Wolfheze te Wolfheze. In 1973 verhuisde de school naar Zutphen waar zij tot het begin van de jaren negentig de gebouwen deelde met de Kadernschool Gemeentepolitie.

Periode	1962 – 1999
Omvang	2 meter
Bewaarplaats	Rechercheschool Zutphen
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.8. Arbeidsverhoudingen

III.8.1. Personeelsaangelegenheden

- **Hoofdafdeling Overheidspersoneelszaken en Taakvoorgangers, 1917-1959, en het Centraal Orgaan voor Personeelsaangelegenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, 1946-1959**

Periode 1917 – 1959
 Omvang 79,50 meter
 Bewaarplaats Algemeen Rijksarchief
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Onbekend

- **Staatscommissie tot het Instellen van een Onderzoek naar de Bezoldiging van Burgemeesters en Gemeenteambtenaren, 1918 –1922**

Periode 1918 – 1922
 Omvang 2,25 meter
 Bewaarplaats Algemeen Rijksarchief
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Volledig openbaar
 Karakteristiek Bevat onder meer stukken over de bezoldiging van gemeentepolitieambtenaren

- **Commissie tot het Geven van Advies bij het Opleggen van Straffen aan Dienaren van Politie, Gemeentepolitie Den Haag**

Periode 1910 – 1938
 Omvang 0,6 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Den Haag
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Commissie Strafverordening, Gemeentepolitie Delft**

Periode 1919 – 1941
 Omvang 0,25 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Delft
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archivaris

- **Commissie Lager Politiepersoneel, Gemeentepolitie Delft**

Periode 1929 – 1939
 Omvang 0,04 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Delft
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de archivaris

- **Vereniging “De Voorzorg” strekkende tot Eerste Hulp bij Overlijden van het Gemeentelijk Politiepersoneel, Gemeentepolitie Vlaardingen**

Periode 1905 – 1911
 Omvang 1 map
 Bewaarplaats Gemeentearchief Vlaardingen
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Stichting Politie en Emancipatie**

Voortkomend uit het in 1986 opgerichte Landelijk Steunpunt Politievrouwennetwerk en de in 1991 opgerichte Landelijke Politie Emancipatie Commissie. In 1996 fuseerden zij tot de Stichting Politie en Emancipatie. De stichting werkt aan de verbetering van de positie van vrouwen die bij de politie werken of willen werken en daarmee aan de verbetering van de kwaliteit van de politieorganisatie als geheel. Zij doet dit door middel van vergroting van de instroom en doorstroom; het creëren van meer deeltijdwerk; uitbreiding van zorg en werktaken en het creëren van een gelijkwaardige positie van de vrouw op de werkvloer.

Periode	1986 – 1999
Omvang	2 meter
Bewaarplaats	Stichting Politie en Emancipatie te Amersfoort
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat onder meer notulen, rapporten, discussienota's en promotiemateriaal

- **Commissie van advies bij het opleggen van straffen aan politiefunctionarissen, Gemeentepolitie Vlaardingen**

Periode	1932 – 1942
Omvang	0,12 meter
Bewaarplaats	Gemeentearchief Vlaardingen
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.8.2. Georganiseerd overleg

- **Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken, 1920 – 1945, 1951 – 1989, en de Salariscommissie Ad-hoc, 1945 – 1951**

De Centrale Commissie werd ingesteld bij Wet van 20 december 1919 (Stbl. 1919, nr 819). De taken van deze commissie waren vastgelegd in het Algemeen Rijksambtenarenreglement (artikelen 105 t/m 107). De Centrale Commissie voerde overleg met de minister van Binnenlandse Zaken over aangelegenheden van algemeen belang voor de rechtstoestand van de ambtenaren met inbegrip van de algemene regels volgens welke het personeelsbeleid werd gevoerd. De minister wees de deelnemende vakorganisaties aan die tezamen de personeelsdelegatie vormden. De regeringsdelegatie werd eveneens door de minister aangewezen. De samenstelling en het voorzitterschap van de commissie zijn in de loop der jaren herhaaldelijk gewijzigd.

De Centrale Commissie werd in 1995 opgeheven, als gevolg van het nieuwe sectoroverlegmodel.

Na de Tweede Wereldoorlog - toen het niet alleen opnieuw moest worden opgestart maar ook een nieuwe vorm moest krijgen - werd het overleg tijdelijk gevoerd door de Salariscommissie Ad-hoc (1945 – 1951).

Ofschoon de arbeidsverhoudingen van de politie voor het overgrote deel werden besproken in het Centraal Overleg Politie (COP), kwamen de hoofdlijnen ook bij de Centrale Commissie aan bod.

Periode	1920 – 1989
Omvang	58 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Het archief bevat de notulen van het georganiseerd overleg, stukken betreffende de organisatie en reorganisatie van het centraal georganiseerd overleg en correspondentie met de minister van Binnenlandse Zaken en de betrokken vakorganisaties

- **Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken**

Periode	1989 -
Omvang	Ca. 50 meter
Bewaarplaats	Centrum voor Arbeidsverhoudingen (CAOP)
Toegang	Plaatsingslijst
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

III.8.3. Politiebonden

- **Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland, Algemeen Christelijke Politiebond**

De Bond van Christelijke Politieambtenaren is in 1915 opgericht door de Protestants Christelijke Politievereniging in Nederland, gevestigd te Rotterdam, en de Bond van Politieambtenaren "Gideon" te Amsterdam. De Bond was gevestigd te Amsterdam.

In 1920 werd de naam gewijzigd in Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland (BCPA). In 1977 werd een federatieve samenwerking aangegaan met de Katholieke Politiebond "St. Michael" welke was gevestigd in Utrecht. Bij de fusie in 1981 werd de naam veranderd in Algemeen Christelijke Politiebond (ACP).

Periode	(1906 – 1914) 1915 – 1980
Omvang	3,5 meter
Bewaarplaats	Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat stukken van de Protestants Christelijke Politievereniging in Nederland, van de Bond van Politieambtenaren "Gideon", van de Bond van Christelijke Politieambtenaren; daaronder bevinden zich stukken van het hoofdbestuur en van diverse afdelingen, waaronder Amsterdam, Rotterdam, Kampen, de Hoeksche Waard, Meppel, Assen, Beilen en de Politie te Water

- **Rooms-Katholieke Politiebond "St. Michaël"**

Deze bond werd opgericht in Tilburg in 1907. In 1914 werd de landelijke Katholieke Politiebond "St. Michaël" opgericht. In 1977 werd een federatieve samenwerking aangegaan met de Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland. Bij de fusie in 1981 werd de naam gewijzigd in Algemeen Christelijke Politiebond.

Periode	1921 – 1977
Omvang	Ca. 2,5 meter
Bewaarplaats	Algemeen Christelijke Politiebond te Leusden
Toegang	Geen
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat onder meer de notulen en jaarverslagen van het hoofdbestuur en van een aantal afdelingen, waaronder Amsterdam (1940 – 1985), Bussum (1948 –

1980), Hilversum (1947 – 1971) en Soest – Baarn, (1940 – 1985)

- **Rooms-Katholieke Politiebond “St. Michaël”, Afdeling Oost-Zeeuws-Vlaanderen**

Periode 1919 – 1983
 Omvang Onbekend
 Bewaarplaats Zeeuws Archief
 Toegang Plaatsingslijst
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Rooms-Katholieke Politiebond “St. Michaël”, Afdeling Nijmegen**

Periode 1927 – 1939
 Omvang 1 deel
 Bewaarplaats Gemeentearchief Nijmegen
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland**

Periode 1921 – 1981 (1983)
 Omvang 3 meter
 Bewaarplaats Algemeen Christelijke Politiebond te Leusden
 Toegang Geen
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid
 Karakteristiek Het archief bevat onder meer notulen, jaarverslagen, correspondentie van het hoofdbestuur, verslagen van de algemene ledenvergaderingen en stukken van de afdelingen Tiel (1957 – 1980), Dordrecht (1922 – 1978), Ede (1945 – 1976), Kampen (1932 – 1988 , van 1981 – 1988 ACP), Bussum (1945 – 1960), Hoekse Waard (1966 – 1987, van 1981 – 1987 ACP), Afdeling Politie te Water Zuid (1946 – 1978)

- **Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland, Afdeling Leeuwarden**

Periode 1919 – 1984
 Omvang 0,3 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Leeuwarden
 Toegang Onbekend
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland, Afdeling Sneek**

Periode 1921 – 1977
 Omvang 0,75 meter
 Bewaarplaats Rijksarchief Friesland
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Nederlandse Politiebond**

De Nederlandse Politiebond (NPB) is een voortzetting van een aantal politieorganisaties van voor de Bezetting. Tijdens de oorlog werden deze organisaties gedwongen om samen te werken in de ‘Kameraadschapsbond’. Kort na de bevrijding werd een voorlopig bestuur van de Nederlandse Politiebond gevormd, dat de oprichting van een algemene politiebond, waarvan iedereen lid kon zijn, moest voorbereiden. Na moeizame onderhandelingen met de plaatselijke afdelingen werd op 29 januari 1946 besloten tot de oprichting van de Nederlandse Politiebond.

Periode (1937) 1945 – 1987 (1989)

Omvang	26,25 meter
Bewaarplaats	Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Stukken betreffende de belangenbehartiging en de leden zijn vanwege privacybescherming niet eerder te raadplegen dan in 2061

• **Amsterdamsche Politiebond, Algemeene Bond van Politiepersoneel in Nederland, Afdeling Amsterdam**

De Amsterdamsche Politiebond werd opgericht op 25 juni 1894 en kende aanvankelijk drie afdelingen (A,B en C). In 1918 sloot de Amsterdamsche Politiebond zich aan bij de op 25 november 1918 opgerichte Algemeene Bond van Politiepersoneel in Nederland. De naam van de nieuwe vereniging luidde Algemeene Bond van Politiepersoneel in Nederland, Afdeling Amsterdam. In de jaren dertig scheidde de afdeling Amsterdam zich af en luidde de naam weer Amsterdamsche Politiebond.

In 1941 kwam aan het zelfstandig bestaan van die bond weer een einde.

Periode	1896 – 1941
Omvang	0,75 meter
Bewaarplaats	Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Toegang	Inventaris
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Het archief bevat onder meer notulen van ledenvergaderingen, statuten en notulen van bestuursvergaderingen

• **Vereniging van Middelbaar en Hoger Politiepersoneel, Bond van Hogere Politieambtenaren**

De vereniging is voortgekomen uit de in 1901 opgerichte Bond van Inspecteurs te Amsterdam. Deze bond werd in 1902 landelijk georganiseerd.

In 1932 werd de Bond van Hogere Politieambtenaren opgericht. In 1991 werd de naam veranderd in Vereniging voor Middelbaar en Hoger Politiepersoneel.

Periode	1899 – 1992
Omvang	4 meter
Bewaarplaats	VMHP / CMHF te Leidschendam
Toegang	Geen
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat onder meer statuten, notulen van ledenvergaderingen en bestuursvergaderingen, en de notulen van de Broederschap van Hoofdcommissarissen, 1899 - 1920

• **Marechausseevereniging, Collectie Arie Ros**

De Marechausseevereniging werd op 15 april 1907 opgericht en ontwikkelde zich geleidelijk aan van standsorganisatie tot vakorganisatie.

Periode	Onbekend
Omvang	2 meter
Bewaarplaats	Marechausseemuseum
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat stukken van het Centraal Overleg, discussienota's, notulen et cetera

- **Vereniging van Administratieve Ambtenaren bij de Gemeentepolitie 's-Gravenhage**

Periode	1913 – 1916
Omvang	0,04 meter
Bewaarplaats	Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Bond van Politieambtenaren in Nederland tot Bescherming van Dieren Politie Dieren- en Milieubescherming**

Deze bond richtte zich in eerste instantie op de dierenbescherming. In de jaren tachtig werd het werkveld uitgebreid met de milieubescherming. De bond mag daarom niet als een vakvereniging worden gezien doch eerder als een belangenvereniging.

Periode	1950 – 1984
Omvang	0,2 meter
Bewaarplaats	Nederlands Politie museum
Toegang	Geen
Openbaarheid	Bepaalde openbaarheid
Karakteristiek	Het archief bevat correspondentie en notulen van algemene en districtvergaderingen

III.9. Tijdschriften

- **Redactie Korpsblad Rijkspolitiemagazine**

Periode	1951 – 1991
Omvang	1,00 meter
Bewaarplaats	Nederlands Politiemuseum
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid
Karakteristiek	Het archief is niet geïnventariseerd. Het bevat onder meer redactieverslagen en kopij

III.10. Persoonlijke archieven

- **Angeren, J.R.M. van (1894 – 1959)**

J. van Angeren was minister van Justitie in het tweede kabinet Gebrandy (21 februari 1942 tot 11 juli 1944). Hij was secretaris-generaal van Justitie en leidde in bepaalde periodes de Afdeling Politie van het ministerie: 1937-1942 en 1944-1945.

Periode	1940 – 1945
Omvang	Onbekend
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Onbekend

- **Biesma, J., Agent van Politie**

Periode	1451 – 1980
Omvang	6 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Friesland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar

- **Collectie Kok, Gemeentepolitie Amsterdam**

Periode	Jaren vijftig – zeventig
Omvang	0,40 meter
Bewaarplaats	Nederlands Politie museum
Toegang	Onvoldoende
Openbaarheid	Beperkte openbaarheid

- **Roest van Limburg, T.M., 1865 – 1935**

T.M. Roest van Limburg aanvaardde in 1908 de benoeming tot hoofdcommissaris van politie van Rotterdam. Die post vervulde hij tot 1 januari 1914. Vervolgens werd hij hoofdcommissaris van politie te Amsterdam. Eind 1918 nam hij wegens gezondheidsredenen zijn ontslag.

Roest van Limburg werd vooral bekend vanwege zijn bijzondere opvattingen over het politiewezen, in het bijzonder vanwege zijn sociologische en psychologische benaderingen van het politiewerk. Op dit terrein heeft hij ook meerdere publicaties op zijn naam staan, waaronder in het toonaangevende tijdschrift 'De Gids.'

Periode	1880 – 1935
Omvang	Ca. 0,15 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Volledig openbaar
Karakteristiek	Het archief maakt deel uit van het Archief van de Familie Roest van Limburg en van Limburg. Het bevat onder meer privé-correspondentie, artikelen van zijn hand en diverse krantenknipsels betreffende zijn politiecarrière

- **Schrieke, prof. Mr. J.J.**

Prof. Mr. J.J. Schrieke was gedurende de oorlogsjaren secretaris-generaal van het ministerie van Justitie in bezet gebied.

Periode	1940 – 1944
Omvang	0,10 meter
Bewaarplaats	Algemeen Rijksarchief

Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Onbekend
Karakteristiek	Semi-ambtelijk archief

• **Wijk, C. van, Rechercheur bij de Politieke Opsporingsdienst in Friesland**
Het archief maakt deel uit van de **Verzameling P. Wiebenga**

Periode	1936 – 1977
Omvang	1 meter
Bewaarplaats	Rijksarchief Friesland
Toegang	Voldoende
Openbaarheid	Vóóledig openbaar
Karakteristiek	Persoonlijke verzameling

III.11. Ontspanningsverenigingen

- **Amsterdams Politie Muziekgezelschap**

Periode 1945 -
 Omvang 0,50 meter
 Bewaarplaats Nederlands Politiemuseum
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Beperkte openbaarheid

- **Nijmeegse Politie Sport Vereniging**

Periode 1931 – 1994
 Omvang 1,5 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Nijmegen
 Toegang Geen
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Koninklijke Politiemuziekvereniging ‘Onderling Kunstgenot’**

Periode 1939 – 1978
 Omvang 0,6 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Den Haag
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Politieharmonievereniging Dordrecht**

Periode 1926 – 1939
 Omvang Onbekend
 Bewaarplaats Gemeentearchief Dordrecht
 Toegang Onbekend
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Vlaardings Politie Dubbelmannen kwartet**

Periode 1955 – 1972
 Omvang 0,04 meter
 Bewaarplaats Gemeentearchief Vlaardingen
 Toegang Voldoende
 Openbaarheid Volledig openbaar

- **Rijkspolitiekapel**

Periode Jaren vijftig – negentig
 Omvang 9,00 meter
 Bewaarplaats Nederlands Politiemuseum
 Toegang Onvoldoende
 Openbaarheid Raadpleging is alleen mogelijk met toestemming van de directie
 Karakteristiek Het archief bevat de volledige administratie, fotoalbums, langspeelplaten et cetera

INDEX

..... pagina nr.	..... pagina nr.
Adviescommissie voor de Rijksveldwacht.....65	Bureau van de Gevolmachtigde voor de
Afdeling Politie 59	Reorganisatie van de Nederlandse Politie. 94
Afvoer Burgerbevolking.....61	Bureau Vreemdelingendienst en
Algemeen Politieblad 62	Grensbewaking 63
Algemeene Bond van Politiepersoneel in	Burgemeester 75
Nederland 108	Burgerwachten..... 99
Algemene Inspectie Rijkspolitie.....72	Arnhem 99
Amsterdams Politie Muziekgezelschap..... 113	Huissen 99
Amsterdamsche Politiebond.....108	Inspecteur der Burgerwachten 99
Angeren J.R.M. van.....111	Koog aan de Zaan 99
Armwezen 60	Leeuwarden..... 99
Automatisering.....60	Rheden 99
	Tilburg 100
Begroting.....68	Weert 100
Beheer 95	Wehl..... 100
Beroepszaken 65	Centrale Commissie voor Georganiseerd
Bescherming Bevolking 59	Overleg in Ambtenarenzaken 105, 106
Bestuursdienst 95, 96	Centrale Recherche Informatiedienst..... 65
Bewapening.....94	Chef Staf Militair Gezag..... 70
Bezoldiging 59, 104	Collectie Kok – Gemeentepolitie Amsterdam
Bijzondere Rechtspleging.....67	 111
Bijzondere Vrijwillige Landstorm.....60	Commandogroep van het Directoraat-Generaal
Binnenlandse Strijdkrachten.....60, 98	van Politie 96
Binnenlandse Zaken 59	Commissaris der Koningin
Afdeling Binnenlands Bestuur 59	Friesland 75
Armwezen 60	Gelderland 80
Bureau Afvoer Burgerbevolking 61	Groningen 77
Directie Openbare Orde en Veiligheid 59	Limburg 91
Directie Politie.....59	Noord-Holland..... 84
Hoofdafdeling Overheidspersoneelszaken	Zuid-Holland..... 86
.....104	Commissaris van de Koningin
Kabinet 59	Utrecht 83
Zuivering Ambtenaren 67	Commissie 101
Binnenlandse Zaken en Algemene Zaken te	Commissie Burgerbevolking 61
Londen.....59	Commissie Donner 66
Bond van Christelijke Politieambtenaren...106	Commissie Handhaving Openbare Orde 61
Bond van Christelijke politieambtenaren in	Commissie Lager Politiepersoneel
Nederland 106	Gemeentepolitie Delft..... 104
Bond van Christelijke Politieambtenaren in	Commissie Strafverordening, Gemeentepolitie
Nederland 106, 107	Delft 104
Bond van Christelijke Politieambtenaren in	Commissie tot het geven van advies bij het
Nederland / Afdeling Leeuwarden 107	opleggen van straffen aan dienaren van
Bond van Christelijke Politieambtenaren in	politie 104
Nederland, Afdeling Sneek 107	Commissie voor de Reorganisatie en
Bond van Hoogere Politieambtenaren.....108	Dislocatie der Rijkspolitie 66
Bond van Inspecteurs 108	Comptabiliteit 95
Bond van Politieambtenaren “Gideon” 106	Dierenbescherming 109
Bond van Politieambtenaren in Nederland tot	Directie Openbare Orde en Veiligheid 59
Bescherming van Dieren 109	Directoraat-Generaal Bijzondere
Brandweer 95, 96	Rechtspleging 67
Broederschap van Hoofdcommissarissen....108	Directoraat-Generaal van de Politie..... 64
Bureau juridische zaken/Zuivering.....68	Directoraat-Generaal van Politie..... 65, 95
Bureau Opsporing Oorlogsmisdadigers	
(BOOM) 68	

..... pagina nr.	..... pagina nr.
Donner.....66	Kampen..... 80
Douane.....69	Kerkrade..... 92
Emancipatie.....105	Koog aan de Zaan..... 85
Examens.....101	Krommenie..... 86
Feldgendarmerie.....97	Laren..... 86
Gemeentepolitie.....59, 67, 94, 95	Leeuwarden..... 76
Aalten.....80	Leiden..... 87
Alkmaar.....84	Maassluis..... 88
Almelo.....79	Maastricht..... 91
Alphen aan den Rijn.....87	Meppel..... 79
Ameland.....75	Middelburg..... 89
Amersfoort.....83	Naaldwijk..... 88
Amsterdam.....85	Naarden..... 86
Apeldoorn.....81	Nijkerk..... 82
Arnhem.....81	Nijmegen..... 82
Assen.....78	Oegstgeest..... 88
Barneveld.....81	Oosterhout..... 90
Bergen.....85	Opsterland..... 76
Bergen op Zoom.....90	Oss..... 90
Bloemendaal.....85	Renkum..... 82
Breda.....90	Rheden..... 83
Bussum.....85	Rijswijk..... 88
Culemborg.....81	Roermond..... 92
Delft.....87, 101	Roosendaal en Nispen..... 91
Den Haag.....87	Rotterdam..... 88
Deventer.....79	Schiedam..... 88
Didam.....81	s-Hertogenbosch..... 90
Doesburg.....81	Smallingerland..... 77
Doetinchem.....81	Sneek..... 77
Dokkum.....76	Stadskanaal..... 78
Dordrecht.....87	Tiel..... 83
Ede.....82	Tilburg..... 91
Emmen.....78	Utrecht..... 84
Enschede.....79	Veendam..... 78
Epe.....82	Veenendaal..... 84
Flevoland.....80	Velsen..... 86
Franeker.....76	Venlo..... 92
Goes.....89	Venray..... 92
Gorinchem.....87	Vlaardingen..... 88
Gouda.....87	Vlagtwedde..... 78
Groesbeek.....82	Vlissingen..... 89
Groningen.....77	Vught..... 91
Haarlem.....85	Waalwijk..... 91
Harderwijk.....82	Wageningen..... 83
Haren.....77	Weert..... 92
Harlingen.....76	Weststellingwerf..... 77
Heerenveen.....76	Winschoten..... 78
Helmond.....90	Winterswijk..... 83
Hengelo.....79	Woerden..... 89
Hilversum.....85	Wormerveer..... 86
Hoogeveen.....78	Zaandam..... 86
Hoogezand.....77	Zeist..... 84
	Zutphen..... 83
	Zwolle..... 80
	Geneeskundige verzorging..... 94

..... pagina nr.	..... pagina nr.
Generale Inspectie der Nederlandse Politie...94	Milieu..... 109
Generale Staf.....69	Militair Gezag 65, 69, 70
Generalkommissar für das Sicherheitswesen 96	Militair Gezag Sectie II – Juridische Zaken.. 70
Germaansche SS.....97	Militair Gezag Sectie III – Politie..... 70
Gevolmachtigde 94	Militaire bijstand..... 69, 93
Grensbewaking..... 63, 68, 69, 70, 93	Militaire politie 69, 93
Grenscommissarissen 73, 74	Ministerie van Financiën 68
Höhere SS- und Polizeiführer.....96	Nationaal Instituut Steun Wettig Gezag 60
Hoofd van politie Soest.....84	Nederlandse Commissie Oorlogsmisdrijven. 68
Hoofdafdeling Politie 59	Nederlandse Politieacademie..... 102
Hoofdafdeling Vreemdelingenzaken en Grensbewaking: Afdeling Algemene en Juridische Zaken.....64	Nederlandse Politiebond..... 107
Huisvesting.....94, 95	Nijmeegse Politie Sport Vereniging 113
Hulppolitie.....97	
Inlichtingendienst.....70	Onderwijs..... 94
Inspecteur der Burgerwachten.....99	Commissie Afneming Politie-examens - Delft..... 101
Inspectie 94	Openbare orde..... 59
Instituut voor de Basis Politiefunctie	Opiaten..... 69
Amsterdam.....101	Opleiding 62, 102
Heerlen 101	Opsporing 70
Leusden 101	Oranje Nassaumijnen..... 92
Lochem.....102	Ordedienst.....70
Internering 95	Ordedienst – Helvoirt 98
Interneringskampen.....70	Ordedienst, Bevelhebber der Binnenlandse Strijdkrachten en Binnenlandse Strijdkrachten.....98
Interpol 65	Ordnungspolizei..... 96, 97
 	Organisatie 70, 95
Justitie	
Hoofdafdeling Vreemdelingenverkeer en Grensbewaking 64	Personeel..... 59, 64, 70, 75, 94, 95, 96, 104
Bureau Vreemdelingendienst en Grensbewaking 63	Personeelsdossiers 94
Commissies en werkgroepen.....66	Politie Dieren- en Milieubescherming 109
Directoraat Generaal van de Bijzondere Rechtspleging 67	Politie Instituut voor Verkeer en Milieu 102
Geheim 62, 64	Politie te Water 95
Kabinet 62	Politiebonden 94
 	Algemeen Christelijke Politiebond 106
Kabinet 64	Algemeene Bond van Politiepersoneel in Nederland..... 108
Kameraadschapsbond.....107	Amsterdamsche Politiebond 108
Katholieke Politiebond “St. Michael” 106	Bond van Christelijke Politieambtenaren 106
Kleding.....94	Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland..... 106
Koninklijke Marechaussee 66, 93	Bond van Hoogere Politieambtenaren ... 108
Korps Grensbewaking 70	Bond van Inspecteurs..... 108
Kruls.....69, 70	Bond van Politieambtenaren Gideon 106
 	Broederschap van Hoofdcommissarissen 108
Landelijk Automatiseringsbureau Politie 60	Kameraadschapsbond 107
Landstorm Nederland 97	Marechausseevereniging..... 108
Landwacht 97	Nederlandse Politiebond 107
Luchtbescherming 95, 96	Protestants Christelijke Politievereniging106
 	Rooms-Katholieke Politiebond St. Michaël 106
Marechaussee 63, 67, 68, 93, 94, 95	Vereniging van administratieve ambtenaren gemeentepolitie Den Haag..... 109
Marechausseevereniging 108	

..... pagina nr.	..... pagina nr.
Vereniging van Middelbaar en Hoger Politiepersoneel 108	Rijksvreemdelingendienst..... 63, 95
Politieharmonievereniging Dordrecht 113	Roest van Limburg T.M 111
Politieke Opsporingsdienst.....112	Rooms-Katholieke Politiebond..... 106, 107
Politieke opsporingsdienst Goes.....68	Rooms-Katholieke Politiebond "St. Michaël", Afdeling Nijmegen 107
Politiemuziekvereniging 'Onderling Kunstgenot' 113	Salariscommissie Ad-hoc 105
Politiepersoneel 94	Schrieke prof. Mr. J.J..... 111
Politiepresidenten 96	SD 97
Politieschool Wassenaar.....101	Sicherheitspolizei..... 97
Politietroepen 68, 69	Smokkelhandel 68
Protestants Christelijke Politievereniging in Nederland 106	SS..... 96
Rauter 96	St. Michaël..... 106
Recherche 65, 95, 96	Staatscommissie tot herziening der Gemeentewet 61
Rechercheschool.....102	Staatscommissie tot het instellen van een Onderzoek naar de Bezoldiging van Burgemeesters en Gemeenteamtbanaren 104
Rechtsherstel 59	Staatspolitie 95
Reservegemeentepolitie.....59	Stichting Politie en Emancipatie 105
Reservepolitie Tilburg.....91	Technische Nothilfe..... 97
Rijksbureau betreffende de Bestrijding van de Handel in Vrouwen en Kinderen en van de Handel in Ontuchtige Uitgaven 64	Technische Verbindingsdienst 94
Rijksbureau, betreffende de bestrijding van den vrouwenhandel en van den handel in ontuchtige uitgaven 62	Tuchtzaken..... 95
Rijksinstituut tot Opleiding van Hogere Politieambtenaren 102	Uitrusting 94
Rijksopsporingsdienst 95	Vereniging van Administratieve Ambtenaren bij de Gemeentepolitie 's-Gravenhage.... 109
Rijkspolitie 60, 62, 65, 66, 67, 72, 94	Vereniging van Middelbaar en Hoger Politiepersoneel..... 108
Barneveld 73	Vereniging van Vrijwillig Politiepersoneel .. 60
District Alkmaar 73	Verkeersschool Gemeentepolitie 102
District Zeeland 73	Verkeersschool Rijkspolitie 102
Gouda 73	Veterinaire Dienst..... 94
Nijkerk.....82	Vreemdelingen..... 95
Ruurlo.....72	Vrijwillig Politiepersoneel..... 60
Wemeldinge 73	Vrijwilligers..... 59
Zevenaar 73	Waffen SS..... 97
Rijkspolitiëkapel.....113	Wehrmachtkommandantur Feldgendarmarie 97
Rijkspolitiemagazine 110	Werving 94, 95
Rijksrecherche XE "Recherche" centrale 65	Zeeuws-Vlaanderen 107
Rijksrecherche centrale 95	Zuivering 59, 68, 69, 70
Rijksveldwacht 62, 65, 66	Zuivering Ambtenaren en Nederlandse Ridderorden 67
Brigade Zaltbommel.....71	
Brigade Zierikzee 71	
Noord-Brabant.....71	

IV

TIJDSCHRIFTENOVERZICHT

Guus Meershoek

IV. Tijdschriftenoverzicht	pag.nr.
IV.1. Rijksoverheid	121
IV.2. Rijkspolitiediensten tot de reorganisatie van 1993	123
IV.3. Gemeentepolitiekorpsen tot aan de reorganisatie van 1993	127
IV.4. Politiediensten sinds de reorganisatie van 1993	131
IV.5. Politievakorganisaties	135
IV.6. Politieverenigingen	138
IV.7. Relevante derden	140

IV.1. Rijksoverheid

- **Algemeen Politieblad**
 Jaargangen: 1852-heden
 Uitgever: Ministerie van Justitie.
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Marechauseemuseum, Nederlandse Politieacademie
- **Algemeen Nederlandsch Politieweekblad voor Rijks- en Gemeentepolitie en Koninklijke Marechaussee**
 Jaargangen: 1916-1941
 Uitgever: Ministerie van Justitie
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Justitie, Universiteit van Amsterdam
- **Politie en Brandweer**
 Jaargangen: 1938-1942
 Uitgever: Centraal Bureau voor de Statistiek
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie, Politiemuseum Apeldoorn, Centraal Bureau voor de Statistiek
- **Opsporingsblad**
 Jaargangen: 1939-heden
 Uitgever: Ministerie van Justitie.
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie, Ministerie van Justitie
- **Verkeersrecht**
 Jaargangen: 1953-heden
 Uitgever: ANWB
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Justitie, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- **Verkeersknooppunt**
 Jaargangen: 1980-heden
 Uitgever: Verkeersschool Korps Rijkspolitie
 Vindplaats: Koninklijke , Katholieke Universiteit Brabant, Erasmus Universiteit Rotterdam
- **Infobulletin**
 Jaargangen: 1988-1992
 Uitgever: Ministerie van Binnenlandse Zaken, Directie Politie
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- **Kwartaalbericht Rechtsbescherming en Veiligheid**
 Jaargangen: 1988-1998
 Uitgever: Centraal Bureau voor de Statistiek, Sector Rechtsbescherming en Veiligheid
 Vindplaats: Ministerie van Justitie, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam

- **Interface**
Jaargangen: 1995-heden
Uitgever: Innovatie en Kwaliteitszorg Nederlandse Politie
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Geboeid**
Jaargang: 1996
Uitgever: Ministerie van Binnenlandse Zaken, Directie Politie
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **VROS-nieuwsbrief**
Jaargang: 1998
Uitgever: Ministerie van Justitie
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Politie**
Jaargangen: 1998-heden
Uitgever: Centraal Bureau voor de Statistiek, Sector Rechtsbescherming en Veiligheid
Vindplaats: Ministerie van Justitie, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam

- **Orde en Veiligheid**
Jaargangen: 2000-heden
Uitgever: Ministerie van Binnenlandse Zaken, Directie Politie
Vindplaats: Nederlandse Politieacademie

IV.2. Rijkspolitiediensten tot de reorganisatie van 1993

- **Zuidwester**
 Jaargangen: 1951-1970
 Uitgever: Rijkspolitie, Gewest Zuid-Holland en Zeeland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Justitie, Zeeuwse Bibliotheek
- **Reflector**
 Jaargangen: 1952-1958, 1985-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, Gewest Groningen, Friesland en Drente
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Justitie
- **Waterspiegel**
 Jaargangen: 1954-1962
 Uitgever: Rijkspolitie te Water
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Ons Wapen, Tweemaandelijks Tijdschrift voor de Koninklijke Marechaussee**
 Jaargangen: 1954-1997
 Uitgever: Koninklijke Marechaussee, 's-Gravenhage
 Vindplaats: Marechausseemuseum, Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie
- **Korpsblad Rijkspolitie, Officieel Orgaan van het Korps Rijkspolitie**
 Jaargangen: 1959-1972
 Uitgever: Korps Rijkspolitie, Algemene Inspectie
 Vindplaats: Universiteit van Amsterdam, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Ministerie van Justitie
- **RP-Magazine**
 Jaargangen: 1972-1991
 Uitgever: Dokkum, Schaafsma & Brouwer
 Vindplaats: Ministerie van Justitie, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Koninklijke Bibliotheek
- **Korpsnieuws Korps Rijkspolitie**
 Jaargangen: 1979-1992
 Uitgever: Korps Rijkspolitie, Algemene Inspectie
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek, Ministerie van Justitie, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- **Sjampetter**
 Jaargangen: 1981-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Dordrecht
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Politie Signaal, Maandblad voor de Snelweggebruiker**
 Jaargangen: 1982-heden
 Uitgever: Rijkspolitie, Stafbureau Algemene Verkeersdienst
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Koninklijke Bibliotheek
- **De Band**
 Jaargangen: 1983-1988
 Uitgever: Reserve Rijkspolitie, District Breda
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **De Koppel**
 Jaargangen: 1983-1990
 Uitgever: Rijkspolitie, District Den Bosch
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Koninklijke Bibliotheek
- **Explosief**
 Jaargangen: 1984-1988
 Uitgever: Reserve Rijkspolitie, District Zwolle
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **De Brug**
 Jaargangen: 1984-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Middelburg
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Rijkspolitie, District Groningen**
 Jaargangen: 1984-heden
 Uitgever: Drachten Adrem
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek
- **Perspectief, Korpsblad Spoorwegpolitie**
 Jaargangen: 1985-heden
 Uitgever: Korpsgroep Spoorwegpolitie
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek
- **Districtsblad**
 Jaargangen: 1985-1989
 Uitgever: Rijkspolitie, District Alkmaar
 Vindplaats: politiemuseum apeldoorn
- **Patsj Klatsj**
 Jaargangen: 1986-1987
 Uitgever: Rijkspolitie, District Maastricht
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **'t Hingel Boerd**
 Jaargangen: 1986-1989
 Uitgever: Rijkspolitie, District Friesland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Infobulletin**
 Jaargang: 1986
 Uitgever: Rijkspolitie, District Amsterdam
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **'t Web**
 Jaargangen: 1986-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Den Haag
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Koninklijke Bibliotheek

- **Districtsproat/Kei**
 Jaargangen: 1986-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Drente
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **De Zuidooster**
 Jaargangen: 1986-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Eindhoven
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **De Batavier-Informatiebulletin**
 Jaargangen: 1986-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Nijmegen
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Uw Trechter**
 Jaargangen: 1986-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Utrecht
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Infobulletin**
 Jaargangen: 1987-1990
 Uitgever: Rijkspolitie, District Breda
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Rep en roer**
 Jaargangen: 1987-1992
 Uitgever: Rijkspolitie, District Limburg
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Openbare Bibliotheek Maastricht

- **Info-Totaal**
 Jaargangen: 1988-1989
 Uitgever: Rijkspolitie, District Apeldoorn Flevoland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Politie: Automatisering en Verbindingen**
Jaargang: 1988
Uitgever: Driebergen : Stuurgroep Automatisering en Verbindingen
Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek
- **Spiegelschrift**
Jaargangen: 1990-1992
Uitgever: Rijkspolitie, District Friesland
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Respons-Infokrant**
Jaargangen: 1990-1992
Uitgever: Rijkspolitie, District Overijssel
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Modus**
Jaargangen: 1992-heden
Uitgever: KLPD, Divisie Recherche
Vindplaats: Nederlandse Politieacademie
- **Infomagazine KLPD**
Jaargang: 1993
Uitgever: KLPD
Vindplaats: Ministerie van Justitie
- **Politiecom**
Jaargangen: 1993-1996
Uitgever: KLPD
Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek
- **Markrant, Informatiebulletin**
Jaargangen: 1995-heden
Uitgever: Koninklijke Marechaussee
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

IV.3. Gemeentepolitiekorpsen tot aan de reorganisatie van 1993

- **Officieel Weekblad voor de Gemeentepolitie 's-Gravenhage**
 Jaargangen: 1936-1940
 Uitgever: Gemeentepolitie Den Haag
 Vindplaats: Marechausseemuseum

- **Tijdschrift voor de Amsterdamse Politie**
 Jaargangen: 1941-1945
 Uitgever: Amsterdamse Politie
 Vindplaats: Regiopolitie Amsterdam-Amstelland

- **Korpsblad voor de Gemeentelijke Politiedienst te 's-Gravenhage**
 Jaargangen: 1941-1945
 Uitgever: Gemeentepolitie Den Haag
 Vindplaats: Marechausseemuseum, Ministerie van Justitie, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

- **TAP : Tijdschrift voor de Amsterdamse Politie**
 Jaargangen: 1945-heden
 Uitgever: Gemeentepolitie Amsterdam
 Vindplaats: Marechausseemuseum, Regiopolitie Amsterdam-Amstelland, Politiemuseum Apeldoorn

- **De Grote Berg**
 Jaargangen: 1946-1981
 Uitgever: Gemeentepolitie Eindhoven
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Koninklijke Bibliotheek

- **De Vrijwillige Politie**
 Jaargangen: 1948-1982
 Uitgever: Reserve-Gemeentepolitie Amsterdam
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
 Jaargangen: 1949-1981
 Uitgever: Gemeentepolitie Heerlen
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Openbare Bibliotheek Maastricht, Rijksuniversiteit Leiden

- **De Groningse Politie**
 Jaargangen: 1950-1958
 Uitgever: Gemeentepolitie Groningen
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Band**
 Jaargangen: 1952-1989
 Uitgever: Gemeentepolitie Tilburg
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Corpskrant**
 Jaargangen: 1954-1957
 Uitgever: Gemeentepolitie Enschede
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Appèl**
 Jaargangen: 1955-1982
 Uitgever: Gemeentepolitie Nijmegen
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Rijksuniversiteit Leiden

- **Korpsblad**
 Jaargangen: 1962-1993
 Uitgever: Gemeentepolitie Den Haag
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Openbare Bibliotheek Den Haag

- **Korpsblad**
 Jaargangen: 1968-1993
 Uitgever: Gemeentepolitie Vlaardingen
 Vindplaats: Marechauseemuseum, Koninklijke Bibliotheek

- **Korpsblad**
 Jaargangen: 1978-1991
 Uitgever: Gemeentepolitie Venlo
 Vindplaats: Marechauseemuseum, Politiemuseum Apeldoorn

- **Polivisie**
 Jaargangen: 1981-1990
 Uitgever: Gemeentepolitie Eindhoven
 Vindplaats: Marechauseemuseum, Koninklijke Bibliotheek

- **Gemeentepolitie Maastricht**
 Jaargangen: 1982-1986
 Uitgever: Gemeentepolitie Maastricht
 Vindplaats: Openbare Bibliotheek Maastricht

- **Politiesignaal**
 Jaargangen: 1982-1986
 Uitgever: Onbekend
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1983-1984
Uitgever: Gemeentepolitie Assen
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1984-1989
Uitgever: Gemeentepolitie Gorinchem
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1985-1990
Uitgever: Gemeentepolitie Laren en Rijkspolitie Blaricum
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **De Band**
Jaargangen: 1986-1988
Uitgever: Gemeentepolitie Alkmaar
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **PIT**
Jaargangen: 1986-1988
Uitgever: Gemeentepolitie Alphen aan de Rijn
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1986-1988
Uitgever: Gemeentepolitie Amersfoort
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1986-1988
Uitgever: Gemeentepolitie Delft
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Intercom**
Jaargangen: 1986-1989
Uitgever: Gemeentepolitie Hengelo
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Politiemelder**
Jaargangen: 1986-1989
Uitgever: Gemeentepolitie Schiedam
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **'t Waailicht**
Jaargangen: 1986-1989
Uitgever: Gemeentepolitie Zeist
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1986-1990
Uitgever: Gemeentepolitie Delft
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1986-1990
Uitgever: Gemeentepolitie Rijswijk
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Blauwdruk**
Jaargangen: 1986-1992
Uitgever: Gemeentepolitie Utrecht
Vindplaats: Marechauseemuseum, Politiemuseum Apeldoorn

- **Nieuwsmelding**
Jaargangen: 1986-1992
Uitgever: Gemeentepolitie Rotterdam
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpsblad**
Jaargangen: 1988-1989
Uitgever: Gemeentepolitie Barneveld
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Contactblad**
Jaargang: 1989
Uitgever: Gemeentepolitie Tiel
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Kompas**
Jaargangen: 1991-1992
Uitgever: Regiopolitie Noord-Brabant-Noord
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

IV.4. Politiediensten sinds de reorganisatie van 1993

- **Reflex/De Koerier**
 Jaargangen: 1991-heden
 Uitgever: Regiopolitie Midden en West Brabant
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn , Nederlandse Politieacademie
- **Korpsbulletin**
 Jaargangen: 1992-1993
 Uitgever: Regiopolitie Hollands-Midden
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Internpol**
 Jaargangen: 1992-heden
 Uitgever: Regiopolitie Zuid-Holland-Zuid
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie
- **Insigne**
 Jaargangen: 1992-heden
 Uitgever: Regiopolitie Brabant-Noord
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Koninklijke Bibliotheek, Nederlandse Politieacademie
- **Delta-golf/Delta-pijl**
 Jaargangen: 1992- heden
 Uitgever: Regiopolitie Zeeland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie
- **Politiemobiliteit**
 Jaargangen: 1993-1995
 Uitgever: KLPD, Divisie Mobiliteit
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Korpsbericht**
 Jaargangen: 1992-1993, 1997-heden
 Uitgever: Regiopolitie Amsterdam-Amstelland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Bibliotheek Regiopolitie Amsterdam-Amstelland, Nederlandse Politieacademie
- **Informail**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie Brabant Zuid-Oost
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie
- **Mosaiek**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie Limburg-Noord
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Korpskrant**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie

- **November Romeo**
 Jaargangen: 1993-1997
 Uitgever: Nationale Reserve
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek

- **Kennemerklank**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie Kennemerland
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie

- **Spits**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie Drente
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **De IJssellander**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie IJsselland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Midvoor**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie Gelderland-Midden
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Gazet**
 Jaargangen: 1993-heden
 Uitgever: Regiopolitie Gelderland-Zuid
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Alert**
 Jaargangen: 1994-heden
 Uitgever: Regiopolitie Midden en West-Brabant
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Politieprofiel**
 Jaargangen: 1994-heden
 Uitgever: Regiopolitie Hollands-Midden
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Korpsblad**
 Jaargangen: 1994-heden
 Uitgever: Regiopolitie Haaglanden
 Vindplaats: Openbare Bibliotheek Den Haag, Marechausseemuseum, Politiemuseum Apeldoorn

- **Signatuur**
 Jaargangen: 1994-heden
 Uitgever: Regiopolitie Gelderland Noord-Oost
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie

- **Over en uit**
 Jaargangen: 1995-heden
 Uitgever: Regiopolitie Friesland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Pit**
 Jaargangen: 1995-heden
 Uitgever: Regiopolitie Twente
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Politour**
 Jaargangen: 1995-1998
 Uitgever: Regiopolitie Utrecht
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **De Aangever**
 Jaargangen: 1996-heden
 Uitgever: Regiopolitie Groningen
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Regiotaal**
 Jaargangen: 1996-heden
 Uitgever: Regiopolitie Kennemerland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Kiosk**
 Jaargangen: 1996-heden
 Uitgever: Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Flevocop**
 Jaargangen: 1996-heden
 Uitgever: Regiopolitie Flevoland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Noordcop**
 Jaargangen: 1997-1998
 Uitgever: Regiopolitie Noord-Holland-Noord
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Het Contact**
 Jaargangen: 1997-heden
 Uitgever: Politiedistrict Noord-Holland-Midden
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Corpscourant**
 Jaargangen: 1997-heden
 Uitgever: KLPD
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **IPA-bulletin**
 Jaargangen: 1997-heden
 Uitgever: District Gooi en Vechtstreek, International Police Association
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Nieuwsbrief NPI**
 Jaargangen: 1997-heden
 Uitgever: Nederlands Politie Instituut
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie

- **Intercom**
 Jaargangen: 1998-heden
 Uitgever: Regiopolitie Zaanstreek-Waterland
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie

- **De Kit**
 Jaargangen: 1998
 Uitgever: Centrale Recherche Regiopolitie Amsterdam-Amstelland
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Regiopolitie Amsterdam-Amstelland

- **Signaal**
 Jaargangen: 1998-heden
 Uitgever: KLPD Divisie Logistiek
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Korpskrant**
 Jaargangen: 1999-heden
 Uitgever: Regiopolitie Utrecht
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie

- **Districtsblad Politie Nieuwe Waterweg**
 Jaargangen: 1999
 Uitgever: Regiopolitie Rotterdam-Rijnmond
 Vindplaats: Marechausseemuseum

IV.5. Politievakorganisaties

- **De Nederlandsche Politiegids**
 Jaargangen: 1885-1895
 Uitgever: Onbekend
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **De Politiegids, Centraal Orgaan voor onze Politiewereld**
 Jaargangen: 1895-1924
 Uitgever: Rotterdam
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **Maandblad van den Bond van Inspecteurs van Gemeentepolitie in Nederland**
 Jaargangen: Onbekend-1922
 Uitgever: Bond van Inspecteurs van Gemeentepolitie in Nederland
 Vindplaats: Onbekend
- **De Politiebode**
 Jaargangen: 1902 - 1941
 Uitgever: Bond van Gemeentepolitiebeambten in Nederland
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek
- **VHPA-Nieuws**
 Jaargangen: 1902-1996
 Uitgever: Vereniging van Hogere Politieambtenaren
 Vindplaats: Marechausseemuseum, Politiemuseum Apeldoorn
- **De Koninklijke Marechaussee**
 Jaargangen: 1907-1941; 1947-heden
 Uitgever: Vereeniging van Leden Behorende tot het Wapen der Koninklijke Marechaussee
 Beneden de Rang van Officier, Marechausseevereniging
 Vindplaats: Marechausseemuseum, Politiemuseum Apeldoorn
- **De R-K Politieambtenaar**
 Jaargangen: 1914-1976
 Uitgever: Nederlandsche Rooms-Katholieke Politiebond St. Michaël/Katholieke Politiebond
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **De Rijksveldwacht, Officieel Orgaan van de Rijkspolitie-Vereeniging**
 Jaargangen: 1921-1929
 Uitgever: Rijkspolitievereniging
 Vindplaats: Onbekend
- **Maandblad van den Bond van Hooger Politiepersoneel in Nederland**
 Jaargangen: 1922 – 1942
 Uitgever: Bond van Hooger Politiepersoneel in Nederland
 Vindplaats: Onbekend

- **De Christelijke Politieambtenaar**
 Jaargangen: 1922 – 1974
 Uitgever: Bond van Christelijke Politieambtenaren in Nederland
 Vindplaats: Onbekend
- **De Politie**
 Jaargangen: 1926-1932-1935-1950-heden
 Uitgever: Nederlandse Politiebond
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie
- **Sint Antonius van Padua**
 Jaargangen: 1933-1940
 Uitgever: Rooms-Katholieke Politietroepenvereniging
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **De Politiegids**
 Jaargangen: 1934-1943
 Uitgever: Politiestudiebibliotheek
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **De Politiemilitair**
 Jaargangen: 1935-1940
 Uitgever: Christelijke Sociale Politietroepenvereniging
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **De Nederlandsche Politie, Orgaan van De Algemeene Nederlandsche Politiebond**
 Jaargangen: (1895) 1935-1941
 Uitgever: ANPB
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **De (Nederlandsche) Politie, Orgaan van de Nederlandsche Politiebond**
 Jaargangen: 1941 – 1945
 Uitgever: Nederlandse Politiebond
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **Orgaan van de Centrale Politiefederatie**
 Jaargang: 1942
 Uitgever: Centrale Politiefederatie
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **De Politieambtenaar**
 Jaargangen: 1948-1989
 Uitgever: Algemene Nederlandse Politievereniging
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie

- **Rijkspolitie**
 Jaargangen: 1965-1978
 Uitgever: Rijkspolitievereniging
 Vindplaats: Ministerie van Justitie, Centraal Bureau voor de Statistiek, Marechausseemuseum
- **ACP-Kontakt**
 Jaargangen: 1977-1990
 Uitgever: Algemene Christelijke Politiebond
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Marechaussee Contact**
 Jaargangen: 1987- heden
 Uitgever: Stichting Marechaussee Contact
 Vindplaats: Marechausseemuseum
- **A.N.P.V. Magazine**
 Jaargangen: 1989-heden
 Uitgever: Algemene Nederlandse Politievereniging
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn, Nederlandse Politieacademie
- **VP-Journaal**
 Jaargangen: 1990-heden
 Uitgever: Landelijke Organisatie Reservisten Korps Rijkspolitie
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Politiebericht**
 Jaargangen: 1991-heden
 Uitgever: Algemeen Christelijke Politiebond
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Tribune D 2**
 Jaargang: 1997
 Uitgever: Regiopolitie Amsterdam-Amstelland, District 2
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Per Se**
 Jaargangen: 1998-heden
 Uitgever: Personeelsfederatie Korps Landelijke Politie Diensten
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

IV. 6. Politieverenigingen

- **Politie Muzieklanken: Officieel Orgaan van de Bond van Politie-muziekverenigingen**
 Jaargangen: Onbekend-heden
 Uitgever: Bond van Politie-muziekverenigingen
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek
- **Politiedierenbescherming (oorspronkelijk: Mededelingen van de Bond van Politieambtenaren in Nederland tot Bescherming van Dieren)**
 Jaargangen: 1920-1985
 Uitgever: Bond van Politieambtenaren in Nederland tot Bescherming van Dieren
 Vindplaats: Marechaussee-museum, Politie-museum Apeldoorn
- **Politie Sport Nieuws: Officieel Orgaan van de Nederlandse Politie Sport Bond**
 Jaargangen: 1930-heden
 Uitgever: Nederlandse Politie Sport Bond
 Vindplaats: Politie-museum Apeldoorn, Nederlandse Politie-academie
- **De Politiehond**
 Jaargangen: 1949-heden
 Uitgever: Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging
 Vindplaats: Politie-museum Apeldoorn, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Koninklijke Bibliotheek
- **De Diensthond**
 Jaargangen: 1956-heden
 Uitgever: Nederlandse Bond voor de Diensthond
 Vindplaats: Politie-museum Apeldoorn, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
- **Sportvereniging Rijkspolitie Arnhem**
 Jaargangen: 1962-1981
 Uitgever: Rijkspolitie Arnhem
 Vindplaats: Politie-museum Apeldoorn
- **SV Rap**
 Jaargangen: 1981-heden
 Uitgever: Sportvereniging Rijkspolitie Apeldoorn
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek
- **Politie, Dier en Milieu**
 Jaargangen: 1985-1998
 Uitgever: Vereniging Politie Dieren- en Milieubescherming
 Vindplaats: Politie-museum Apeldoorn, Ministerie van Justitie, Koninklijke Bibliotheek

- **Animo**
Jaargangen: 1997-heden
Uitgever: Sport- en Ontspanningsvereniging Politie Gooi- en Vechtstreek
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **RSGA-Contact**
Jaargangen: Onbekend
Uitgever: Sportvereniging Rijkspolitie Amsterdam, Utrecht, Noord-Holland
Vindplaats: Ministerie van Justitie

IV.7. Relevante derden

- **Tijdschrift voor de Politie**
 Jaargangen: 1928-1929
 Uitgever: Tjeenk Willink
 Vindplaats: Universiteit van Amsterdam, Politiemuseum Apeldoorn, Ministerie van Justitie
- **De MPVS: Maandelijks Tijdschrift voor de Modelpolitievakschool**
 Jaargangen: 1930-onbekend
 Uitgever: Modelpolitievakschool, Hilversum
 Vindplaats: Universiteit van Amsterdam, Koninklijke Bibliotheek
- **Het Tijdschrift voor de Politie**
 Jaargangen: 1934-heden
 Uitgever: Gouda Quint, VUGA, Elsevier
 Vindplaats: Ministerie van Justitie, Centraal Bureau voor de Statistiek, Politiemuseum Apeldoorn
- **Dien**
 Jaargangen: 1985-1994
 Uitgever: Stichting Vrouw en Uniform
 Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn
- **Nieuwsbrief Politie**
 Jaargangen: 1989-heden
 Uitgever: Samsom
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie
- **Politie Katernen**
 Jaargang: 1990
 Uitgever: Politie Management Instituut
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie
- **Politie & Milieu**
 Jaargangen: 1990-heden
 Uitgever: Novum
 Vindplaats: Koninklijke Bibliotheek, Ministerie van Justitie
- **Politie Magazine: Maandblad voor de Nederlandse Politie**
 Jaargangen: 1991-heden
 Uitgever: VUGA; vanaf 1995 Politie Magazine Producties
 Vindplaats: Nederlandse Politieacademie, Politiemuseum Apeldoorn

- **SMVP-nieuws**

Jaargangen: 1994-heden
Uitgever: Stichting Maatschappij, Veiligheid en Politie
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn

- **Spetters**

Jaargang: 1999
Uitgever: Stichting Politie en Emancipatie
Vindplaats: Politiemuseum Apeldoorn